Sud

Revistă editată de „Asociația pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu“

5-6

NR. 5-6 SERIE NOUĂ (182-183) • ANUL XX • Mai-Iunie 2016

apare din anul 1996

Publicată cu sprijinul Primăriei și Consiliului Local Bolintin Vale

www.revistasud.ro

Grupul Școlar Bolintinul din Vale, 1939

Descântec de iele

Voi, Ielelor măestrelor,
Dușmane oamenilor,
Stăpâne vânturilor,
Doamnele pământului,
Ce prin văzduh zburați,
Pe iarbă lunecați
Și pe valuri călcați.
Vă duceți în locuri depărtate
În baltă, trestie, pustietate,
Unde popa nu toacă
Unde fata nu joacă.
Vă duceți în gura vântului
Să vă loviți pământului,
Ieșiți din mână, trup, picior,
Și să piereți sus, într-un nor.
Dați omului sănătate !
Că sabie de foc vă bate !

Editorial

Atitudini

Vasile GRIGORESCU

S-a stins poetul Dumitru Dumitrică. La plecare, confrații l-au petrecut așa cum se cuvenea unuia care și-a pus viața în slujba culturii. După puteri, însă cu toată dăruirea izvorâtă dintr-o mare iubire pentru românitate, pentru locurile natale, pentru cuvânt. În satul său, Bolintinul din Deal, nu se va mai naște prea curând o personalitate de o asemenea anvergură, dispunând de atâta energie pentru promovarea scrisului, pentru stimularea patriotismului local. Zeci, sute chiar de personalități dintre cele mai semnificative ale literelor românești și-au purtat pașii pe sub salcia pletoasă din curtea dumnealui. Mi-a fost greu, așadar, să înțeleg atitudinea autorităților locale, a școlilor, de a ignora plecarea poetului. O fi fost campanie electorală, dar poate pentru acest motiv măcar ar fi trebuit să fie prezente. Crede oare cineva din Bolintinul din Deal că se va întâlni prea curând cu un mai potrivit exemplu de bună conduită socială decât poetul Dumitru Dumitrică ?

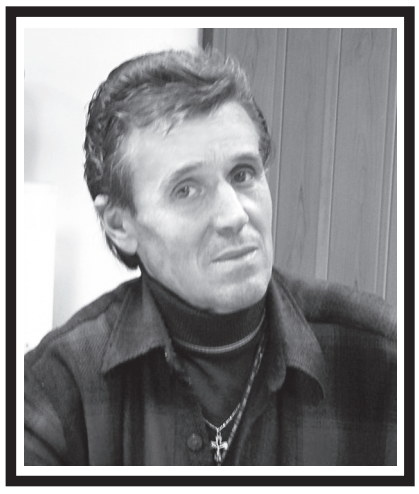
Nu este, din păcate, o atitudine singulară această ignorare a tot ceea ce iese din sfera interesului propriu, care nu-ți aduce un profit palpabil, imediat. Exemplul „celor mari”, de la noi sau de aiurea, care, atunci când nu le mai convin regulile, vor schimbarea lor, este concludent. În vreme ce acceptarea românilor cu drepturi depline în UE a fost și este întârziată, aceiași români sunt obligați să participe la piața comună a gazului (citește: să subvenționăm prețul gazului pentru „amărâții” de germani, austrieci, francezi etc.), altfel vom plăti amenzi usturătoare, deși deja cel mai scump combustibil din Europa se găsește la noi. Este știut că în această regiune, în afară de Rusia numai România, Marea Britanie și Norvegia au asemenea zăcăminte. Or, pentru că nu-i mai plac regulile, Marea Britanie va ieși din UE. Mostre de atitudini duplicitare oferă, deasemenea, subiecte precum genocidul armean, Kosovo, invadarea Ucrainei versus invadarea Ciprului etc.

Pentru a răsplăti „ascultarea” românilor și atitudinea lor cuviincioasă, Europa va închide în continuare ochii la democrația noastră originală, în care vocea critică a comunităților a amuțit, nu mai are chef să ia poziție.

Tăcerea guvernanților noștri, impotența arătată la ora negocierilor este prețul pe care îl plătim pentru ca anumite averi, anumite persoane, să poată sta la adăpost, afară. De altfel, știați că muncitorii români în străinătate sunt, mai nou, obligați să-și plătească un specialist aici, în țară, ca să dea seamă și statului român pentru ce câștigă acolo ? Asta după ce au dat o dată socoteală statului în care muncesc și trăiesc. Vezi Doamne, pricopseala unora este mai nocivă decât a altora. Adică, de ce să se îmbogățească tot prostul, ca să prindă putere și voce ?

Interesul pentru binele comun pare să fie o chestiune de domeniul trecutului. Comunitățile nu mai au spirit combativ, sunt blazate precum echipa națională de fotbal. Cu toate acestea, continuăm să păstrăm o părere foarte bună despre noi atunci când ne comparăm cu alții; l-am auzit pe generalul fără armată și războaie câștigate spunând că Albania nu mai este ce a fost. Bravo lor ! Dar noi, ce-am păzit în acest timp ?

OAMENI DE LÂNGĂ NOI

IN MEMORIAM

DUMITRU DUMITRICĂ

(4 oct. 1941-18 mai 2016)

pag. 10

Am citit despre...

Un proiect ambițios

Florentin POPESCU

Monografiile de localități au reprezentat dintotdeauna un proiect ambițios pentru toți cei care și-au propus să le realizeze. Ambițios și totodată nu prea ușor de dus până la capăt dacă ne gândim ce presupune acesta: documentare foarte serioasă, investigații de biblioteci și arhive, scormonirea prin documentele primăriilor și nu în ultimul rând o muncă și o perseverență cum greu pot fi închipuite de către cei neimplicați în astfel de construcții culturale. Desigur, toate acestea numai în condițiile în care cei care elaborează monografii doresc dintru început să facă un lucru temeinic, care să devină de referință în viitor. Larga paletă de izvoare (istorice, etnografice, sociale, culturale, politice etc.) ce se cer a fi frecventate în respectiva documentare nu e simplu și nici ușor de investigat.

De regulă (la noi și nu numai la noi) asemenea lucrări au fost/sunt redactate de colective de specialiști, cei mai în măsură să aducă informația la zi și să le comenteze dintr-o perspectivă ontologică adecvată.

Prin deceniul al treilea și prin cel următor din secolul trecut (dar chiar și mai înainte) tipărirea de monografii devenise o cerință de ordin major și nu de puține ori însuși statul investea fonduri pentru asta, angrenându-i în astfel de întreprinderi pe specialiștii

(continuare în pag. 2)

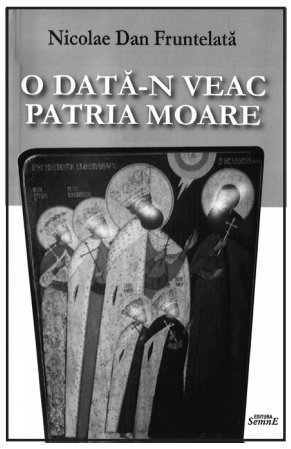
Nicolae Dan Fruntelată
Sud, până la capăt pag. 3

Interviu cu Daniel Trăistaru, primarul orașului Bolintin Vale pag. 14

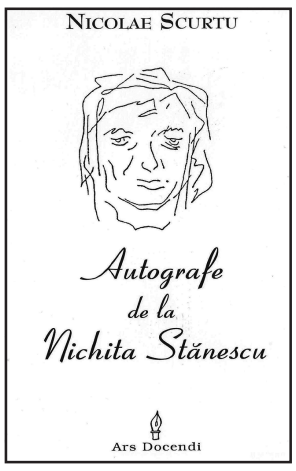
Gl. bg.(r) Gheorghe Dragomir
Alegerile locale: între promisiuni amăgitoare și zăngănit de cătușe pag. 13

Vasile Grigorescu
Cândva, la anul '39 pag. 17

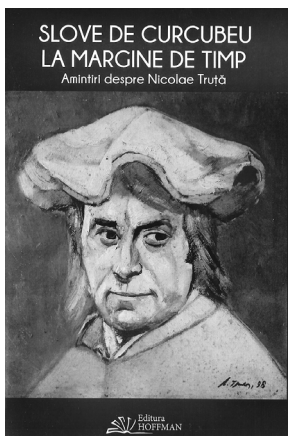
Biblioteca SUD-ului

Nicolae Dan Fruntelată, ***O dată-n veac patria moare***, București, Editura Semne, 2016. *Prin Dobra mergi mai mult, deși ea nu e comună, nu, e sat, bă, fratele meu, aparținător de comuna aia mare și importantă unde ziceam că mergem. În Dobra poți să te oprești cu încredere. Ori la alde Ionete, ori la Mircea Udrescu, băiatul popii, ori la Gicu Ghealdâr, ori la finu Nicu Cenda, ginerele lui Glenţoaica, la oricare te oprești găsești o țuică de prună adevărată, fără zahăr și alte mirodenii, un pahar de vin alb, altoit, ce mai, dobrenii au stindardu' lor (asta vine de la „standard", dacă nu știați).*

Nicolae Scurtu, ***Autografe de la Nichita Stănescu***, București, Editura Ars Docendi, 2012. *Nichita Stănescu, așa cum relevă și autografele pe care i le-a dăruit timp de aproape cinci lustri, manifesta pentru poetul și omul Gheorghe Tomozei o admirație, o prețuire și o iubire greu, foarte greu de imaginat într-o lume neașezată, traumatizată de drame imprevizibile. Autografele lui Nichita Stănescu, deloc convenționale, surprind, cu acuitate, evoluția relațiilor și sentimentelor, consolidate în timp, prin intermediul cărora cei doi poeți și-au intersectat destinele.*

Slove de curcubeu la margine de timp: amintiri despre Nicolae Truță, coord. Elena Truță, Lucian Truță, Caracal, Editura Hoffman, 2015. „Pe pictorul Nicolae Truță l-am reîntâlnit, cu niște ani în urmă, în Capitală; se rătăcise între două expoziții bucureștene, al căror autor era: una la Centrul Cultural Francez, cealaltă la Sala de Marmură de la Centrul Militar Național. Totul a pornit ca într-o discuție cu Brâncuși – așa cum îmi imaginam eu unele convorbiri ale lui Petre Pandrea cu Haiducul de la Hobița. Adică nu atât despre artă, ca atare, cât despre înțelepciunile ei." (Ion Andreiță)

Un proiect ambițios

(urmare din pagina 1)

de prim rang, dar și pe studenții cu chemare către studii sociologice de anvergură.

O serie întreagă de broșuri (precum *Îndreptar cultural. Cartea misionarului Chestionar de anchetă socială pentru monografie, Chestionar folcloric, Îndreptar pentru conducătorii culturali de la sate - Căminul cultural*) tipărite de poetul V. Voiculescu (pe atunci redactor la Radio) în colaborare cu D. Mugur, cumulate cu un șir de articole răspândite prin ziarele vremii ori rostite la microfon, dau măsura importanței și accentului serios care se punea atunci pe acest tip de lucrări. Ele erau menite să scoată la lumină valori culturale de patrimoniu, prea puțin sau chiar deloc cunoscute - toate dând marca, originalitatea, specificul etosului românesc.

Mai târziu, prin anii '30 și ceva anchete de teren organizate de către Dimitrie Gusti au sporit și mai mult dorința cercetării, iar rezultatul acestora îl reprezintă numeroasele înregistrări, sub formă scrisă ori aflate pe bandă magnetică de la Institutul de Folclor - izvor nesecat de inspirație pentru studii, lucrări de doctorat, cărți ale celor preocupați de cunoașterea satului românesc tradițional și al valorilor lui.

Prin anii '80 ai veacului trecut, pe când lucram ca redactor la o editură azi dispărută, *Sport-Turism*, cineva a avut inițiativa tipăririi unor monografii ale județelor și, deși inițial a existat un cuprins *stas* al fiecăreia dintre ele și deși trebuia plătit tribut ideologiei vremii, cărțile cu pricina nu și-au pierdut valoarea documentară nici azi (în fond geografia, istoria, etnografia, folclorul și alte câteva domenii nu s-au schimbat, ori s-au schimbat foarte puțin după 1990). În lipsa altora, care să le fi înlocuit ulterior, ele mai folosesc și acum ca sursă documentară. Mai ales că în afara unor primării și Consilii locale nimeni și nicăieri în țară nu și-au manifestat interesul pentru lucrări de acest tip. E regretabil, desigur, că s-a întâmplat și se întâmplă așa, de vreme ce mersul societății, schimbările care au avut/au loc pe toate planurile au presupus/presupun revizuiri, noi puncte de vedere, alte criterii de alcătuire a sumarelor, alte principii de elaborare decât înainte etc.

Iată de ce (din aceste motive și poate și din altele) m-am bucurat, citind nu mai departe decât în numărul precedent al revistei *SUD* anunțul pregătirii unei monografii a orașului Bolintin Vale, despre care puțină lume știe că el este nu numai localitatea de care se leagă numele unuia din marii poeți ai neamului, Dimitrie Bolintineanu, ci și o așezare cu o istorie deosebit de interesantă și de bogată, cu un trecut pe cât de necunoscut tot pe atât de demn de a fi cunoscut. Ca fost târg, ca fost centru comercial, dar și ca loc ce a dat țării personalități marcante. Apoi ca localitate de un pitoresc și farmec aparte, cu oameni harnici și muncitori, care și-au lăsat urmele trudei și trecerii lor nu numai prin multe locuri din țară, dar și prin străinătate, zidarii de aici fiind cunoscuți prin multe zări ale mapamondului.

Momente de istorie, monumente, fapte și întâmplări depănate pe firul timpului, locuri și oameni de ieri și de azi își vor găsi, sunt sigur, locul cuvenit în această monumentală carte pe care Asociația pentru Cultură și Tradiție istorică Bolintineanu cu sprijinul Primăriei orașului Bolintin Vale o vor duce la bun sfârșit și într-un termen cât mai apropiat.

Un proiect ambițios, demn de toată lauda și totodată pilduitor pentru alte organizații, fundații, asociații și primării din țară. Spre binele culturii și civilizației noastre naționale.

BOLINTIN - Istorie în imagini

Imaginile provin din colecțiile Adrian Dumitrescu, Tanța Ulmeanu-Bidirici, Mircea Paraschiv, Ică Pârvănescu

Echipa de fotbal Bolintin Vale, anii 1950 - stânga Costel Dumitrescu

Echipa de fotbal Bolintin Vale, 1952

Recuperare după meci

Reunirea echipei anilor 1975-1976

SUD, PÂNĂ LA CAPĂT

A trăi, a povesti, a iubi

Neagu Udroiu, *Grădina cu statui*, Editura Tipo Moldova, 2016, pe genericul unui film despre istoria contemporană și viața contemporană, un film pe o pânză uriașă. Neagu Udroiu îl comentează cu patos și cu talent de gazetar care observă totul, dar și de scriitor care dă fiecărui nume aura pe care o poartă în sufletul lui.

El trăiește vârsta artistică a mărturisirii totale. Prin viața lui au trecut mii de oameni. Mulți dintre ei, mari personalități ale culturii, ale științei, ale învățământului, ale credinței, ale politicii mondiale, ale sportului.

Neagu Udroiu le dă dreptul la bronzul statuilor. Dar le adaugă alte nume, importante pentru el și viața lui, dar importante și pentru ritmul istoriei unor ani ciudați, aflați pe crucea a două veacuri, cu care el își populează această carte.

În țară, umblând peste tot ca ziarist, în lume, arând mapamondul cu un carnet în mână, în cariera lui de diplomat, de scriitor împătimit de cărți și fascinat de oamenii care le fac, în amintirile lui de student, de elev, de ucenic, de copil născut în Cartojanii din Vlașca, Neagu Udroiu pune în literă această *saga* a vieții noastre. *Viciu nobil* al nordicului de adopție, ambasadorul în Finlanda cea cutreierată de poveștile lui Moș Crăciun, el a învățat că dintr-o *saga* nu trebuie să omiți nimic, niciun om, nicio viață, niciun cântec și să încerci să împarți cu ai tăi numai vorbele bune.

Iată capitole din această carte de povești despre oameni: *Via Academica, Rotonda scriitorilor*, *Amfiteatrul Hyperion*, *Colina artelor*, *Pridvorul bisericii, Arena celor cinci cercuri*, *Ulița școlii*, *Calea Gutenberg-Marconi*, *Magistrala diplomatică*, *Constelația Ing*, *Agora pentru globe-trotteri*.

Ca director al Agenției Naționale de știri Agerpres, Udroiu a întâlnit șefi de stat în funcție, viitori șefi de stat, miniștri, savanți, directori de ziare mondiale, mari artiști, mari sportivi. El face din fiecare întâlnire o poveste-portret prin care vrea să ne amintească un om.

Despre George Bush, președintele american, fost partener de tenis al lui Corneliu Mănescu, evocă, dintr-o replică, un fel de a-ți aminti despre o țară.

Această carte e o aventură a spiritului.

Să pleci din Cartojani, să întâlnești în Aula Academiei pe Octav Onicescu, pe Șerban Cioculescu, pe Răzvan Theodorescu, să fii de față când mari scriitori români, un Eugen Barbu, un Nichita, un Sorescu, un D.R. Popescu s-au întâlnit cu cititorii, să ajungi în State, la redacțiile unor mastodonți de presă, să asculți oceanul în Honolulu, lângă umbra unui pierdut mare poet român, Ștefan Baciu, să vezi lacurile fulgerate de aurora boreală ale Finlandei, apoi, să ai puterea să povestești totul, iată de ce cartea lui Udroiu acoperă definiția de aventură a spiritului.

Spune Neagu Udroiu în *Cuvântul pregătitor* al cărții: ***Carte cu prieteni**, îi puteți zice, până la un punct asta și este. **Lumea prin care am trecut**, poate fi și asta o sugestie. Sau **Oameni pe care i-am cunoscut**. **Am dat mâna cu ei**, mai zicea un coleg într-un demers similar. Realitatea este că, deși fiecare în parte mă ademenește, nu se potrivește pe de-a-ntregul niciuna din aceste ziceri.*

La TVRM, o televiziune culturală – *nomina odiosa !* – o „televiziune de nișă”, cum spun marii specialiști, într-o vreme tulbure a politicii deșănțate până la scandalurile de mahala, înecate în ignoranța crasă și triumfătoare a unor semianalfabeți care au făcut și mai fac legea în țara asta, deci, în vremea în care am trăit câțiva ani alături de Neagu Udroiu, într-o astfel de oază, el făcea și emisiunea *Grădina cu statui*. Vorbea cu mari medici ai lumii românești, cu artiști care au făcut istorie, cu mari sportivi având sufletul înfășurat în tricolorul românesc, cu mari profesori, cu pictori, cu scriitori. Să fiu orgolios și să declar că, din prietenia mea veche pentru Neagu Udroiu, dar și din admirația pentru pasiunea lui de gazetar, am asigurat acest spațiu de fugă din realitatea imediată, aculturală și indiferentă ? De ce nu ?

Iată, am în față o carte, repet, pentru a vă fixa în memorie acest termen magic, o *saga* a iubirii de oameni. Ca orice *saga*, ea este o mărturie în procesul pe care viitorul îl va face prezentului nostru, glorios și chinuit, înlăcrimat și fericit, Doamne, am ajuns în vremea când, pentru a ne aminti de noi, pentru a ne recunoaște, pentru a ne recuceri identitatea, avem nevoie de martori credibili, cinstiți și, dacă se poate, inteligenți.

Neagu Udroiu este un asemenea martor.

Un secui pierdut în Sud

Acesta este fratele meu de astăzi, când îmi adun prietenii și poveștile, și amintirile, pentru că, nu-i așa, numai cu ele mă mai pot ține în fața vremurilor nu prea luminoase care vin către noi.

Un secui pierdut în Sud, adică, Vasile Szolga, universitar venit din Ardeal, botezat prin iubirea vieții lui în sudul muntean, lângă Pietroasele, acolo unde-și adună acum poveștile de scriitor adevărat.

Am scris despre cărțile lui publicate până acum. Despre capacitatea de a spune, în puține cuvinte, niște basme de seară pentru nepoata lui iubită, prințesa Deea.

Acum nu mai pot face acest lucru. El vine către noi într-o carte, *Culorile tristeții*, editată de luminoasa noastră prietenă, Raluca Tudor, o carte care îl desenează altfel. Zâmbește spre mine Vasile Szolga, cu ochii lui căprui care mie mi se par, nu știu ce ce, albaștri, și privitori numai de lucruri bune ! De ce culorile tristeții, de ce această întunecare în scrisul tău, prietene ?

Atunci îmi trimite o poveste care m-a tulburat de tot: o poveste de dragoste, o poveste în care a văzut un tablou de femeie frumoasă și iluzorie. Iar în noaptea următoare a visat-o, a iubit-o, dimineața a venit crudă, însă pe scaunul din camera lui a găsit eșarfa femeii din vis și din tablou.

Ei, prietenii mei, umblați prin literatura lumii, unde ați mai găsit asemenea sugestii ? Poate în Oscar Wilde, poate în Mircea Eliade, poate în alte zări de vis și de iubire !

Povestirile lui Szolga sunt scurte ca o respirație de om tânăr, puternic, plecat la drum lung.

Iată *Apelul*, telefonul pe care l-a primit atunci când s-a întâmplat un eveniment crucial al vieții lui: i s-a născut nepoata Deea, fiica fiicei lui, iar soția l-a sunat undeva, departe, să-i anunțe marea bucurie. Dar, de fapt, nu l-a sunat ca să nu-l tulbure acolo. El a primit un semn de dincolo de lume, un semn care l-a făcut să comunice cu gândurile celor iubiți.

Iată, iepurele negru, simbolul unui suflet al clădirii părăsite din preajma casei lui, ființa fragilă care-i apărea în farurile mașinii, căreia îi aducea hrană, dar el, luminosul în noapte, nu exista cu adevărat.

Nu vă mai spun alte povești. Nici despre *Spiritul satului*, nici despre *Undeva, în munți*, o replică la *Ivan Turbincă* al genialului Creangă, la îmbunarea morții: *Eu sunt Moartea, și am venit, moșule, să te iau cu mine, dar uite că n-am cu ce să-ți tai firul vieții*.

Mai scrie Vasile Szolga și mici poeme despre frumoasa venețiană – oglinda care-i fură chipul, despre bătrâna doamnă din alt timp.

El, prietenul meu secui pierdut în Sud, comunică prin povești cu alt timp. Construiește în tiparele normalului, ale realității imediate, care se rupe brusc. Pentru a-i deschide o ușă în fantastic, într-un ireal pe care-l acceptă fără niciun fel de emoție.

Vasile Szolga este un neguțător de vise, așa cum spune el într-o poveste. Și dacă-și asumă această condiție, înseamnă că e scriitor.

Încheie cartea cu *Fata din tablou*. Ea este cea din *Poveste de dragoste*, de la început, ea e visul lui magic și pierdut în ceea ce se cheamă literatură adevărată.

Cartea aceasta de povestiri scurte a lui Vasile Szolga este pașaportul lui spre condiția de scriitor profesionist.

Nicolae Dan Fruntelată

Floarea mirului și a dorului

Cartea unui prieten mai nou al meu, poetul deja matur și consacrat Marin Constantin, un ialomițean pur, un sudist cu nostalgia Bărăganelor de iarbă și de tropot de cai furați și de mirese pierdute în Dunăre, deci, cartea publicată de prietenul meu vechi, Ștefan Dulu, la *Semne*, m-a făcut să mă bucur liber de o geană de poezie. *Miriungeri* se cheamă cartea, e ciudată, e un obiect în sine, cu ilustrații persane și indiene luate de prin muzeele lumii, o carte în care rondelul și gazelul, genuri clasice ale poeziei, sunt invocate de un poet modern.

Poate fi un exercițiu de stil, o aroganță a unui poet plictisit de modernismul găunos al confraților care și-au importat inspirația din lumea anglo-saxonă ori din cea americană, din experiențe deja consumate în anii de mijloc ai veacului trecut. Marin Constantin fuge dincolo de această ispită, într-o lume mult mai poetică prin cântecul ei, dar, poate, nici nu-și dă seama că s-a dus, prin cartea lui, în peninsula levantină a lui Anton Pann, că a recreat fără voie un *Spital al amorului*, ca o romanță balcanică fumegoasă și bântuită de dragoste.

Încearcă el să lege poezia în canoanele gazelului și rondelului. Dar ea, nebună și balcanică și dulce, izbucnește în versuri ca acestea:

Dacă ți-aș spune că prin sânii mei/ Nu lapte curge, ci otrăvuri verzi/ De sfârcul lor ți-ai mai atinge buza/ Precum viței-n pofte, prin cirezi ! ?

Unde se duce poetul atunci când i se pare, i se arată că lumea asta nu ne mai încape ? Într-un Eden al copilăriei, într-o livadă a amintirii:

Unde livada, moale pâlpâind,/ N-are nici paznici, nici uluci/ Vara se stinge, merele se-aprind/ Pe crengile acestei toamne dulci.

Marin Constantin rescrie o carte de cântece vechi. Pigmentându-le cu vorbe contemporane, cu neologisme care cad ca niște securi între dulcețile cântecului:

*Când vor cădea din pom bobițe roșii/ Să nu te temi; și uită și **omite**.*

M. C. e un poet cult pe care povestea veche a poeziei l-a îmbolnăvit de o disperare prelungă. De aceea, s-a îngropat în gazel și în rondel. De aici se pot explica mai bine sentimentele de amor:

Adorm cu teamă-n fiecare noapte/ Că fructele muri-vor de prea coapte.

Uneori construiește lucid, alteori e calofil, dar din preaplinul unei lumi pe care a descoperit-o și în care s-a descoperit pe sine:

Da, îndoiala, viermele sperjur/ Ogeac își face-n sufletul impur.

Apoi vine sentința îndurerată:

Din ce în ce mai rar/ Mă-mbeți cu dulcele amar.

Poetul încearcă să fugă din lumea orientală a sentimentului pe care și l-a indus în câmpia lui de-acasă. Gazelul de Drăgaică, Rondelul de Dragobete. Vrea, simte că trebuie să împace două lumi, încă n-a găsit cheia pentru această minune, dar o caută febril, disperat aproape.

M-a bucurat această carte și o alătur imaginii mele despre literatura Sudului.

N-aș vrea să închei însemnările acestea fără a cita un distih pe care l-am simțit până dincolo de ființă:

Mama mea sfântă în vintrele/ Căreia plâns-am și noi.

TABLETE

Ion C. ȘTEFAN

IDEILE ESENȚIALE ȘI CUVINTELE CHEIE

Într-un articol, publicat cu un timp în urmă, în *Tribuna învățământului*, regretatul academician Solomon Marcus scria despre *ideile esențiale* și *cuvintele cheie*. Mai întâlnisem această abordare prin diferite referate științifice, în care erau specificate, cu alte caracteristici, cuvintele cheie. Este vorba despre acele cuvinte-noțiuni, asupra cărora se insistă logic în materialul respectiv. Astfel, celui care îl citea i se punea la îndemână un fel de schemă vizuală a conținutului textului, ajutându-l să și-l însușească mai ușor.

Dar, în articolul pe care l-am amintit, al academicianului-filosof, se făcea o corelație între cuvintele cheie și ideile esențiale, în sensul că acele cuvinte trebuiau să reprezinte, simultan și planul textului.

Deci este vorba de ceva mai mult și mai util decât ceea ce se obișnuia până acum. Un fel de hartă colorată a minții, la care puteam apela prin conexiuni vizuale, făcând recomandările necesare în scopul unei înțelegeri cât mai depline, pentru o activitate aplicativă imediată, precum și posibilitatea abordării inter-disciplinare, pe o schemă vizuală cunoscută.

Altfel spus: un fel de a ne învăța cum să învățăm cât mai rapid !

NECESITATEA DE CULTURĂ

Tot mai des auzim o întrebare-ipoteză: de ce este absolut necesar să avem o cultură bogată, când sistemul informațional modern ne poate pune la dispoziție orice informație ? Dar, uneori, gândirea omenească se află în regres, tocmai în această etapă a exploziei tehnologice și informaționale – în vreme ce autori romantici, clasici sau moderni manifestă o atât de mare sete de cultură, încât aceasta devenea principalul etalon al definirii personalității lor ?

Poate că ar fi vorba de o transferare a ideii de cultură umanistă, clasică și estetică, spre cea științifică și tehnologică !

Dar și informația tehnică face parte dintr-un anumit fel de cultură și aceasta ar trebui îmbinată cu informația umanistă !

Cred că s-ar impune o interferență între cultura umanistă și cea tehnică, ajungându-se la o multiculturalitate de interdependențe, asigurând astfel triumful spirtului uman, ca spațiu în mijlocul căruia se află omul cultural complex.

Cultura ne face mai înțelepți și mai buni, ne umanizează, mai înțelegători, adică mai capabili de a interfera pozitiv în orice împrejurare, cu toți cei din jurul nostru – și chiar de-a parcurge mai ușor anumite etape ale progresului, absolut necesare omului modern.

Astfel, dorința de cultură devine o necesitate firească, reunind în perceperea sa domenii artistice și tehnice multiple.

O revistă slovenă de avangardă: TANK

Florin COLONAȘ

Revista *Tank* (1922), apărută la Liubliana, reprezintă o publicație a mișcării artistice mondiale de avangardă, cuprinzând informații internaționale de *l'art vivant*, care-și propunea să apară de șase ori pe an și care pe coperta a doua a primului număr atrăgea atenția că „în 1½ număr din revista Tank", cititorul „are rezumatul a o sută de ani". Din păcate, revista nu a avut o viață prea lungă. Doar două numere au fost editate.

Conducătorul acestei reviste era Delak Ferdinand.

Primul tom are 64 de pagini și un format apropiat de A4. Are un conținut excepțional de bogat, atât ca text cât și din punct de vedere al ilustrației, asigurată de o suită de gravuri pe linoleum, semnate de un mare artist din partea locului.

Revista debutează cu un text al conducătorului revistei, apoi un salut semnat de „tovaris prof. August Cernigoj, konstructivist", care începe cu urarea „Trăiască *Tank*, revista de artă nouă din Liubliana – Slavonia !"

Publicația este îmbogățită de câteva linogravuri ale profesoruluiC ernigoj, într-adevăr un maestru al graficii, care este prezent în acest număr cu nu mai puțin de patru gravuri în această tehnică.

Partea grafică este susținută și de G. Carmelich, Karlo Cernigoj, precum și alți doi arhitecți, Herman Hus și Ivo Spincici, ca și o sugestivă linogravură a lui Stepancici.

Dacă ținem cont de faptul că Cernigoj era arhitect, putem spune că revista *Tank*, o publicație cu o orientare ideologică de stânga, beneficiază de ajutorul acestei categorii profesionale, dealtfel, cum s-a întâmplat și în cazul altor reviste de avangardă la care au colaborat arhitecți cum ar fi Marcel Iancu, Karel Teige, El Lissitzky, Erich Buhholz, Théo van Doesburg, le Corbusier.

Aș vrea să fac o precizare: a nu se confunda Tank, cu publicația croată *Dada-Tank*, de la Zagreb.

Un foarte important poet din Balcani, Liubomir Mitsici, publică un poem – *A Paris, Balade balcanique*, pagină precedată de o proză.

Urmează un articol în limba spaniolă: *Proletarul este în sine esența culturii clasice*, semnat de A. Lunacearski, ministru al învățământului, dar și publicist, critic și teoretician literar, figură centrală a culturii ruse după Marea Revoluție din Octombrie.

Cu bucurie descoperim la pagina 28 a primului număr numele lui Tristan Tzara, cu poemul *Eau sauvage*, care începe astfel:

„les dents affanée de l'oeil
couvertes de suie de soie
ouvertes a la plui
toute l'année"

Un portret în peniță de Foujita prefațează poemul *Cocoșul roșu*, în franceză, al lui Branko V. Polianski.

Publicație cu adevărat internațională, *Tank* înserează un material în germană semnat de părintele Sturm-ului – Herwarth Walden, *Expresionismus und musik*. Tot Walden ca subiect principal este și în articolul scris, tot în germană, semnat de italianul Alberto Spaini, care a recitat la seratele Dada de la Zürich în 1916-1917, așa cum rezultă din epistolele Tzara – Francesco Meriano.

Modul acesta divers de preocupări, autori din diverse țări și diferite limbi, mă face să mă gândesc la o revistă apărută la noi în 1947, *Agora*, condusă de doi reprezentanți de seamă ai culturii noastre, Ion Caraion și Virgil Ierunca.

La rubrica *makroscop*, o știre despre disidenții marelui regizor german Reinhard, aflați în capitala Sloveniei. O altă știre, de la aceeași rubrică, de astă dată din film, producția rusă *Harem în Buhara*.

O altă curiozitate de notație aflată încă de la primele pagini este pe coperta celui de-al doilea număr: „no. 1½-3", care are însă mai puține pagini (45), numerotația paginilor fiind în continuarea primului număr.

Ilustrația grafică la fel de bogată și valoroasă este prezentă și în cel de-al doilea număr, care se deschide cu Cernigoj, dar este susținută, de această dată, de Miha Malesz.

Întâlnim și în acest număr numele lui Walden, cu un articol despre arta neagră și a insulelor din sud-estul Asiei. Walden era nu numai un poet interesant, galerist de seamă, editor, dar și un redutabil colecționar, critic și teoretician al artelor vizuale, impunând la început de secol XX studiul artei negre și interesul pentru aceasta.

Proximitatea geografică și spirituală a italienilor face ca să existe o colaborare a futuriștilor italieni, evidentă în cele două numere. În cadrul rubricii futuriști italieni, Pilade Gardini îl prezintă pe Sofronio Pocarini, poet, pictor și editor al unei reviste moderniste de prestigiu, *Aurora*, iar pe următoarea pagină Willi Nürnberg prezintă școala de la Bauhaus-Dessau, iar August Cernigoj pe constructiviști.

Dansatorii Lidya Visineva și Vaclav Vitez de la teatrul futurist de pantomimă sunt prezenți într-o fotografie și prin cronici din importante ziare franceze și germane.

Senzațională prezența lui Kurt Switters cu o lucrare, dar și cu poezia *Landichtungen*, ca și studiul teoretic *Unul și altul*, semnat de același.

F. Delak, la *Macroscop*, va analiza repertoriul de operă și teatrul sloven, realizându-se astfel o panoramare atentă a fenomenului cultural din regiune.

DADA – Promenada

Florin COLONAȘ

În zgomot de tobe, în timp ce unii cântau pe scenă iar alții, mai mult sau mai puțin turmentați de băutură cântau la mese, în lumea lor, mulți dansau care-ncotro, iar alții strigând diferite sloganuri cu iz politic sau te miri ce, în această atmosferă, la o masă undeva mai retrasă, câțiva tineri încercau să se facă înțeleși, fie prin semne, fie prin ridicarea vocii care caută să se înalțe peste hărmălaia generală care domnea în agitata atmosferă a sălii. Cei câțiva tineri retrași, cu toții preocupați de artă, având idei înflăcărate, veniți de pe meleaguri diferite, dar animați de același gând, convinși că arta trebuie sa sufere un proces de înnoire și că ei trebuie să ducă la îndeplinire misiunea apostolică a primenirii artei și îmbrăcarea ei în noile straie ale modernității, au declanșat o undă de șoc.

Un tânăr scund, cu o meșă de păr căzută pe frunte, purtând monoclu, îmbrăcat corect, în costum cu cravată, având chiar o înfățișare de dandy, notă ușor discordantă în acea învălmășeală în care costumația era extrem de eterogenă, exprimându-se fluid într-o franceză corectă, dar cu un accent care îl trăda a fi *ausländer*, avea să se impună drept lider. Deloc intimidat de camarazii de discuții, unii de prin partea locului, alții catalogați de fel drept venetici ca și el, tânărul de obârșie din părțile Moldaviei, de la Moinești, își debita poeziile cu un suflu care impresiona asistența.

Noroiosul Moinești din care venea tânărul în modernul Zürich, oraș turistic, dar mai cu seamă al finanțelor, era un biet târg oriental pe care un apropiat al avangardei și totodată un sprijinitor al ei, A.L. Zissu, îl caracteriza într-o scriere a sa: „Uziel își suflecă pantalonii atinși de mângâierea rece a glodului care se întindea covor până la prispa casei." (S. Podoleanu, *60 de scriitori români de origină evreiască*, Editura „Slova", București, vol. 2, p. 383)

Tânărul nostru avusese însă până la acea seară de 5 februarie 1916 câteva isprăvi. În 1912, elevul bucureștean, purtând matricola liceului „Matei Basarab", editase o revistă *Simbolul* împreună cu pritenii Ion Vinea și Marcel Iancu, care va avea patru numere și la care vor colabora Adrian Maniu și Claudiu Millian. Personajul nostru, Samy Rosenstock, care semna Samyro, va lansa peste trei ani o altă revistă – *Chemarea* – în care-și va utiliza pseudonimul Tristan Tzara, la fel de cercetat și analizat ca și acel termen scurt și percutant al mișcării care-l va face celebru: Dada.

Din *Chemarea* vor fi tipărite în octombrie 1915 două numere și entuziastul autor va colabora cu același Ion Vinea.

Era absolut normal ca tânărul care încă din adolescență publicase două reviste literare să vină însuflețit de dorința de a publica acum ceva la un cu totul alt nivel. De fapt, pasiunea pentru tipar, text și lustrație, prezentarea grafică începând cu coperți și cuprins, grija pentru grafia titlurilor îl vor preocupa pe Tzara în întreaga și prodigioasa sa carieră de autor și editor. Așa că, nici nu se acomodase bine la Zürich și iată, Tzara va edita primul număr al revistei care poartă chiar numele mișcării: *Dada*. Urmeaza o cavalcadă de soirée-uri Dada, de alte manifestări cu participarea celor mai entuziaști și valoroși oameni din cercul Dada, având preocupări artistice diferite, uneori fiind ei înșiși activi în mai multe registre de activități artistice.

În toată această efervescență cu accente nebunești ale sejurului Zürichoaz este în preajma prietenului Marcel Iancu, stabilit în orașul elvețian cu ceva timp înaintea lui.

Cuplul Tzara – Iancu funcționează admirabil. Cei doi se stimulează reciproc, se completează unul pe altul, iar această simbiotica a ideilor generează lucrări de referință. Să amintim doar cartea lui Tzara *La prémiere aventure célèste de Mr. Antipyrine*, având 16 xilogravuri de Iancu, sau acea splendidă mapă conținând opt gravuri în lemn și un poem dedicat lui Iancu, semnat de Tzara, *Circuit total par la lune et la couleur*.

Una câte una, colaborările Tzara – Iancu s-au extins la diferite manifestări organizate de Tzara sau de alții, cum ar fi acel stâlp al mișcării, nimeni altul decât Hugo Ball.

Tzara scria texte, poezii, sloganuri incendiare, desena, concepea publicații, întreținea numeroase discuții teoretice, ținea conferințe înflăcărate, juca în diverse montări scenice proprii sau ale companionilor săi dadaiști.

Iancu desena pentru toate manifestările, concepea afișe, coperți de cărți, se ocupa de grafică începând de la un simplu fluturaș, la invitații de tot felul până la afișe, între care sunt câteva de referință, nu numai prin realizarea lor, dar și prin raritatea lor în zilele noastre. A creat măști – celebrele măști găzduite astăzi de marile muzee ale lumii. A desenat costume. Este suficient sa amintim costumul din carton subțire pe care l-a imaginat și pus în practică fratele său George, aflat și el la Zürich, având misiunea de a-l croi după schița lui Marcel Iancu și cu care a fost echipat Hugo Ball când la soirée a apărut îmbrăcat în alb, aidoma unui papă, recitând poemul său *Caravana*. Fotografia acestui personaj a rămas cu valoare de simbol, astăzi mai mult decât oricând, figurând în toate marile expoziții dedicate mișcării Dada. Dar, Marcel Iancu a fost și interpret în chiar piesa lui Tzara *Le coeur à gaz*. A cântat și a dansat. Să nu uităm că a fost un excelent pictor. Vezi *Cabaret Voltaire*, celebra pânză, dispărută în 1924 după prima Expoziție Internațională a *Contimporanului*.

Dar *Contimporanul* ? Revista condusă de el, apărută între iunie '22 și ianuarie '32, având 102 numere.

Nu trebuie să uităm că a fost un arhitect renumit și un șef de școală la Ein Hod, după stabilirea sa în Israel, punând în practică o idee mai veche de pe timpul când apărea revista, dorind să creeze un falanster la Bunești, lângă Comana.

(continuare în pag. 20)

Lumea așa cum este

Vasile Szolga

OGLINDA

Era odată un oraș într-o țară tare îndepărtată. Orașul acesta era însă cel mai vesel de pe pământ. Veselia se datora faptului că în acel oraș nu existau oglinzi, nici o substanță cunoscută acolo nu reflecta lumina, apa și lichidele erau tulburi și nu oglindeau nimic. Astfel oamenii din acel oraș nu-și puteau vedea chipurile.

Toți oamenii din acel oraș aveau diferite defecte la cap sau la chip. Unul avea gura strâmbă, altul nasul mare, altul fruntea teșită și sprâncene groase, altul o buză atârnând, altul avea urechi clăpăuge, sau de măgar, bot de vulpe, sau de urs, fața roșie sau verde sau de o altă culoare, ochi oblici, verticali, trei ochi, două nasuri, colți în gură, limba atârnând - și câte și mai câte schimonoseli ale feței sau capului.

Toți puteau să-i vadă pe ceilalți dar nu puteau să-și vadă propriul chip. Când doi sau mai mulți oameni se întâlneau și se vedeau cu fețele și chipurile schimonosite în fel și chip, nu se puteau abține să nu râdă de celălalt sau de ceilalți, astfel că era o veselie generală aici, ziua și noaptea. Nimeni, așa cum spuneam, nu putea să-și vadă propriul chip, deci nu știa de fapt cum arăta el însuși.

Într-o zi, un om de știință descoperi oglinda și o expuse în piața mare a orașului, ca toată lumea să vadă marea lui descoperire. Lumea se duse să vadă minunea și fiecare când privi în oglindă își văzu propriul chip. Se văzură cum arătau ei de-adevăratelea. Atunci toată lumea din acel oraș deveni foarte tristă, iar acel oraș, din cel mai vesel oraș de pe pământ, în care oamenii râdeau de defectele celorlalți, deveni cel mai trist oraș, pentru că oamenii și-au cunoscut propriile defecte.

LAURA

S-a întâmplat în vara anului 199...

Plecasem destul de devreme și conduceam relaxat. Aveam timp destul să ajung. Pe drum, însă, datorită lucrărilor de modernizare ce se efectuau și a carosabilului umed din cauza unor ploi repezi de vară am întârziat atât de mult, încât la lăsarea întunericului eram destul de departe de destinație. De obicei, îmi planific deplasările astfel ca să nu circul pe întuneric, știut fiind faptul că întunericul este un factor de producere a accidentelor – și nu sunt omul care, dacă poate, să nu evite producerea unui astfel de eveniment.

Deodată, se porni o furtună violentă, cu tunete și cu trăsnete, care m-a făcut să mă uit după vre-un hotel, motel sau o pensiune. Treceam printr-o regiune puțin populată. În lumina farurilor îmi apăru un indicator ce arăta că la circa un kilometru se află o pensiune. Când ajung la intersecție, virez la dreapta și, le câțiva metri, se vede o vilă cochetă, cu firma: „La fan TOMA”. În parcare, o singură mașină, și încă una destul de veche, demodată.

Parchez și intru. Mă întâmpină proprietăreasa, o doamnă distinsă, între două vârste, deosebit de plăcută la vedere și comportare. Cer o cameră și mă interesez de ceilalți locatari. Îmi comunică faptul că are o singură cameră ocupată de un comis voiajor, care de obicei trage la această pensiune când se află prin zonă. După ce îmi arată camera, curată dar mobilată cu un pat dublu, un fotoliu și un șifonier, mă anunță că îmi poate servi o masă frugală, bucătăreasa fiind plecată în acel moment. Cer doar un sandviș cu brânză și o bere fără alcool. Mă anunță că mă așteaptă în mica sală de mese, aflată lângă livingul de la parter.

După ce îmi desfac bagajul și mă spăl un pic, cobor și, într-adevăr, gazda mă așteptă cu un sandviș și mă anunță că berea o pot lua din frigider, unde mai sunt și alte băuturi. Apoi, urându-mi noapte bună, se retrage. Mănânc și, după ce inspectez livingul, micuț, cu câteva fotolii și un televizor, urc și eu în cameră.

Mă trântesc în pat și adorm destul de repede. În jurul miezului nopții mă trezesc și, pentru că nu pot adormi, hotărăsc să cobor în living, poate văd ceva la televizor.

Când intru în living, constat că nu sunt singur: într-un fotoliu se află o tânără cam la 25-30 de ani, apreciez eu, care citește o carte și are pe măsuța de lângă ea un pahar și o sticluță de whisky. E îmbrăcată țipător, precum hipies din deceniul șapte, și are o coamă de păr cu șuvițe vopsite în culorile curcubeului. Îi spun bună seara și mă îndrept spre frigider de unde scot o bere fără alcool. Privesc cartea și reușesc să-i citesc titlul: „De veghe în lanul de secară” de Jerome David Salinger. Remarc: „Interesantă carte”. Iar ea mă întreabă: „Ați citit-o ?”. La răspunsul meu afirmativ, începe să-și exprime părerea despre carte. Într-o pauză, mă prezint. Ea de asemenea: „Mă cheamă Laura”. Apoi conversația se îndreaptă spre alte teme: muzică, literatură, artă, călătorii, și, bineînțeles, politică. Mă impresionează plăcut faptul că are cunoștințe temeinice în mai toate domeniile și le prezintă cu opinii personale pertinente, deși uneori destul de copilăroase. Sorbind din paharul ei și eu din berea mea, care între timp se încălzise, nici nu am băgat de seamă cum trecură două ore. La un moment dat, ea se ridică, îmi spuse noapte bună, și plecă. Mai zăbovii vreo câteva minute și, cu gândul că probabil tânăra se cazase după ce eu mă culcasem, mă duc și eu în camera mea.

Dimineața am cerut nota; plătesc și, înainte de plecare, o rog pe proprietăreasă să-i transmită Laurei un călduros „La revedere”. Ea face ochii mari și îmi repetă ce mi-a spus și aseară: „Dar nu avem pe nimeni cu acest nume în pensiune”. Nu vreau să o contrazic, „e posibil să fi visat întâlnirea de azi-noapte”, mă gândesc și, îmi iau rămas bun.

La o benzinărie, din greșeală, scot chitanța de la pensiune și o privesc: îmi sare în ochi cuvântul whisky. Îmi trecuse la consumația mea sticluța de whisky...

Cartojani, istorii vechi și noi
Semne de calendar

Prof. Ion MARIN

Pentru satul meu de pe Drâmbovnic – Cartojani – și pentru locuitorii săi statornici, acest an are o cromatică deosebită. Cunoscătorii de arhive au socotit că se împlinesc 480 de ani de la atestarea documentară a numelui ce-l ducem cu noi. La 7 iulie 7044 – adus la zi însemnând 1536 – voievodul Radu Paisie semna un document de dare în proprietate a pământurilor pe care ne este dat să ne ducem viața. [Nota redacției: amintim că a mai existat un sat Cârtojani, care acum se află inclus în orașul Videle.]

S-a născut un Proiect, propus a se desfășura din luna ianuarie până în decembrie, deschis elevilor și dascălilor, ca și oricărui sătean doritor de a mai afla câte ceva. Așa se face că de la începutul anului ne tot vizitează oaspeți de vază, dispuși să ne vadă, să ne cunoască, să ne împărtășească din experiența lor intelectuală. Am reținut că revista *Sud* a consemnat deja în coloanele sale informații despre evenimentele așezate sub acolada CARTOJANI 480, numite îndeobște *Întâlnirile de sâmbătă*. Ne-au fost oaspeți poetul Nicolae Dan Fruntelată, scriitorul Alexandru Mironov, doamna Uca Marinescu, călător la pas pe tot Pământul, actrița Cornelia Pavlovici și colega sa de la liceul din Dorohoi, Doina Lavric, o baladistă fermecătoare, care a adus cu sine și alăuta coborâtoare din vremea lui Asachi, actorul George Mihăiță.

Un simpozion consacrat memoriei satului nostru a reunit experți recunoscuți în ale istoriei ținutului Vlașca din care Cartojanii se știu făcând parte. Au participat la această manifestare de ținută doamna Cristina Olteanu, care conduce astăzi filiala din Giurgiu a Arhivelor Statului, predecesorul său în acest post, paleograful Damian Ancu, cercetătorul științific principal în aceeași instituție, prof. Ion Bălan, binecștiut pentru scrierile sale de istoriografie, istoricul Emil Păunescu, ani de zile director al Muzeului județean de istorie Giurgiu, publicist neobosit.

În ziua de Sfântul Gheorghe, hramul bisericii din sat, construită la 1852 sub domnitorul Știrbei Vodă, monument istoric, s-a desfășurat *Ziua satului*, care a adunat un mare număr de locuitori, bărbați și femei de diferite vârste (între care și domnul Voicu Petcu, cel care de câțiva ani este nonagenar). Fermecător prilej de aduceri aminte, rostite în drag de școală și învățătorii care ne-au ajutat să deprindem scrisul și cititul, față de icoane dragi din copilărie. În ajun, în Biserică sătenii au asistat la concertul susținut de Corala *Preludiu*, dirijată de maestrul Voicu Enăchescu. Eveniment de neuitat. Participanții la manifestări a primit în dar de la Comitetul de inițiativă insigna aniversară CARTOJANI 480, marcată de însemnul tricolor, menită să perpetueze în mintea localnicilor acest moment deosebit.

Sunt dator să amintesc donațiile de carte intrate în posesia Bibliotecii comunale Roata de Jos, cu sediul în Cartojani și a Bibliotecii Școlii gimnaziale nr. 2 din sat. Vorbesc de zecile de volume sosite în aceste zile de la Biblioteca județeană Giurgiu (director Dan Mucenic), din partea Editurii TipoMoldova Iași (director Aurel Ștefanachi), Editurii Niculescu (director prof. univ. dr. ing. Cristian Niculescu), Editurii Semne (director ing. Ștefan Dulu).

Scriitorul Neagu Udroiu și-a lansat în fața unei săli pline de elevi, unii în neasemuite costume populare, de consăteni tineri sau vârstnici, unii chiar colegi de-ai săi din școala pimară, ultima sa carte dedicată plaiurilor natale. Se numește *Cartojani, istorii vechi și noi*. O lucrare memorialistică, în două volume, scoasă de Biblioteca giurgiuveană, în îngrijirea domnului Dan Mucenic, directorul instituției și a doamnei Mirela Gruiță. Câteva sute de pagini dense, mustind de informații și beneficiind de scriitura alertă proprie autorului. Acesta a oferit autografe pe lucrarea abia ieșită de sub tipar, prezentată de editor cu o elegantă banderolă având inscripția: CARTOJANI 480.

Anul școlar 2015/2016 și-a închis porțile în fața vacanței de vară. Comitetul nostru de inițiativă a propus conducerii Școlii gimnaziale nr. 2, ca seria de absolvenți din această vară să primească denumirea de Promoția CARTOJANI 480, fiecare elev și elevă din clasa a VIII-a să primească o Diplomă specială, semnată de directorul școlii, prof. Ion Stan și de profesorii diriginți ai celor două clase: Claudia Mariela Trăncuță, respectiv Irinel Petre. Fiecărui absolvent i s-a înmânat câte o carte oferită special pentru eveniment de către Editura Niculescu.

De reținut că în întâmpinarea Zilei Eroilor au fost efectuate în incinta Bisericii „Sf. Gheorghe” lucrările de amenajare a unui altar memorial dedicat sătenilor căzuți în luptă în tranșeele primului și celui de al doilea război mondial. Acesta cuprinde două plăci de bazalt pe care stau scrise numele celor aproape 200 de soldați, subofițeri și ofițeri care au plecat la oaste și n-au mai venit. Rudele lor, urmași apropiați ori din ce în ce mai depărtați, au prilejul să se încline în fața acestui cenotaf supravegheat de o troiță făcută de meșteri maramureșeni din localitatea Bârsana, la solicitarea celor din Cartojani. Sunt inscripționate versuri din *Imnul Eroilor*: „Presărați pe-a lor morminte / Ale laurilor foi / Pentru-a fi mai dulce somnul / Fericiților eroi... // Dezveliți tot adevărul / Și le spuneți tuturor / Cum muriră frații voștri / Pentru Neam și țara lor...”

CARTOJANI-480

ÎNTÂLNIREA DE SÂMBĂTĂ

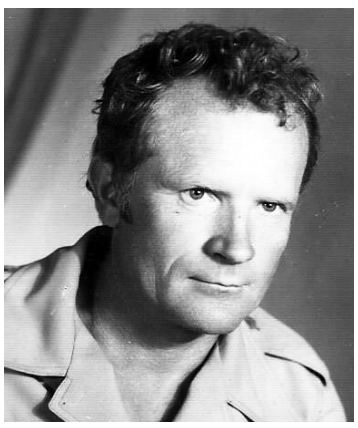
În ziua de 4 iunie 2016, ora 11.00, la sediul școlii are ca invitat pe actorul GEORGE MIHĂIȚĂ

Bun venit iubite maestre

SALUT!

JOS PĂLĂRIA!

Comitetul de inițiativă
Pentru
„CARTOJANI-480”

Vasile Mandric este născut la 26.10.1937, în comuna Hărmănești, județul Iași, dar din 1976 s-a stabilit în municipiul Brăila, unde s-a afirmat ca poet și epigramist, unde și-a publicat toate volumele scrise de-a lungul anilor de interdicție din cauza cenzurii timpului: *Eli lama sabactani* (Editura Ceprohart, 2000), *Spațiu răsturnat* (Editura Istros, 2014), *Sonete* (Editura Istros, 2014), *Sonete sub acoperire* (Editura Istros, 2015). A fost redactor-șef al unor reviste cu viaâă scurtă apărute la pașcani: *Ani de ucenicie*, *Ritmuri păscănene*, *Zenit*, precum și al revistei *Reflexe* apărută la Brăila. critica literară îl plasează între scriitorii dizidenți, care au reușit să-și tipărească așa-numita literatură de sertar abia după '89, dar nici după această dată nu i-a fost mai ușor din cauza altei cenzuri, cea economică. Poezia lui Vasile Mandric, în formă clasică, vezi sonetul, pentru care a dezvoltat o adevărată pasiune, sau în vers liber, impresionează printr-un lirism dezinvolt minat de o revoltă bine mascată și controlată de o ironie subtilă, de o bonomie acidă. poantele epigramelor sale țintesc și țintuiesc racile mai vechi sau mai noi cu tristețea celui care, lucid fiind, știe că nu există șanse de îndreptare, dar măcar ,,a încercat marea" cu pana cuvântului. (**Victoria Milescu**)

Vasile Mandric

CĂUTĂRI

Iar caut fraze noi și potrivite,
Pe-acele care-au fost pierdute-n vis,
Pe unele eu nu mi le-am mai scris
Și celelalte toate-s necitite.

Pe unele le-am scris pe foi volante,
Iar altele le am în gând mereu
Și plec cu ele ca un derbedeu,
Să le ascund prin rădăcini de plante.

Așa se va-ntâmpla în scurtă vreme,
Căci iarna a sosit de mult la tâmplă,
Și-am cam umplut caietul de poeme.

Curg amintirile ca un blestem,
Mai uit de cele ce se-ntâmplă,
De toate câte-am scris acum mă tem.

PĂDUREA

Demult nu mai sunt prieten cu pădurea,
Când culegeam ciuperci la rădăcini,
Chiar de copil, noi n-am mai fost vecini,
Să hoinăresc la poala ei aiurea

Mă așezam pe spate prin ponoare
Privind stejarii cât sunt de înalți
Și ascultam în murmur de izvoare
Cum trece veșnicia prin Carpați.

Azi codri-ntregi au dispărut sărmanii
Și nimeni nu va ști dac-au mai fost,
Cum știu că-n urma mea au trecut anii.

Și-s vinovat că i-am uitat ușor,
Degeaba eu regret azi fără rost,
Căci tot mă simt o coadă de topor.

EBOȘURI

Sunt marinar bețiv și-s pus de cart,
Când barca de-acum o ia-n derivă,
Cuvintele în gură au gust de colivă
Și-mi cântă destinul *Recviem* de Mozart.

Beethoven sparge văzduhul; nu-mi pasă,
Schubert mai compune simfoniile cu eroi,
Bufnițele îmi cântă manelele joi
Cocoțate continuu la mine pe casă.

Timpul se uită la mine și râde,
Căci îndrăznesc SONETE să scriu,
Prin vremurile-acestea atâtea de hâde.

Sonetele mele toate-s eboș,
Versurile gem și plâng a pustiu,
Prin poeziile aruncate la coș.

DE CE ?

De ce mai caut temele virgine,
Când știu că analizele sunt proaste,
Iar sulițe adânc pătrund în coaste
Și-n urma lor mă tem de cine vine ?

Trec frazele furiș pe lângă mine,
Când tocul nu mai poate să le-apuce,
Cer ajutorul Celui de pe cruce,
Să prind din zbor cuvintele divine.

Cândva prindeam și verbele din fugă,
De mă invidiau pesemne unii,
Poeziei totdeauna i-am fost slugă.

Azi tocul îmi mai scapă des din mână,
Poeții mă confundă cu nebunii,
Iar anul meu începe-n săptămână.

ZODIE

Stă noaptea slută, liniștea-i prieste
Și-agață-n brâu pestelca ei de nouri,
Adună-n țarc pe cer, turme de bouri,
Iar luna-n burtă crește, mereu crește,

Mă plimb cu ea în gând prin stele mute,
Acolo unde-i pace și lumină,
Ceva mă cheamă-n slava cea divină,
Dar gândul nu mai vrea să m-asculte.

Ce minunat o fi prin stele roi,
Când hoinăresc cu mintea mea deșteaptă,
Să plec mereu, să vin și înapoi.

Eu, de Pământ, am soarta mea legată,
Degeaba steaua mea mereu m-așteaptă,
La ea nu voi ajunge niciodată.

VULTUR BĂTRÂN

Mai sus de-atât eu nu mai pot să zbor,
Căci am atins cu-aripa ceru-n dungă,
Unde nici norii nu mai pot s-ajungă,
Și nici vultanii mei nu prea au spor.

Cei ce mă văd înmărmuriți privesc,
Stupefiați rămân, cu ochii-n soare,
Iar eu mă simt ca verbul din scrisoare,
Pe când destinatarii îl citesc.

Dă-mi, Doamne, zbor ! - am zis și am zburat
Și cântecul frumos mi-a fost plăcere,
Dar doru-acesta nu mi l-a mai dat.

Azi cercul orizontului se strânge,
Devin un fulg și nu mai am putere
Și zborul din aripă mi se frânge.

SONETUL SUB ACOPERIRE

Azi am cuvintele puțin cam bete,
Degeaba eu le țin în pregătire,
Sonetul geme sub acoperire,
Acum pe lângă alte cinci sonete.

Se-nvârte lumea iar în jur cu mine,
Abia-abia mă țin de vreun perete.
Gândul pe ochi se spală cu regrete,
Legat de toarta cerului mă âine.

Poezia m-a chemat ca să mă certe,
La ușa ei mă-opresc smerit și sun;
Eu în genunchi o rog ca să mă ierte.

Am prins și eu un vers, ca moștenire
Și îl scriu pe undeva, dar nu vă spun,
Poate-n SONETUL sub ACOPERIRE.

SONETUL DEZBRĂCAT

Sonetul meu azi m-a trezit din somn
Și tremură de frig, c-afară-i rece,
Metaforele fug, căci Timpul trece
Și fără scumpe haine nu e domn.

Am vrut să-i pun podoabe ca-n altare,
Dar haine scumpe nu se mai găsesc,
Când cei bogați, la greu ne părăsesc
Și cei săraci n-au bani de-nmormântare.

Sonetul meu, atât mi-a mai rămas,
În nopți târzii, cu sufletu-l îmbrac,
Și nu știu câte griji mai am de tras.

În cărți frumoase l-aș chemat la masă
Mai am un lucru ce nu pot să-l fac,
Să-i spun că sărăcia nu mă lasă.

ANOTIMP

Iată vine Toamna și sunt obosit,
Speranța trece mai rar pe la mine,
Câmpul cu iarbă demult e cosit,
Bufnița cântă și nu știu la cine.

Din amintirile ce vin viituri,
Copilăria cu ciudă mă ceartă,
Căci toată viața-i pierdută-n scripturi,
Adolescența nici ea nu mă iartă.

N-am mai bătut la ușile-nchise.
La Iași, București sau chiar la Cluj,
Am călcat peste dogme-interzise.

O, cât aș vrea să dau timpul 'napoi
Dar pentru-aceasta, nici nu fac sluj,
Că iarăși cântă seara bufnița joi.

PROPRIETARUL DE CERURI

Am prins iubirea cerului de toartă,
De când plecat-ai tu, acolo sus,
În lungi fâșii de doruri eu te-am pus,
Ce-ntr-un balans de vise dulci mă poartă.

Oriunde-ai fi, tot nicăieri se cheamă,
Am să te cat în amintiri pierdute,
De ai puterea, acum să vii și ia-mă.
Să hoinărim în veci prin stele mute.

Doar amintirile mai știu ce-a fost,
Mi-alungă visu-n noapte fără somn
Și-aici acuma-i totul, totul, fără rost.

Mă bucur dar că nu-i ceva mai sfânt,
Și eu cu-adevărat acuma-s domn,
Că sunt stăpân pe Cer și pe Pământ.

SIMFONIA TIMPULUI

Mă rog de-o Clipă să mai stea un pic,
Minutului îi spun să se-odihnească
Și Ora-ncetișor să se oprească,
Cât voi servi cafeaua din ibric.

Ziua și Noaptea să-mi stea la taifas,
Iar Săptămâna vreau să zăbovească,
Și Luna-n urma mea ca să privească,
La Anul care ticăie-ntr-un ceas.

Deceniul ar putea să-ntinerească
Și eu mă străduiesc ca să-l ajung,
Căci Secolul nu vrea să mă primească.

Mileniul o să vină pentru unii,
Căci Timpul oarecum e foarte lung
Și-n focul meu, de-acum se sting tăciunii.

SPOVEDANIE

Am vrut să scriu caiete pline,
Cu versuri dulci, cu gânduri fine,
Ca să m-ajute, n-avea cine:
N-aveam cuvintele la mine !

Și-am fost forțat, precum un câine,
Să scriu lozinci de noi străine,
Ca să-mi câștig o neagră pâine:
N-aveam cuvintele la mine !

Mă îndemnam să-mi fie bine,
S-aleg și eu dintre destine:
N-aveam cuvintele la mine !

Acum regret, tristețea vine
Și știu mai bine ca oricine,
Când am cuvintele la mine !

Victor PENCU

PAJURĂ DE FOC, INIMA

cineva mă dezleagă de vârtejuri
ca și cum nu mi-ar fi de-ajuns
pacea mea interioară

peste rana zilnică asediul
durerii vibrând

în coapse greu-îmbătrânirii
al dezbrăcării încete a vieții
de toată tinerețea

niște zdrențe ale unor dimineți
prăfuite
și ce mai amurguri
mi se deschid !

II

Acasă la mine în Gâștești
unde se întâmpină bătrânii
printre arbori
pe solzii răspântiei arderea

în depărtări lăptuite
amurgul cade pe spinări de iarbă
mugetul iunian în craniile durerii
se întinde-n răspântii... o...
durerea pământului.

În prefaceri cineva cu iederă pe
sâni „o aia" cu miros de acacia
veghează la transmiterea
cuvântului
scris pe nisip
în văzul tuturor... licăr peste sat
licăr lovind zodia apei
licăr în formă de cruce. O

zbatere-n cucuta cu inele tăiate
pe lacul Lăiasa dincolo de viață
viața-n iluzii
o, se naște sufletul iunian
„plop singuratic" poetul.

III

Gândesc cântecul inimii, lebăda
pe luciul apelor dintr-o anumită noapte
a aparențelor – sprijinul luminii

cu privirea
fac iluzii

nu atingeți lujerii sufletului
iarba se acoperă cu surâsul tău
și deodată pâcla
fulgerul taie un scâncet
se produce bezna și spiritele...

pe ulița Sârbi o umbră se acoperă
cu o cămașă din frunze
susură o simfonie – ploaia pe acoperiș
în zi de duminică – speranță
versul atotcuprinzător

se trezește un ochi într-o cochilie
de amaltheus
apare dimineața
se schimbă inimile

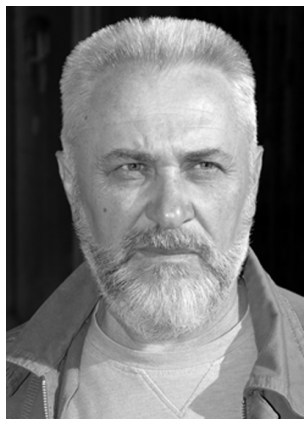
a mea face tic-tac-uri pe furiș
La mine acasă în Gâștești – vara.

IV

Strigăt la pândă
strigătul oaselor pe brazdă
descărnare iuniană a pământului
de spirite
spirite și ciulini

de unde am plecat
în locul acela a rămas focul
și iarăși strigătul
în exces de oreximanie
„o licărire" cuvântul apăsător
clocotind în străunghiul apei
unde stau ascunși minotauri

O... cartea cu heruvimi la căpătâi
stă botezul pe frunte
din metacochilie cad hieroglife
cai cu frâiele nopții...
sentimentul fluieră soarta
a profitului cu inima legată
strigăt în turnul de fân
ca un izvor – zborul.

George Theodor Popescu

SUD

Domniței mele,
căreia i s-a altoit sânge țigănesc,
spre a i se înobila destinul.

La sud de sud, un vis neghiob,
Îmi amintea pe loc de tine,
Cum te plimbai prin târgul vechi
Muiat în pulberi levantine.

Mai trec și azi catâri pe uliți
Miroase-a baligă dospind la soare ?
Ah, trupul tău săpat în lut,
Înmiresmat și azi mă doare.

Ca lama de cuțit fierbinte,
În carnea-ți arămie de sorginte
Nomad aș zice cânt de noapte,
În amintirea vremilor deșarte.

Inele, zări, tingiri, basmale
La zaiafet de bărăgane,
Arginți sticlind la lună plină,
În corturi amurgind lumină.

Și-aș zice iar, de nenufar
Un cânt la neamul de zlătar.

MIRCEA DEM. RĂDULESCU – *PROFIL BIOBIBLIOGRAFIC*

Emilia MOTORANU

Mircea Dem. Rădulescu (n. Giurgiu, 21 iulie 1889 – d. 6 iunie 1946, București), poet și dramaturg, debutează literar în anii de liceu cu o traducere din Chamisso în *Sămănătorul* (1908), fiind recomandat de profesorul Ghiță Popp lui Șt. O. Iosif. Apoi colaborează la publicațiile: *Viața literară*, *Viața românească*, *Ramuri*, *Adevărul*, *Flacăra*, *Rampa*, *Teatrul*, *Revista teatrală* (Brașov), *Convorbiri critice*, *La Revue roumaine*, *Minerva literară ilustrată*, *Universul literar*, *România nouă*, *Universul*, *Ilustrațiunea română*, *Universul copiilor*, *Tribuna română*, *Săptămâna CFR*.

În 1913 publică o traducere în versuri după *Les Romanesques* de Edmond Rostand, iar în 1914 primul său volum de versuri, *Leii de piatră*. Este membru al Societății Scriitorilor Români din 1914, membru în conducerea SSR din 1919, membru al Societății Autorilor Dramatici Români din 1923. Mircea Dem. Rădulescu figurează ca redactor al ziarului *România* (1917-1918), înființat la Iași, publicând aici numeroase poezii de război. În acest ziar, lirica de război a fost bine reprezentată prin versurile dinamice ale tânărului poet. „Suflul lor mobilizator era menit să învigoreze inimile ostașilor și totodată să atragă asupra lor dragostea, încrederea și recunoștința celor rămași acasă. În poezia *Celui din tranșee* (12 februarie 1917), soldatul era văzut într-o contopire organică cu firea și glia românească"[1]: „Eu nu cunosc ce nume porți tu, dar știu ce rază / În ochii tăi s-aprinde de dor să ne răzbune, / Soldat, care-n tranșeea adâncă stai de pază / și străjuiești asupra ogoarelor străbune".

Poezia *Oituz* (13 martie 1917) se înrudește cu poemul dramatic *Pe-aicea nu se trece !*, scris în colaborare cu Corneliu Moldovanu, preamărind rezistența neînfrântă a oștirii noastre: „Oituz ! Zid bătrân de cetate, / Rostindu-ți străvechiul cuvânt, / Simt aprig cum sângele-mi bate, / Căci tu ai oprit la hotare / Năvala mulțimei barbare / Adusă de foame și vânt...".

Mircea Dem. Rădulescu a salutat cu entuziasm, sosirea și înrolarea voluntarilor ardeleni, în poeziile *Spre Alba Iulia* (7 iunie 1917) și *Ostașilor ardeleni* (11 iunie 1917). Dintre poeziile sale merită să mai amintim *Marilor Necunoscuți* (15 aprilie 1917), scrisă pentru cinstirea memoriei nenumăraților soldați căzuți eroic pe câmpul de luptă: „Pe voi, în clipa asta, voiesc să vă evoc, / Viteji al căror nume noi nu-l vom ști vreodată, / Voi, ce-n vârtejul morței și-n viforul de foc / Ați apărat pământul bucată cu bucată...".

În perioada refugiului ieșean, Rădulescu scrie într-o primă formă o piesă de inspirație istorică, *Serenada din trecut*, jucată la Teatrul Național din Iași în 1917. Împreună cu avocatul Costică Solomonescu, compune textul pentru spectacolul de revistă *Di granda* (1919), având un succes notabil. „În colaborare cu cu Alfred Moșoiu, alcătuiește o *fantezie în versuri într-un act și un prolog*, *O noapte la Mircești* (1920). Cu o intuiție a formulei de succes, construiește piese cu subiect atractiv și decoruri fastuoase, valorificând senzaționalul, pitorescul, dramele pasiunii: *Bizanț* (1924), despre împărăteasa Theophana, *Petronius* (1928), pornind de la *Satyricon*, exploatând atmosfera decadenței neroniene și *Maria din Mangop* (1933), despre iubirea adulteră a lui Ștefan cel Mare pentru Voichița"[2].

Înrudit cu simboliștii prin preferința pentru universul citadin, Mircea Dem. Rădulescu poetizează în *Leii de piatră* vitrinele luxoase, automobilul, viața elegantă, mondenitatea frivolă, apropiindu-se de lirica lui Ion Minulescu. „Subiectul" pieselor sale lirice este luxul, strălucirea mondenă, amintind de creația târzie a lui Charles Baudelaire, dandysmul, preocuparea obsesivă pentru exterioritate, femeia ca „obiect" prețios.

Creația sa cunoaște varii direcții: opere ocazionale precum poemul dramatic *Legenda Coroanei* (1922), piesa în versuri *Făuritorii* (1937), dedicată zilei de 24 ianuarie; culegerea de schițe *Portrete și amintiri* (1924), volumul *Poeme pentru Galateea* (1925); plachete de lirică patriotică – *Cântarea eroilor* (1933), *Hotarele sfinte* (1935), *Rapsodii românești* (1935), poemele din *Cruciada noastră* (1942); basmele în versuri *Povestea ghiocelului* (1937), *Barbă-Roșie* (1940), *Crăiasa piticilor* (1945).

Pentru contemporani, Mircea Dem. Rădulescu a fost, în primul rând, autor de ode patriotice, Delavrancea declarându-se „fermecat de strălucirile poetice, de inspirațiunile adânci, de formulările simple și calde", provenind de la „un om și un poet sănătos". „Recitite astăzi odele eroice și poeziile de război (*Poeme eroice*, *Suflet și uzină*) sunt de un prozaism absolut: „În clip-aceasta mare, de-avânt și durere, / Cum ne-am putea deprinde cu gândul c-ați pierit ?" (*Închinare*)"[3].

Ca întreg, opera lui Mircea Dem. Rădulescu se situează în zona literaturii „alexandrine", a maximei dexterități prozodice. Popularitatea în epocă se datorează limbajului flexibil și unei acurateți a expresiei, care a determinat critica să vorbească de „sonorități plăcute", de „ușurință caligrafică". Preocupat de asimilarea modernității europene, Rădulescu a tradus fragmente din lirica franceză, din *Ruy Blas* de Victor Hugo, piesele *L'Aiglon* de Edmond Rostand și *Eriniile* lui Leconte de Lisle, versuri de Alfred de Musset, François Coppée, Jean Richepin ș.a., dar și din poezia germană.

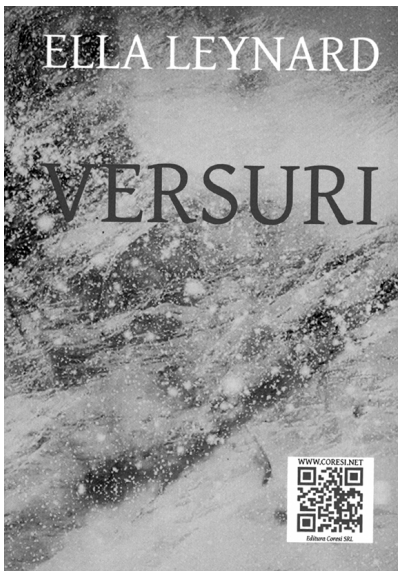
[1] Teodor Vârgolici, *Scriitorii clasici și armata română*, București, Editura Militară, 1986, p. 344.
[2] *Dicționarul general al literaturii române (P-R)*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2006, p.535.
[3] Constantin Ciopraga, *Literatura română între 1900 și 1918*, Editura Junimea, 1970, p. 288-289.

Victoria Milescu

ORGOLIU ȘI MODESTIE

Ella Leynard este pseudonimul doamnei Diana Ștefănescu, profesoară la Colegiul național „Iulia Hasdeu” din București. A debutat cu volumul *Poeme* apărut la editura Sfântul Nicolae, în 1993, iar ca anglistă, a publicat o ediție bilingvă, română-engleză, *Poeme/Poems*, din opera poetului George Bacovia, la editura Strese, în 1995. Recenta sa carte, *Versuri*, apărută anul acesta la eLiteratura, poate trezi interesul prin câteva aspecte. Autoarea se arată excesiv de modestă prin titlul ultrauzitat pus unei cărți masive, de aproape 500 de pagini și cam tot atâtea poezii, dar pseudonimul ales, Ella Leynard, cu o rezonanță exotică, precum și versurile scrise în decursul unui an de zile, după cum precizează, indică o puternică dorință de afirmare, o prolifică determinare, un „vis de glorie” pe tărâm literar. Poeta își asumă cu o anume moderație un discurs deloc complicat, cu subiecte la îndemână, pe un ton calm, echilibrat, specific unei firi reflexive, cu o expresivitate stilistică lipsită în mare măsură de tropi, de o gestică spectaculoasă, dar mai ales departe de trendul poeziei actuale prea înclinate spre excentricitate, vulgaritate, defetism. Tot sub semnul unei rezerve stă și titlul cărții, voit neutru, orgolios însă în refuzul comercialului teribilist care atrage și contrariază. Versurile sunt construite cu o austeritate elaborată, cu economie verbală ce mizează mai mult pe sugestie, idee, mesaj. Ele experimentează senzații de prim impact ale lucrurilor simple dar fundamentale, ale lucrurilor mici dar cu sensuri majore. Autoarea se autodefinește: „sunt o insulă”. Da, o insulă care nu permite pătrunderea urâțeniei prezentului, o insulă unde se poate visa la o copilărie perpetuă. Unui număr atât de mare de poezii îi corespunde, firesc, o mare bogăție de teme. Copilăria apare frecvent ca o posibilă evadare din angoasa cotidianului. Timpul ei edenic se petrece între „Pomul cu amintiri” (al cunoașterii) și „Coșul cu amintiri” (sugerând culegerea roadelor maturității). Drama se ivește uneori din conștientizarea dureroasă a imposibilei întoarceri în trecut: „Eu rămân prizoniera/ timpului meu/ pe care trebuie/ să-l umplu cu înțeles/ sau al cărui sens/ trebuie să-l aflu”. Problematica timpului revine obsesiv ca suport al unor reflecții despre viață. „Astăzi apărem pe lume/ mâine suntem adulți/ poimâine suntem foarte tineri bătrâni – doar iubirea ne prelungește viața/ în acest trup/ de lut.” Tema iubirii apare parcimonios, sentimentul fiind mai puțin în fapt cât în aspirație. E vorba de o iubire absolută, chiar abstractă, fără senzualitate ori clocot interior, văzută lucid ca împlinire a omului, dar lipsită de patimă, zbucium, dileme, adică de ceea ce tulbură și o fac atât de răvășitor umană. Jarul unei iubiri care a ars odată luminează enunțuri sentențioase: „Doar iubirea ne prelungește viața în acest trup”; sau „Marile iubiri sunt înțelepte”, deși istoria marilor iubiri universale ne demonstrează că marile iubiri sunt tragice. Și totuși, leacul nefericirilor noastre ne este mai la îndemână decât ne-am închipui: „Avem leacul relelor în inimă,/ nu știm că îl avem sau nu știm să-l folosim,/ dar Dumnezeu nu tipărește / instrucțiuni de folosire pentru darul oferit/ nu are nici prospect, unicul remediu miraculos, neînțelept folosit, iubirea” (*Nefericirea noastră*).

Ella Leynard este înclinată mai mult spre latura analitică a fenomenelor încercând să le captureze în enunțuri cu nuanță sapiențială, abordând o atitudine pozitivă și încercând să refuze „urâtul din jur pe un pământ răbdător”, clamând: „Dumnezeu are răbdare cu noi.” Poeta crede în „energia sacră a cuvintelor bune”, în „Lecția binelui”, un bine, care „trebuie păzit cu platoșe de spini.” Puritatea gândurilor are echivalent în puritatea zăpezii invocate, cu ritualurile ei specifice, cu Moș Crăciun, ce reînvie copilăria plină de vise și miracole. Autoarea își transcrie propriile-i experiențe și gânduri la modul esențializat, aproape deliricizat, atenția concentrându-se pe comunicarea ce transcende cuvântul: „Articularea sunetului cere curaj, transmiterea sentimentului cere vitejie/ cum s-ar numi arta care ar putea să pună împreună/ sunetul-muzical și gândul-sens sau gândul-culoare/ în lipsa umorilor și a sentimentelor, gândul-gândire pură neuzurpat de afect ?” (*Arta viitorului*).

Gândurile constituie materia poetică din care se plăsmuiesc multe poeme, și parcă se întâmplă de la sine. Gândurile sunt plasa în care se prind fluturii speranței, mersul zilelor, iubirile, cuvintele. În plasa lor nevăzută se poate opri chiar „Vasul fantomă” probând forța magnifică a imaginarului poeziei. La fel, esența lor etică și eterică: „Gândurile comunică fără ambiguități”. Gândurile sunt stoarse de sensuri până la ultima lor consecință, ajungând a se gândi pe sine. Poezia autoscopică „Gândurile gândind” este o probă de receptivitate și inventivitate modernă: „Gândurile merg înaintea cuvintelor/ ele nu obosesc,/ dar ele ar putea fi auzite/ dacă tăcerea ar fi deplină,/ gândurile gândind, gândurile vorbind,/ gândurile simțind,/ în creierul neobosind,/ sau odihnindu-se când/ gândurile visează”. Gândurile constituie o rețea freatică a unei țări imaginare cu râuri din care poți bea adevăr: „Adevărul e singurul ce taie setea”. Autoarea are orgoliul bine strunit al celor siguri de valoarea adevărurilor lor și modestia de a le împărtăși clar și neostentativ.

Poezia Ellei Leynard este asemenea apelor adânci și liniștite. La o primă și repede lectură nu șochează, nu este spectaculoasă, dar ecoul ei te urmărește ca o undă propagată dintr-un străfund unic și misterios.

UNISEX

Sarah Ramezani

În societatea modernă, conceptul de egalitate între femei și bărbați, drept reglementat la nivel economic prin lege, rămâne o problemă de natură socială, fiind prestabilit precar și modificat de fiecare persoană în parte în funcție de propria viziune și interesul personal.

Astfel, un motiv principal de opoziție publică devine procesul de „masculinizare” a femeii, respectiv procesul de „feminizare” a bărbatului, fenomene ce sperie omul de rând, în special pe cel cu tendințe tradiționaliste, prin destabilizarea unui echilibru vechi bazat pe limitarea ființei umane la rolurile, gesturile și modul de gândire considerate adecvate în raport cu sexul individului.

O femeie independentă, hotărâtă și impunătoare spre exemplu, devine astfel în ochii societății „masculină”, iar un bărbat sensibil, visător și emotiv „feminin”. Complexitatea naturii umane reușește, însă, după o lungă perioadă de timp, să spargă aceste tipare, eliberând unicitatea nuanțelor personalității individuale și reprezentând începutul unei reacții ample de introspecție la nivel mondial.

O temă arhidezbătută este integrarea femeii moderne în societate, începând cu piața muncii, care o privește cu o oarecare reticență, până la mediul familial, care îi condamnă ambiția de împlinire profesională, acuzând-o tacit, de neglijență și lipsă de prioritizare a familiei.

Această nedreptate a determinat apariția unei mișcări de susținere în rândul populației intitulată „feminism”, ai cărei reprezentanți se numără atât printre câștigători ai premiului Nobel, precum Malala Yousafzai, oameni politici ca Justin Trudeau, până la actori de prestigiu mondial precum Emma Watson, a cărei campanie „He for She” a adunat un număr mare de susținători de sex masculin prin promovarea exemplului unor bărbați din showbiz interesați de remedierea acestei probleme.

În opoziție cu gradul înalt de vehiculare al acestei teme, egalitatea între sexe din punct de vedere al bărbatului este pentru mulți o noțiune vagă, fiind rar întâlnită în conversațiile cotidiene. Astfel, de cele mai multe ori, o femeie primește în instanță o pedeapsă mai blândă pentru aceeași faptă, iar cazurile de viol sau abuz sexual asupra unui bărbat sunt tratate cu o notă de umor, vinovatul rămânând adesea nepedepsit. În afara neregulilor din sistemul judiciar, societatea reprezintă, de asemenea, un mare factor de presiune, așteptările din partea unui bărbat fiind ca acesta să fie dur și să își ascundă sentimentele precum o slăbiciune, întrucât, în caz contrar, el va deveni subiectul amuzamentului colectivității.

De asemenea, datorită acestei mentalități, nu este prevăzută nici o formă de ajutor social pentru bărbații victime ale violenței domestice așa cum se întâmplă în cazul femeilor, ei fiind nevoiți să suporte, conform statisticilor, un grad ridicat de violență fizică și verbală în cadrul familiei.

Categorizarea nu se oprește doar la nivel de personalitate, ci își are implicații de natură vestimentară și a aspectului fizic, femeilor fiindu-le impuse standarde mult mai dure în raport cu ceea ce este considerat a fi „decent” față de bărbați, care au o libertate mult mai mare de a alege ceea ce își doresc să poarte fără a risca să fie desconsiderați de societate.

Totodată, diferite vicii precum fumatul sau consumul de alcool sunt considerate a fi nepotrivite pentru o femeie, dar universal acceptate în rândul bărbaților, cu toate că acestea dăunează în egală măsură ambelor sexe.

În ceea ce privește viitorul generației noastre, mi-aș dori să pot spune că în câțiva ani vom trăi într-o lume în care diferențele determinate de gen nu vor mai exista deloc, dar mă voi mulțumi cu o viziune mai realistă și voi prevedea că odată cu timpul mult mai multe voci se vor ridica împotriva discriminării de orice natură, iar eu voi fi, cu siguranță, una dintre ele.

Pentru o evoluție ideologică durabilă a societății este nevoie de măsuri de educare a generațiilor viitoare. Acest fel de exerciții de imaginație au început să apară în diferite școli, precum a-i pune pe copii să facă treburi în casă, iar băieții să fie răsplătiți cu o sumă mai mare de bani pentru aceeași muncă, astfel încât copii să realizeze de la o vârstă fragedă importantă egalității între sexe pe toate planurile și să-și dorească combaterea acesteia.

Mai multe exerciții de acest tip pe care le-aș considera utile ar fi, din punctul meu de vedere, a-i întreba pe copii cum s-ar simți dacă în cazul unui comportament violent educatoarea i-ar pedepsi doar pe băieți, iar pe fețe nu. Sau, a se practica pe scară largă experimentul profesoarei Jane Elliott constând în a-i desemna într-o zi pe copiii cu ochi albaștri superiori și a le oferi mai multe drepturi și mai multă recunoaștere decât celor cu ochi căprui, iar în ziua următoare rolurile să se inverseze. Puși și în situația favorabilă și în cea defavorabilă și fiindu-le explicat contextul, elevii vor înțelege că drepturile și libertățile umane nu pot fi modificate sau limitate de ceva atât de arbitrar, precum culoarea ochilor sau sexul individului.

În paralel, societatea ar trebui să susțină tinerele să-și continue educația și să aspire la autonomie, atât socială, cât și financiară. Iar băieții ar trebui educați într-un mod echilibrat care să nu îi îndemne la violență fizică sau verbală pentru a-și demonstra masculinitatea, ci să le îndrepte atenția către gândirea rațională și spiritul frumosului.

Așa cum comuniunea dintre un bărbat și o femeie pune bazele unei familii, compasiunea, întrajutorarea și susținerea reciprocă între sexe este singura ce poate alcătui o societate echilibrată, conformă principiilor democratice europene, a cărei „unitate în diversitate” să asigure umanității un viitor prosper și dezvoltare în toate ramurile economice și sociale.

Don C. Ștefan

UN EXPERIMENT LITERAR REUȘIT

Cu prilejul celei de a șaptea ediții a Festivalului Național de Creație Literară și Tradiții Folclorice, desfășurat la Bușteni, sub conducerea scriitorului Victor Gh. Stan, Președintele Filialei București de Literatură pentru Copii și Tineret, am primit una dintre cele mai interesante și educative cărți de teatru școlar, semnată de doamna profesoară de Fizică, Iuliana Ciubuc, din această localitate – una dintre cele mai active și inventive colaboratoare a noastră din județul Prahova, corespondenta spirituală și inițiatoarea unor bogate și eficiente activități, desfășurate de-a lungul anilor.

Dar nu doar despre personalitatea sa complexă vreau acum să scriu, ci despre cartea sa minunată, cu largi aplicații educative.

În primul rând, este vorba despre o abordare literară aparte, ca o punte de legătură între știință și arte. Piesele publicate aici au fost, mai întâi, gândite, apoi compuse și jucate de grupuri de copii, din diferite școli din Bușteni, potriviți pentru rolul oferit, de la clasele I-IV, până la liceeni.

Apoi, împreună cu aceștia, replicile au fost modelate după calitățile interpretative ale micilor actori și după curiozitățile lor imediate, ori ale primilor spectatori; abia apoi s-a definitivat fiecare scenetă pentru tipar.

Tematica aleasă este la fel de interesantă, cuprinzând o largă paletă științifică, interdisciplinară, ori răspunzând dilemelor unor spectatori, cu intenția de-a le explica elevilor unele taine ale naturii, științelor, ori abordări socio-culturale.

Astfel sceneta „Sistemul nostru solar” are ca personaje: Soarele, Luna, Mercur, Marte și alte astre care ne înconjoară, fiecare explicând cine este și care este forma sa de mișcare, ori interdependența dintre ele – încât sunt popularizate, într-o formă accesibilă, diferite cunoștințe de Astronomie, mai greu de descifrat (altfel), care devin, deodată, simple și luminase pentru mințile elevilor, care le interpretează sau ascultă.

O altă scenetă „Să ne cunoaștem drepturile și libertățile ca cetățeni europeni !” are ca personaje pe: „Elevul Gicu, dintr-a șaptea,, (apropo de *Elevul Dima dintr-a șaptea*, de Mihail Drumeș), Profa de Civică, Diriga, câțiva părinți și elevi (Observați folosirea limbajului specific elevilor !) și ne informează despre cele mai recente norme europene ale drepturilor omului, îndeosebi ale copiilor și elevilor.

Întâlnim și o scenetă-experiență, cum ar fi “Pescuiți cu undița magică !” (referitoare la magnetism) sau îndemnul „Aceste mâini nu vor lovi pe nimeni niciodată !” – care susțin nonviolența.

Splendidă vocație educativă manifestă doamna Iuliana Ciubuc, iar talentul său este pe măsura curajului de abordare inedită ! Orice profesor ar fi tentat să pună în scenă astfel de texte. Desigur, mă feresc să vă dezvălui întregul conținut al volumului, scopul meu fiind doar să vă semnalez această apariție de excepție și să vă îndemn la lectură.

(Iuliana Ciubuc, *Teatru școlar. Scenete pentru serbările școlare*, Editura MiniEd, 2016)

VASILE MILITARU ȘI UNII DINTRE CONFRAȚII SĂI

Nicolae Scurtu

Bibliografia poetului, publicistului și memorialistului Vasile Militaru (1886-1959), când se va elabora, va trebui să cuprindă o secțiune specială privitoare la *paraliteratura* sa. Un loc privilegiat *vor deține* epistolele trimise familiei, prietenilor și, mai ales, confraților săi din presă și literatură. Epistole, extrem de interesante, a trimis Vasile Militaru lui George Coșbuc, Barbu Delavrancea, Alexandru Vlahuță, Nicolae Iorga, Octavian Goga, Nicolae Petrașcu, Duiliu Zamfirescu, Stelian Popescu, Pamfil Șeicaru, Nicodim Munteanu, Constantin Șaban Făgețel, C.D. Fortunescu, Dumitru Tomescu și altora.

Restituirea operei literare a poetului Vasile Militaru a început *târziu* și *timid*, abia după 1990, când cenzura comunistă și-a încetat orice fel de imixtiune.

Dintre epistolele sale s-au publicat, doar, câteva și acelea cu inadmisibile *croșete*, specifice unei perioade de tristă, de foarte tristă amintire, când *tot* ce nu convenea unei orânduiri autocrate era eliminat.

Se cuvine să precizez că Eugen Dimitriu, excelent cercetător literar și bibliografa Alis Niculică, au publicat o parte dintre epistolele[1] primite de istoricul literar Leca Morariu (1888–1963), printre care se află și două *scrisori* ale lui Vasile Militaru.

E absolut necesar să menționez, cu regret, că în epistola, din *București, 16 iulie [1]951*, sunt *trei croșete* aparținând lui Eugen Dimitriu. Cea de a treia a putut fi completată, acum, întrucât cei doi editori au reprodus, în facsimil, o parte din scrisoare.

Celelalte două *croșete* vor putea fi eliminate numai după consultarea originalelor cu prilejul publicării unei cărți, care să conțină epistolele lui Vasile Militaru.

Mai amintesc că cele două epistole nu au fost adnotate și, ca atare, nu sunt însoțite de nici o notă de istorie literară, culturală sau politică.

Așadar, le transcriu, aici, cu notele de rigoare, spre o cunoaștere cât mai profundă a unui poet ce se cuvine *a fi citit, recitit* și *restituit* în ceea ce are mai trainic în opera sa.

*

[București, 25 februarie 1951]

Călduroase mulțumiri pentru bunele sentimente ! Am fost bolnav și de aceea a întârziat răspunsul meu. Când mai veniți prin București, mi-ar face mare plăcere să ne revedem, fie că, de nu v-ar fi peste mână, ați trece pe la mine, fie la Stratulat[2]. M-ați preveni prin telefon.

Vasile Militaru

Respectuoase omagii doamnei și călduroase salutări. Fratelui Florian asemenea.

V. Militaru

*

București, 16 iul[ie] [1]951

Dragii mei prieteni Octavia și Leca Morariu,

După uzanțele oamenilor, aș fi vinovat în fața voastră, că răspund abia acum bunelor gânduri și prieteneștilor urări de Paști ce mi-ați trimis, dintre care la două s-a asociat și fratele Florian, față de care aș purta aceeași vină; dar dânsul știe, din cele ce i-am răspuns tot azi, și l-am rugat să vă facă cunoscut motivele ce am avut, pentru ca, astfel, să-mi puteți acorda, cel puțin, circumstanțe atenuante la sentința ce veți fi dat contra mea (...). N-am putut decât să suspin și să trimit pe vânt suspinul meu spre R[âmnicu] Vâlcii: „Ce rău îmi pare că „bidiviul lui Petrișor" nu vrea să mă aducă și pe mine cu „haiducu" meu (fratele Florian vă va spune cine este „haiducu", deși poate ghiciți singur), spre a forma astfel un „quintet sau „sextet" (ca să întrebuințez un cuvânt atât de mult plăcut muzicienilor), că ce mai bătălie s-ar încinge, Doamne,

Ciocnind ouăle Pascale
Și cu vin pline pocale !
Iar apoi am încheiat:
„Adevărat a-nviat !"
Și-adiind alene vântul.
El mi-a fost furat cuvântul...
Nu știu: l-a adus, nescris ?
Însă știu că l-am trimis !

Acum, în special către Leca Morariu grăiri. Mulțumesc mult pentru darul ce mi-ai expediat prin fratele Florian. „Precizări"-le îmi erau cunoscute încă din anul apariției lor. Ele mi-au dat atunci, cât și acum, recitindu-le, plăcute satisfacții (...). Oglinda din care străfulgera luminos chipul lui Miron Costin mi-a reîmprospătat în memorie calvarul celui care a crestat pe răbojul veacului, atât zbuciumul cât și virtuțile milenarului nostru neam dăinuind pe aceste meleaguri, pe care unul dintre istoricii Apusului l-a denumit: „Miracolul românesc", și recitind eu cuvintele fostului mare vornic Țării de Jos: „Ori să fie voia Măriei-Tale, ori să nu fie, noi tot nu ne vom lăsa etc. etc.", o lacrimă mi s-a aprins în gene, având față-n față dârzenia ce se ridică din aceste cuvinte ale luceafărului cronicar, cu tristele realități a unor vremi de mai târziu, în care el, nemaifiind între muritori, desigur scrie „letopisețul neamului românesc" în lumina eternității.

Iată pentru ce, mulțumesc afectuos fratelui Leca Morariu, că mi-a pus în față cristalul ce oglindește atât de viu chipul spiritual al celui ce s-a numit *Miron Costin*.

Au prin București n-ați mai călcat de când am avut plăcerea să ne cunoaștem personal ? Mâhnit aș fi, aflând că da, fără să fi avut loc plăcuta revedere. Până ce un nou prilej de așa natură se va ivi, trimit noilor mei prieteni Octavia și Leca Morariu omagiul curatei mele prietenii.

Vasile Militaru

[1] *Scrisori către Leca Morariu. Volumul 1–3. Ediție îngrijită de Eugen Dimitriu. Prefață și note de Emil Satco. Redactor Alis Niculică.* Suceava, [Tipografia ROF, S.A.], 2006–2007. [Epistolele lui Vasile Militaru sunt publicate în volumul 2, p. 183–185].

[2] George I. Stratulat, poet și traducător. A publicat în revistele *Flacăra, Sburătorul, Revista idealistă.* Este autorul unei cărți despre *Napoleon* (1913) și a tradus din Amaru, *Grădina iubirii* (1915).

O EPISTOLĂ NECUNOSCUTĂ A POETULUI VASILE MILITARU

Biografia poetului, prozatorului, publicistului și memorialistului Vasile Militaru (n. 21 septembrie 1886, Dobreni-Câmpurel, jud. Giurgiu – m. 8 iulie 1959, închisoarea Ocnele Mari, jud. Vâlcea) se impune a fi cercetată *atent* spre a elucida *anumite* momente din itinerarul pe care l-a străbătut acest scriitor atât de năpăstuit în viață, cât și în postumitate.

Îndrumat și stimulat, în ordinea spiritului, încă de la începuturile sale literare, de personalități emblematice ale timpului, precum Duiliu Zamfirescu, Barbu Delavrancea, Alexandru Vlahuță, Nicolae Petrașcu și, firește, Nicolae Iorga, poetul Vasile Militaru a trezit interesul unei mari categorii de cititori din lumea satului de odinioară.

La vârsta de douăzeci și unu de ani debutează[1] în prestigioasa revistă *Literatura și arta română,* condusă și supervizată de istoricul literar Nicolae Petrașcu, iar în anul 1910, odată cu terminarea serviciului militar, îi trimite lui Titu Maiorescu o patetică epistolă, în care îi solicită un *sprijin moral,* altfel spus, îi cere, după lectura unei plachete de poezii în manuscris, să-l recomande unui editor capabil de dăruire.

Istoricul și criticul literar Titu Maiorescu avea, la acea dată, vârsta de șaptezeci de ani și era implicat în viața politică a țării. Îi comunică, totuși, pe o carte de vizită următoarele gânduri: *Titu Maiorescu n-are vreme să se ocupe în momentele de față de poezii oricâtă plăcere i-ar fi făcut în alte împrejurări.* Acest răspuns, evident, l-a descumpănit pe tânărul poet Vasile Militaru, care va debuta[2], în volum, abia în anul 1919, imediat după *marea unire.*

*

[București], 13 octombrie 1910
Str[ada] Berzei, nr. 54

Mult stimate domnule Maiorescu,

Vă cer, mai întâi, [i]ertare, că îndrăznesc a vă scrie, fără să vă cunosc personal; cunosc scrierile domniei voastre, ceea ce înseamnă că vă cunosc sufletul și de aceea mă adresez domniei voastre.

Am terminat, abia de câteva zile, armata și neavând pe nimeni care să mă ajute materialicește, îmi trebuiesc multe și n-am de nici unele.

Singura mea avere sunt versurile de față, avere din urma cărei nicicând nu m-am gândit, până azi, să trag vreun folos material.

Astăzi, însă, când sunt atât de sărac, am strâns aceste versuri, cu gândul de a le vinde unui editor.

Cum însă editorii noștri caută să ia, întotdeauna, pe preț de nimic, scrierile începătorilor, înainte de a prezenta versurile mele lor, vin la domnia voastră și vă rog din suflet să mă ajutați cu sprijinul domniei voastre, moral.

Dacă aceste versuri merită să fie publicate, într-un volum, să mă recomandați unui editor.

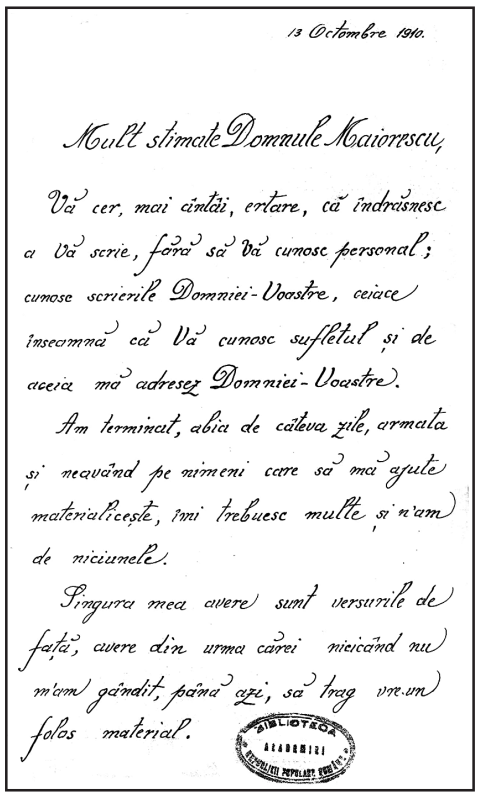
Nădăjduind că veți fi bun cu mine, vă rog să primiți cele mai respectuoase salutări,

Vasile G. Militaru

(Originalul acestei epistole, inedite, se află la Biblioteca Academiei Române, cota +"87/XV.)

[1] Vasile G. Militaru, *De prin vârf de fagi...* și *M-a prins dorul...* în *Literatura și arta română*, 10, nr. 9, 25 septembrie și nr. 10, 25 octombrie 1906, p. 494, 495 (*Poezii*).

[2] 2. Vasile Militaru, *Stropi de rouă. Poezii*, București, [Editura „Cartea Românească"], 1919, 192 pagini. Se cuvine să precizez că numai în prima ediție a acestei cărți figurează, în facsimil, manuscrisul poeziei *Iubita noastră Doamna Regina Maria*, p. 3.

13 Octombre 1910.

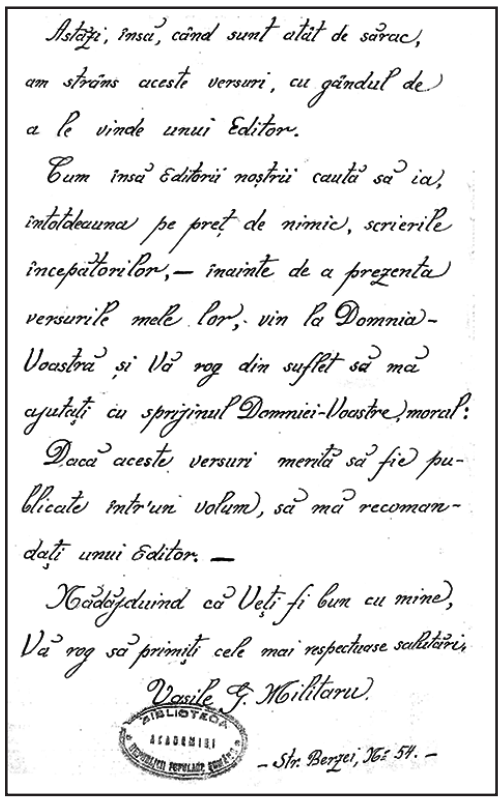
Mult stimate Domnule Maiorescu,

Vă cer, mai întâi, ertare, că îndrăsnesc a Vă scrie, fără să Vă cunosc personal; cunosc scrierile Domniei-Voastre, ceiace înseamnă că Vă cunosc sufletul și de aceia mă adresez Domniei-Voastre.

Am terminat, abia de câteva zile, armata și neavând pe nimeni care să mă ajute materialicește, îmi trebuesc multe și n'am de niciunele.

Singura mea avere sunt versurile de față, avere din urma cărei niciodată nu m'am gândit, până azi, să trag vre.un folos material.

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

Astăzi, însă, când sunt atât de sărac, am strâns aceste versuri, cu gândul de a le vinde unui Editor.

Cum însă Editorii noștrii caută să ia, întotdeauna pe preț de nimic, scrierile începătorilor, — înainte de a prezenta versurile mele lor, — vin la Domnia-Voastră și Vă rog din suflet să mă ajutați cu sprijinul Domniei-Voastre, moral:

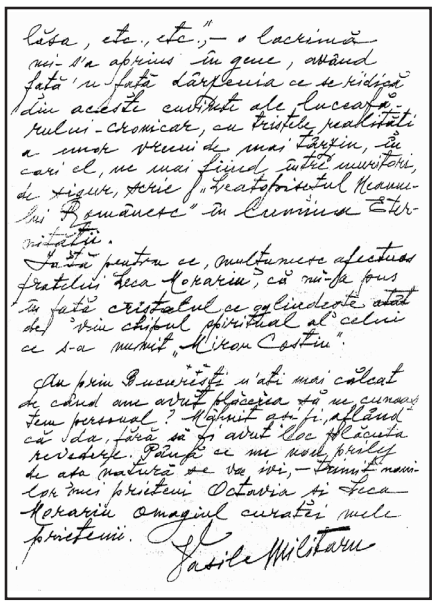
Dacă aceste versuri merită să fie publicate într'un volum, să mă recomandați unui Editor. —

Nădăjduind că Veți fi bun cu mine, Vă rog să primiți cele mai respectuose salutări,

Vasile G. Militaru.

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

— Str. Berzei, Nr. 54. —

lăsa, etc., etc.", — o lacrimă mi-s'a aprins în gene, având față'n față dârzenia ce se ridică din aceste cuvinte ale luceafărului cronicar, cu tristele realități a unor vremi de mai târziu, în cari el, ne mai fiind între muritori, desigur scrie „letopisețul Neamului Românesc" în Lumina Eternității.

Iată pentru ce, mulțumesc afectuos fratelui Leca Morariu, că mi-a pus în față cristalul ce oglindește atât de viu chipul spiritual al celui ce s-a numit „Miron Costin".

Au prin București n'ați mai călcat de când am avut plăcerea să ne cunoaștem personal ? Mâhnit aș fi, aflând că da, fără să fi avut loc plăcuta revedere. Până ce un nou prilej de așa natură se va ivi, — trimit noilor mei prieteni Octavia și Leca Morariu omagiul curatei mele prietenii.

Vasile Militaru

IN MEMORIAM - DUMITRU DUMITRICĂ

POMENIREA POETULUI

În urmă cu un an, într-o zi însorită, poetul bolintinean Dumitru Dumitrică ne-a chemat la el acasă, la niște mese așezate între pomi și viță de vie și flori, am stat de vorbă despre poezie, despre noi, ca niște prieteni, ca niște oameni care cred în aceleași lucruri. Am recitit pentru gazda noastră și pentru cei de față un text intitulat *Bolnav de albastru*, pe care-l publicasem în frumoasa revistă unde respira și el, ***Sud***, dar și într-o carte apărută la editura Ralucăi, prietena noastră. Citam acolo versurile din care, ziceam eu, Dumitrică își putea face o emblemă definitivă pentru poezia lui:

Pierzându-te, ca steaua-ndepărtată, / Cu-o tristă libertate am rămas.

Poate fi libertatea tristă ? Sigur că poate, atunci când se însoțește cu durerea, cu jertfa ființei, în sentimentul depărtării noastre de lume.

Doamne, mult aș vrea când mor / Să-mi lași sufletul pe-un nor / Să plutesc pe cer ca vântul / Să văd lumea și pământul.

Așa zicea poetul care de atunci era *bolnav de albastru*, umbla printre noi, ne zâmbea timid, cu toată ființa lui fragilă de fir de iarbă din lunca Sabarului.

N-am spus nimănui, mi-e greu s-o spun și acum, când Dumitru Dumitrică a plecat în marea plutire, dar am avut sentimentul că sunt prezent la o „pomenire de viu”, așa cum se face în Oltenia mea.

De fapt, așa a și fost. Prietenul nostru din locul acoperit ca de o aripă protectoare de umbra Bolintineanului a plecat, discret, sfios, așa cum a trăit, într-o zi de mai, înainte de Înălțare, ceea ce înseamnă, în credința veche, că a primit loc în raiul poeților. El și-a meritat deplin acest loc, nimeni nu i-a făcut daruri și favoruri atunci când l-a publicat, pentru că iubea poezia și pe scriitorii care-l înconjurau, trăia în Poezie și a adus această stare și în viața celor care i-au fost alături.

N-am putut să fiu la Bolintin în ziua neagră a plecării tale către *trista libertate*. Eu vreau să te păstrez în amintire, prietene, numai așa, în grădina ta verde, zâmbind și plutind.

Dumnezeu să te odihnească și să ocrotească Bolintinul tău drag, poete Dumitru Dumitrică !

Nicolae Dan FRUNTELATĂ

POETUL SABARULUI

Între 4 octombrie 1941 și 18 mai 2016 a trăit Dumitru Dumitrică din Bolintin Deal, poet și zidar, făuritor de versuri și de case, de iluzii mărețe și de bucurii mărunte, și unele și altele învești mântate în toga imperială a efemerului pe care visătorii ca noi îl confundă de cele mai multe ori, de regulă în zorii aureolați de cântul cocoșilor, cu veșnicia...

L-am întâlnit relativ târziu pe Dumitrică, mai către apusul vieții lui, în contextul adunărilor de la „Catacomba” sau, în orice caz, legat de scriitorii care frecventează acest „cenaclu”, când deja se știa că e suferind și că nu o va mai duce prea mult, dar cine să creadă că medicii mai au uneori și dreptate când el apărea de fiecare dată atât de senin și împăcat, chiar inocent în purtarea lui, ca un fel de martir al poeziei intrat deja la modul iremediabil pe itinerarul fără întoarcere către Panteonul sfinților al căror destin în istorie numai timpul va ști să-l fixeze cumva ori să-l risipească-n neant, aidoma firicelelor de praf stelar...

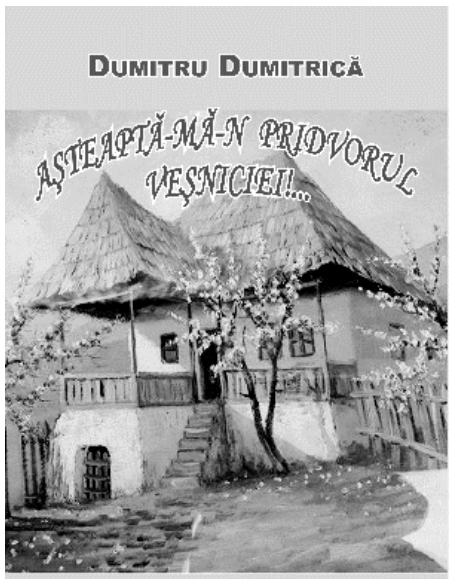
S-a întâmplat să calc și eu pragul acelui colțișor de rai care este – și trag nădejde să rămână – căsuța sa primitoare din Bolintin Deal, am ascultat acolo, sub sălciile umbroase și ample, cântecele zdrăngănite la chitară pe versurile sale atât de calde, am gustat căpșuni cu gust adevărat din grădina sa impecabil îngrijită și am închinat un pahar de vin în cinstea lui cu speranța că o voi mai putea face și altădată, în zile la fel de însorite, fără să știu că într-o astfel de zi, prea devreme totuși, voi ajunge să-l conduc pe ultimul drum, alături de mulți alți confrați, vânători de iluzii ca și el. Și dacă resimt o undă de satisfacție, totuși, aceasta vine de la simplul amănunt că am apucat să-i arăt prețuirea mea ca poet și ca om dedicându-i o pagină cuminte în revista *ProARME* în urmă nu cu mult timp, rămânând să preiau ulterior câteva dintre poeziile sale între care una extrem de sugestivă pentru soldatul care a fost, unul care știe precis rostul carabinei ca și pe acela al condeiului. Poate într-o altă zi, poate...

Dumnezeu să te aibă în paza Sa, Poet al Sabarului !...

Dan GÎJU

Dumitru Dumitrică, la “Catacomba”

ÎNCHINARE BUNULUI MEU PRIETEN, OMUL ȘI POETUL DUMITRU DUMITRICĂ

Cei care l-ați cunoscut pe omul și poetul Dumitru Dumitrică, vă rog să vă amintiți lumina ochilor săi din momentele, în care vă împărtășeați trăiri aflate în partea de lumină a sufletului și îl veți simți la distanță de o frunză. Ochii, o știm cu toții, sunt ferestrele sufletelor, ale boabelor de dumnezeire, pe care le aveți în voi și astfel amintindu-vă de ele, înfăptuiți un miracol, împiedecați uitarea să se înstăpânească între voi și cei pe care i-ați iubit și îi iubiți ca pe voi înșivă.

Dumitrică era omul care, când vorbea cu tine te privea în lumina ochilor, determinându-te să faci la fel. Cel pe care îl evocăm este predestinat să dăinuie în spațiul de lumină cerească, datorită credinței profunde în Dumnezeu, în care a fost botezat și-l va însoți în eternitate. O a doua înzestrare de natură divină, căreia i-a dat viață și care îi va dărui nemurire este opera sa lirică, născută la temperatura din cuvântul ce „exprimă adevărul” (Eminescu).

Am descoperit, într-o sumară trecere în revistă a titlurilor volumelor, care-i alcătuiesc opera literară, demnitatea, ce-l va îndreptății să stea în fața lui Dumnezeu, cu fruntea sus, pentru a

dovedi că „nu a strivit corola de minuni a lumii” ci a sporit-o cu propria taină.

Prin urmare, care sunt realitățile vieții, la care sufletul său a vibrat iar Dumnezeu i-a dăruit harul de a le exprima întru dăinuire eternă ?

Este vorba despre: *Pașnică lumină* – pioasă recunoștință închinată mamei sale; *Făpturei tale, adorată mamă*, pare a spune poetul că îi datorează neodihna căutării *Țărmului regăsirii;* prima iubire a trăit-o ca pe o *Vară-n paradis*, cu ochii-n lacrimi de fericire, ațintiți către eternul nostru *Răsărit de Luceafăr*, la care se închină și îi dăruiește *Eternității tale (sale), vremelnica mea (sa) clipă*.

Poemele tristeții nu l-au ocolit, ci i-au potențat sensibilitatea receptării și mărturisirii dureroaselor adevăruri cuprinse în „clipa cea repede ce ni s-a dat” (Eminescu). *Floare de colț* a fost pentru poetul Dumitrică prietenia și s-a cățărat, cu trudă pe stânci abrupte și, descoperind-o, s-a bucurat de binefacerile ei. *Simfoniile toamnei* i-au însoțit clipele de reverie, generându-i melancolia caracterizată de sentimentul unor *Visterii pierdute* pentru totdeauna nu și din memoria sufletului. Privind cu o undă de tristețe niște *Icoane din trecut,* poetul s-a simțit prins ca într-o horă *Între gânduri*, care l-au făcut să se simtă pentru câteva clipe *Pe eșafodul toamnei. Din negura vremurilor* a adus la lumină așchii din propria viață și a celor dragi, ferindu-le de nemiloasa uitare. *Pe o stea din Carul Mare*, poetul Dumitru Dumitrică s-a simțit ușurat de orice poveri ca și cum ar fi fost în vecinătatea lui Dumnezeu.

Privind iarba și florile de pe mormintele părinților atât de iubiți, care-i șoptesc că sunt acolo în lumea fără dureri și îi trimit aceste mângâieri vegetale, se pomenește murmurând, ca apoi să-l înveșnicească în pagină de carte pe atât de grațiosul fir de iarbă *Slavă fir de iarbă sfânt !* Plimbându-se îngândurat pe *Sub rondul anotimpurilor* are sentimentul apăsător al trecerii „clipei cea repede” și își dă seama cât de dureros este că trebuie să spună *Adio, copilărie !* Se adresează cerului ca unui prieten, pe care îl imploră să rămână deasupra sufletului său și să-l apere: *Albastrule cer,... albastrule cer !...* Poetul aduce prinos de recunoștință lui Dumnezeu că i-a fost dat să se nască într-un loc asemenea unui paradis *Leagăn sfânt cu șesuri line* și să se regăsească în acest spațiu mirific pe el, cel adevărat, omul și poetul atât de admirat de semeni. *În murmurul Sabarului*, poetul Dumitru Dumitrică a descoperit taina sonoră a poeziilor sale caracterizate de

muzicalitate și armonie. A fost un pelerin *Pe vadul timpului* și, în ultima vreme, a simțit *Lângă singurătatea apei...*, propria-i singurătate, pe care și-a atenuat-o chemând în sufletul său pădurea pe care de atâtea ori a cântat-o iar aceasta l-a mângâiat, făcându-l să se simtă apărat, nu doar pe timpul vieții ci și în eternitate. Poetul îi vorbește codrului ca unei ființe apropiate *Codrule freamătul tău...* și, adaug eu, dă viață sufletului meu, pe drumul către Dumnezeu și neuitare prietenilor mei. Voi consemna poezia pe care i-am dedicat-o, întru memoria sa, cu titlul *Amară – dulce răstignire*: „Amară-dulce răstignire / Să-ncărunțești între cuvinte / Și să le fii pe viață mire, / Cu toate că te scot din minte. / Amară-dulce răstignire / Pe crucea verbului *a fi*, / Să intri-n cartea de citire / A neamului, ce te-o iubi. / Amară-dulce răstignire, / Limba-ți sfântă de la mamă, / Cum e a codrului foșnire / Când, la umbra lui te cheamă. / Amară-dulce răstignire, / Pe care ți-o dorești mereu, / Între cuvinte-ncărunțire, / Blestem ce l-am ales și eu; / Să lași, în urmă, în cuvinte / Din dulce-amara-ți răstignire, / Ceva spre aducere aminte / Păstrat în cartea de citire.”

În încheiere, reproduc poezia poetului Dumitru Dumitrică *Vor rămâne-n urma mea...* din volumul *Codrule freamătul tău !...* apărut la Editura Rawexcoms, 2016, în care îi asigură pe toți cei care l-au admirat și iubit că dorul de ei îl va lua cu el în nemurire: „Vântul vieții – a toamnă sună, / Vor rămâne-n urma mea / Codrii fulguiți de lună, / Dealul rezemat de stea... / Reverii de văi și dealuri, / Șesuri blânde, munți și ape, / Vis, speranțe și idealuri, / Dorul cuibărit sub pleoape. / Iarba ce-mi va fi veșmântul / Pe-al tăcerilor Olimp, / Marea-și va trimite cântul / Valurilor peste timp... / Și pornind spre veșnicie / Voi privi și înapoi, / ***Căci presimt că o să-mi fie / Dor nepotolit de voi***... / Dar căzut în somnul greu / Voi dormi mereu, mereu...”.

Geo CĂLUGĂRU

GÂNDURI DE DESPĂRȚIRE

Tu ședeai între flori, tăcând;
noi în biserică, între lumini, plângând.
Erai doar un trup de boală învins;
dar sufletul ți se înălțase spre cer,
în spațiul necuprins
al purificării și împăcării sfinte …
Eu nu-mi găseam suficiente cuvinte
să-mi iau la revedere de la tine .
Dar poate, că-n vremea ce vine,
ne vom întâlni în Grădina însorită a Raiului…
Vom scrie versuri și va fi din nou bine,
speranța se va purifica prin suferință
și se va reîntrupa în credință !

(continuare în pag. 11)

Ion C. ȘTEFAN

Convorbiri duhovniceşti cu †Ioan al Banatului (VIII)

„Noi, cei ce credem în Înviere, aparţinem culturii şi civilizaţiei lui Hristos.”

Luminița Cornea: Înaltpreasfinţite Părinte Mitropolit, aţi afirmat în *Pastorala* de Paşti că şi în acest an Dumnezeu ne-a ajutat *ca, după un urcuş pe scara postului, să ne bucurăm de acest mare praznic al Luminii şi că dangătele de clopot şi răsunetul de toacă ne-au chemat în bisericile şi mănăstirile noastre, de unde să primim lumina Învierii lui Hristos.*

Î.P.S. Ioan: *Niciodată nu a fost pe pământ o asemenea revărsare de lumină ca la acest praznic al Învierii Domnului nostru Iisus Hristos. La Înviere, Hristos Domnul a lăsat pace şi lumină în inimile Sfinţilor Săi Apostoli şi a Preacuratei Sale Maici.*

Lumina Învierii este mai presus de lumina soarelui, iar dacă lumina soarelui se va sfârşi, lumina Învierii va rămâne veşnic. Această lumină rămâne mărturie în veşnicie că Cel Ce a spus despre Sine: „Eu sunt Lumina lumii” **(Ioan 8, 12) a biruit întunericul în care zăcea omul în urma căderii în păcat. Păcatul a coborât lumea în întuneric şi a stins lumina din univers. Hristos a venit în lume ca să alunge păcatul din inima omului şi să facă loc luminii Învierii. Astfel, omul poate să se bucure în veşnicie de darul Învierii lui Hristos.**

Lumina Învierii lui Hristos nu o putem înţelege prin studiul ei sub aspect fotonic ca lumina soarelui, pentru că lumina soarelui este mai palidă decât umbra luminii Învierii Mântuitorului. Hristos este Soarele fără asfinţit. Lumina Învierii este bucurie în Duhul Sfânt. Omul nu o poate vedea această lumină decât cu ochii săi duhovniceşti. Aşa cum la lumina soarelui cresc florile câmpului, tot aşa la lumina Învierii, prin Duhul Sfânt, cresc sufletele oamenilor.

Lumina Învierii este dătătoare de viaţă, dar nu orice fel de viaţă, ci viaţă veşnică. Mintea omului este ogorul unde Hristos seamănă această lumină. De aici avem în graiul nostru românesc şi expresia: „om luminat”. **Hristos doreşte să fim fii ai Luminii celei de Sus.**

Martorii luminii Învierii nu mai sunt astăzi printre noi, însă la orice praznic al Învierii Domnului avem parte de bucuria luminii Învierii Sale. Azi a înveşmântat Dumnezeu creaţia Sa în lumină, aşa cum a fost ea la început.

Toţi cei care s-au ostenit cu postul, cu rugăciunea şi cu milostenia azi sunt îmbrăcaţi în lumina Învierii lui Hristos. Această lumină va fi hrana veşniciei noastre. Lumina Învierii nu mai are înserare, ea are doar răsărit. Ferice de omul care va avea parte de răsăritul luminii lui Hristos.

L.C.: Înaltpreasfinţite Părinte, *vă rog* să vă referiţi la acea comparaţie dintre bucuria unui osândit la moarte care a fost iertat şi bucuria celui care a fost vestit că a fost salvat din moartea cea veşnică.

Î.P.S. Ioan: *Câtă seninătate şi bucurie se aşază pe faţa unui osândit la moarte atunci când i se spune: „ai fost iertat”, dar câtă bucurie trebuie să fie în sufletul omului când, la Învierea lui Hristos, primeşte vestea că a fost salvat din moartea cea veşnică. Această bucurie o vedem azi pe feţele celor care cred în Înviere. Răstignitul a trecut prin casa morţii şi a sfărâmat-o, ca niciunul dintre pământeni să nu mai rămână acolo, în întunericul neiubirii şi al suferinţei. De azi, omul nu se mai îndreaptă spre moarte, ci se îndreaptă spre marea responsabilitate ce vine din nemoarte.*

Oare ne-am răstignit noi în acest post patimile pe Golgota inimii noastre, am îngropat noi omul cel vechi (cf. Rom. 6, 4) cu Hristos, pentru ca împreună cu El să învieze întru făptură nouă (cf. II Cor. 5, 17) ? Hristos ne cheamă azi la înnoirea vieţii. Sfântul Apostol Pavel le spune romanilor: „După cum Hristos a înviat din morţi (…), aşa să umblăm şi noi întru înnoirea vieţii” **(Rom. 6, 4). Astfel, făptura cea nouă trăieşte întru dragoste, pace, îndelungă-răbdare, bunătate, facere de bine, credinţă, blândeţe (cf. Gal. 5, 22-23).**

Iubite mame creştine, aprindeţi din fragedă pruncie candela credinţei în inimile pruncilor pe care vi i-a dat Dumnezeu, aprindeţi lumina în sufletul lor, aşa cum s-a aprins, în tainica noapte a Învierii, lumânare de la lumânare. Sărbătoarea Învierii o trăim în comuniune sfântă unii cu alţii, căci unii altora ne suntem mădulare (cf. Rom. 12, 5). ***Eu pot fi braţul tău atunci când eşti la necaz****. Să iertăm celor care ne-au greşit şi să ne îmbrăcăm în veşmântul de lumină al iubirii care nu cade niciodată (cf. I Cor. 13, 8).*

L.C.: Înaltpreasfinţite Părinte, vă rog să insistaţi mai mult asupra motto-ului pe care l-aţi pus în *Pastorală*: *„Îndrăzniţi. Eu am biruit lumea” (Ioan 16, 33).*

Î.P.S. Ioan: *„Îndrăzniţi, Eu am biruit lumea”* **le-a spus Hristos Apostolilor şi ucenicilor Săi, iar nouă, celor de azi, ne spune: „*Îndrăzniţi, iubiţi-i pe semenii voştri*” !**

Mormântul luminii s-a făcut cărare spre Cer pentru Hristos Domnul. Şi al nostru mormânt va fi cărare spre Înviere cea de obşte pe care ne-a dăruit-o Hristos Domnul prin Învierea Sa. Stelele cerului se veştejesc, însă lumina Învierii lui Hristos nu apune niciodată. Lumina ne aşteptă să intrăm în bucuria ei la capătul cărării ce trece prin mormânt. Prin Învierea Domnului nostru Iisus Hristos a încetat a se mai auzi, în univers, glasul morţii. De la acest praznic al Învierii omul este chemat să trăiască în simfonia luminii. Omul nu este o taină pentru Dumnezeu. ***El doreşte ca omul să trăiască în simfonia luminii Sale şi să evadeze din periferia vieţii celei fără de Hristos****. Fericit e omul care în viaţa lui a strâns un potir de lacrimi. Acesta este darul cel mai de preţ pe care îl poate oferi omul lui Hristos în ziua cea mare a venirii Sale când va judeca viii şi morţii. Omul îşi spală sufletul în lacrimile pocăinţei, căci lacrima este sângele iubirii.* ***Lacrimile iubirii se prefac în stele pe bolta cerului****.*

În Duminica dinaintea începerii Postului Mare, Biserica ne aduce aminte de izgonirea lui Adam din Rai, iar azi, pe lângă Învierea Domnului, ne mai aducem aminte şi de întoarcerea lui Adam în Rai. Iată că şi în acest post Hristos l-a căutat pe Adam, dar şi pe noi, ca să ne ridice din umbra morţii şi să ne aşeze în lumina Învierii. ***Prin Învierea Sa, Fiul lui Dumnezeu ne-a smuls din braţele timpului şi ne-a aşezat pe aripile veşniciei****. Hristos a fost o Persoană reală, a fost împuns cu suliţa, iar din trupul Lui a curs sânge. Candela care s-a aprins la Învierea lui Hristos nu se va stinge niciodată, pentru că în ea a pus Hristos nu untdelemn, ci Sângele Său. Candela Sângelui luminează veşnicia.*

Iubirea nu ne deschide perspectiva unor amintiri din viitor, ci a unui astăzi veşnic. Hristos ne-a dăruit, prin Patima şi Moartea Sa, dreptul la înviere. Până la Învierea Sa, eram sortiţi să ajungem în casa morţii, iar după, Hristos îi oferă omului dreptul la înviere, dreptul la veşnicie. Este cel mai mare dar pe care-l poate da Hristos omului, însă impune şi o mare responsabilitate: a răspunde în veşnicie de tot ce ai făcut pe acest pământ. Azi se pune pe umerii omului bolta veşniciei. Viaţa o primim în dar, iar veşnicia, prin Jertfa lui Hristos. Hristos a luat pe umerii Săi Crucea ca tu să porţi, pe umerii tăi, veşnicia. Povara sau bucuria ei.

L.C.: *Aţi spus atât de frumos, Înaltpreasfinţia Voastră, că Dumnezeu l-a creat pe om şi i-a dăruit vocaţia veşniciei, vocaţia fericirii, vocaţia iubirii, dar şi libertatea de a alege, întrebându-ne pe noi, creştinii, ce am ales.*

Î.P.S. Ioan: *Sfânta Evanghelie ne spune că mormântul era gol când au ajuns femeile mironosiţe. Giulgiurile zăceau singure în mormânt (cf. Luca 24, 12). Şi totuşi Hristos S-a înălţat la Cer înveşmântat nu într-o cămaşă ţesută din fir de in, ci ţesută din păcatele noastre. S-a îmbrăcat în păcatele noastre luându-le asupra Sa, iar El ne-a îmbrăcat pe noi cu Sine.* ***Ne-am îmbrăcat cu Hristos Care devine veşmântul veşniciei noastre****. Mare este taina Învierii: moartea naşte viaţă !*

Dacă până la Hristos mormântul era uşa casei morţii, de acum el devine uşa Raiului. ***Moartea este doar o lacrimă pe obrazul istoriei.*** *Hristos a experiat viaţa omului în integralitatea ei, de la suferinţă şi până la moarte. Bătălia dintre moarte şi viaţă nu a avut martori. Maria Magdalena nu zice că a văzut Învierea, ci zice că a văzut pe Domnul Care a biruit moartea (cf. Ioan 20, 18). Aceea era prima noapte care a fost mai luminoasă decât cea mai strălucită zi. Acum se naşte ziua a opta, cea care va avea doar răsărit.*

*Istoria este martorul vieţii, spuneau cei din vechime. Noi mai putem spune că istoria a fost martoră şi a vieţii şi a Înălţării la Cer a Înviatului Hristos. Azi, chiar dacă privim mormântul gol, istoria ne spune al cui a fost acest mormânt şi când a trecut Hristos „dincolo”, în metaistorie. Hristos Domnul zice: „****Eu sunt uşa. De va intra cineva prin Mine se va mântui; şi va intra şi va ieşi şi păşune va afla****”* **(Ioan. 10, 7). Faptele reţinute de istorie au fost reale, însă realitatea nu are timp, ea transcende timpul şi trece în veşnicie. Dându-ne Hristos darul Învierii şi al veşniciei, ne face să ne întărim credinţa că omul are rădăcini în Cer. Cei care au avut rupere de gândire au încercat boicotarea istoriei şi n-au ascultat tăcerea lui Dumnezeu, adică mormântul gol al lui Hristos. Din simfonia vieţii pământeşti a lui Hristos rămăsese doar cortina, giulgiul zăcând (cf. Ioan 20, 5). Iar dincolo de această cortină începe ultimul act, veşnicia. Astăzi ne naştem întru Înviere şi primim accesul la cultura de „dincolo”. Prin Revelaţie, noi aparţinem unei culturi cereşti. Sunt oameni care refuză să aparţină unei astfel de culturi; ei intră în categoria celor care refuză de „a fi”. Noi, cei ce credem în Înviere, aparţinem culturii şi civilizaţiei lui Hristos.**

L.C.: În încheiere, vă rog, Înaltpreasfinţite Părinte Mitropolit, un mesaj, un cuvânt de mângâiere şi de suflet.

Î.P.S. Ioan: *Prin Jertfa Sa pe Cruce, Hristos Domnul ne-a redat bucuria vieţii şi darul de a dobândi viaţa veşnică. Iertaţi-vă, iubiţi-vă, mângâiaţi-vă şi ajutaţi-vă, pentru a ajunge fii iubiţi ai lui Dumnezeu. Vă îndemn părinteşte să zicem împreună cu Sfântul Antim Ivireanul: „****Voi întoarce cuvântul meu către tine, Ţară creştină, şi dimpreună cu tine mă voi bucura****”* **(Cazania la Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel).**

A consemnat Luminița Cornea

(urmare din pagina 10)

IN MEMORIAM - Dumitru Dumitrică

Dumitru Dumitrică în 1979 la Bolintin Vale alături de Ion Carbarău, Virgil Carianopol...

Dumitru Dumitrică la Festivalul și Concursul “D. Bolintineanu”, Bolintin Vale, 23.10.2010

Din grădina cu amintiri literare

Sponsorizarea culturii și nevoia de management al performanțelor în domeniul construcțiilor. Zona Bolintin

Prof. univ. dr. Mihai PĂUNICĂ
Drd. Marian GRIGORE

De aproximativ cinci ani pregătesc lucrarea de doctorat cu tema *Auditul financiar și controlul performanțelor la entitățile din domeniul construcțiilor – abordare națională și europeană*. Subiectul cercetat m-a pasionat de foarte mult timp și am simțit nevoia particularizării sale și dezvoltării acestei teme, a performanțelor din domeniul construcțiilor și legătura lor cu sprijinirea culturii. Ca expert contabil am avut o mulțime de clienți care activează în domeniul construcțiilor, activitate predominantă, de altfel, ca nivel al cifrelor de afaceri în zona Bolintin.

Cunoscând situația particulară ca membru al Asociației pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu încă de la înființare, că nu am reușit să atragem sponsorizări de la nicio firmă locală din domeniul construcțiilor, firme care ar fi trebuit să fie predispuse la asemenea acțiuni atâta vreme cât sunt predominante ca performanțe și cu cifre de afaceri net superioare celorlalte domenii de activitate din zona noastră. Încă nu am reușit să determinăm cauza reticenței administratorilor de a sponsoriza acțiuni culturale de interes local, mai ales că nu s-ar încălca prevederi legale, ci dimpotrivă, ar putea beneficia de anumite scutiri de la plata impozitului pe profit, ar putea hotărî direcționarea unei sume acolo unde doresc, către un domeniu îndrăgit de către patroni, pentru anumite evenimente care necesită sprijin: lansări de carte, consursuri, publicarea de reviste cultural-educative, acordarea de burse etc.

În continuare vom analiza patru agenți economici, atât din Bolintin Vale cât si din zona limitrofă, prezentând performanțele acestora prin prizma următorilor indicatori economici: cifra de afaceri, profitul net, profitul brut și reducerile de care ar putea beneficia de la plata impozitului pe profit prin aplicarea marjei de scutire datorată cotei de sponsorizare.

Am urmat acest demers pentru a veni în sprijinul celor care negociază un contract de sponsorizare, cât și din dorința de a atrage pe o cale profesionistă noi sponsorizări, care pot duce la un buget echilibrat pentru dezvoltarea pachetului de acțiuni și proiecte culturale ale Asociației pentru Cultură și Traditie Istorică Bolintineanu.

De regulă, sponsorizările se calculează și se acordă spre finalul anului, atunci când se cunosc criteriile de acordare și situațiile financiare anuale prezintă o imagine fidelă. Menționăm 8că începând cu anul 2016, firmele vor putea să deducă din impozitul pe profit sumele acordate ca sponsorizări într-o limită de 5 la mie din cifra de afaceri, dar nu mai mult de 20% din impozitul pe profit datorat.

Exemplu de calculație în cazul acordării unei sponsorizări de către o firmă:

– Venituri din vânzarea produselor finite aferente activității de construcții = 144.000 lei;
– Venituri din prestări servicii aferente activității de construcții = 57. 600 lei;
– Venituri din dobânzi = 7.200 lei
– Cheltuieli cu materii prime = 57.600 lei;
– Cheltuieli cu salariile = 14.400 lei;
– Cheltuieli cu alte servicii primite de la terți = 21.600 lei;
– Cheltuieli cu sponsorizarea plătite = 5.760 lei;
– Cheltuieli cu impozitul pe profit = 17.280 lei.

Care este impozitul pe profit datorat la 31 decembrie 2016 ?

Total cifră de afaceri = 144.000 lei + 57.600 lei = 201.600 lei
Total venituri = 201.600 lei + 7.200 lei = 208.800 lei
Total cheltuieli = 116.640 lei
Profit contabil brut = 208.800 lei – 116.640 lei + 17.280 lei = 109.440 lei
Cheltuielile cu sponsorizarea sunt nedeductibile fiscal.
Rezultat fiscal = 109.440 lei + 5.760 lei (sponsorizare) = 115.200 lei
Impozit pe profit înainte de scăderea cheltuielii cu sponsorizarea = 115.200 lei x 16% = 18.432 lei
0,5 % din cifra de afaceri = 1.008 lei (201.600 lei x 50/00);
20% din impozitul pe profit = 3.686,40 lei (18.432 lei x 20%).

Pentru anul fiscal 2016:

Suma de scăzut din impozitul pe profit este 1.008. lei [Min (1.008 lei; 3.686,40 lei)].
Impozit pe profit datorat: 18.432 lei – 1.008 lei = 17.424 lei.
Suma de 4.752 lei (5.760 lei – 1.008 lei), reprezentând cheltuieli cu sponsorizarea care nu s-au scăzut din impozitul pe profit aferent anului respectiv, se va recupera în următorii șapte ani consecutivi, la fiecare termen de plată a impozitului pe profit.

Din tabelul prezentat și graficele aferente reiese comparația dintre impozitul pe profit datorat și impozitul care poate fi scăzut datorită acțiunii de sponsorizare astfel: în cazul firmei B.V. întâlnim următoarea situație – are un impozit pe profit datorat înainte de sponsorizare în valoare de 1.709.816 lei și poate scădea din acesta suma de 230.119 lei și exemplele pot continua cu celelate firme exemplificate.

Precizăm că, pentru analiza efectuată, datele financiare au fost preluate din baza de date a Ministerului Finanțelor Publice prin accesarea paginii de Internet unde sunt publicate situațiile financiare anuale și am folosit date reale, preluate din indicatorii publicați la 31 decembrie 2015, cu mențiunea că nu am folosit denumirea reală a firmelor analizate.

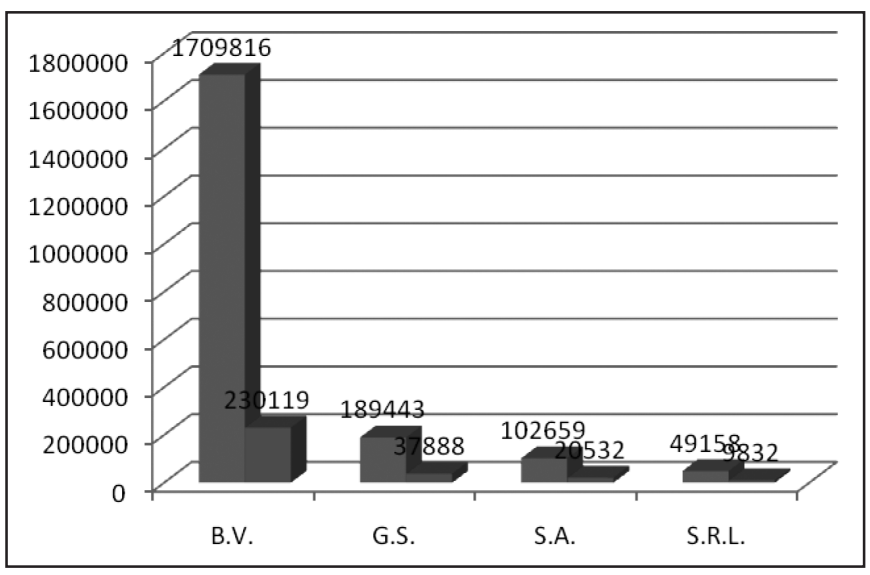
Surse bibliografice :

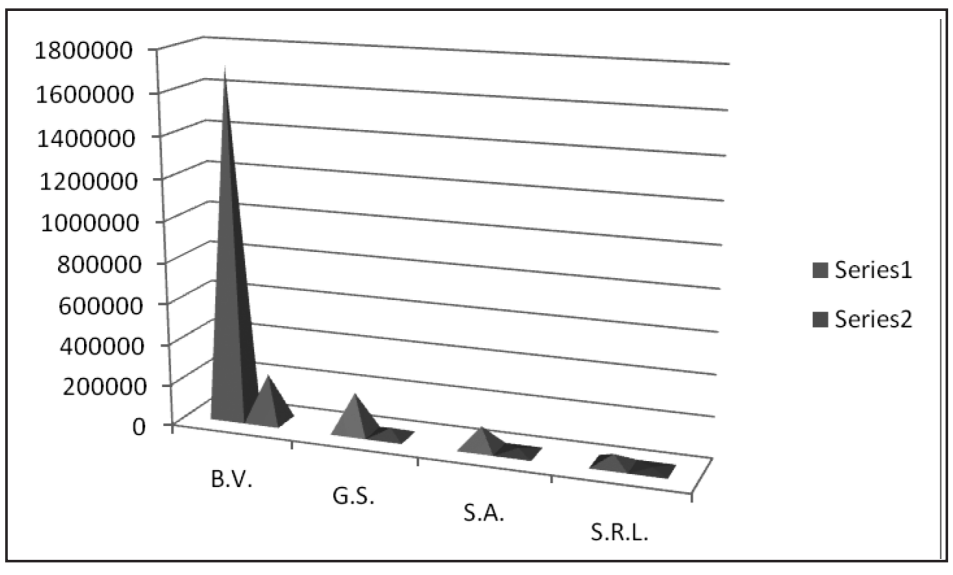
Legea nr. 227/08.09.2015 privind Codul fiscal, în *Monitorul Oficial*, nr. 688/ 10.09.2015;
Legea nr. 358/31.12.2015 privind completarea Legii nr. 227/2015, în *Monitorul Oficial*, nr. 988/31.12.2015;
http://www.mfinante.gov.ro/agenticod.html ?pagina=domenii, accesare 04.06.2016;
http://www.mfinante.gov.ro/infocodfiscal.html, accesare 07.06.2016.

Prezentarea indicatorilor financiari bilanțieri în concordanță cu valorile scutirilor de impozit datorate incheierii unor contracte de sponsorizare

Denumire firmă	Cifra de afaceri	Profit net	Impozit pe profit datorat	Limita 20 % IP	Limita CA 0,5%	Impozit de scăzut
B.V.	46023888	9051933	1709816	341963	230119	230119
G.S.	21990351	786248	189443	37889	109952	37888
S.A.	10748004	664089	102659	20532	53740	20532
S.R.L.	10198622	171550	49158	9832	50993	9832

IP – impozit pe profit; CA – cifră de afaceri

Alegerile locale: între promisiuni amăgitoare și zăngănit de cătușe

Gl.Bg.(r) Gheorghe DRAGOMIR
Președinte *Centrul de Etică și Strategii (CES)*

Motto: *Oamenii se disprețuiesc unii pe ceilalți și se lingușesc unii pe ceilalți; și doresc să se înalțe unii deasupra celorlalți și se ploconesc, totuși unii in fața altora.* (Marcus Aurelius, *Meditații*, 4)

Mărețul și înțeleptul împărat roman a făcut această caracterizare a tipologiei omului politic în urmă cu peste 18 secole. Din păcate, sub aceste auspicii s-a desfășurat campania electorală pentru alegerile locale din România anului 2016. În plus, am avut și spectacolul, care a devenit cotidian, al zăngănitului de cătușe la adresa politicienilor și cu indicație precisă în direcția candidaților la aceste alegeri.

Oamenii se întrebau pe bună dreptate cui va folosi acest spectacol al DNA ?

Puțin mai târziu vom desluși acest mister !

Dar, situația de la noi nu este una singulară. La un alt nivel și cu o amplitudine mai mare asistăm și la campania de desemnare a candidaților pentru cursa prezidențială din SUA, din partea Partidului Democrat și din partea Republicanilor. Confruntările dintre candidați în interiorul celor două partide și manifestatiile de simpatie pentru unul sau altul dintre candidați au costat zeci de miliarde de dolari, drept urmare, te întrebi de unde provin aceste fonduri și de ce este nevoie de asemenea risipă când zeci de mii de oameni rămași fără locuință populează suburbiile marilor orașe americane ? La aceasta mai putem adăuga și starea jalnică a sistemului american de sănătate și de protecție socială.

Am făcut această digresiune, nu întamplător, știind că pentru noi modelul de democrație și de funcționare a instituțiilor statului de drept este cel american.

Dar, să revenim pe meleagurile mioritice.

În timpul campaniilor electorale, indiferent de natura lor, electoratul trăiește iluzia libertății de a alege, ca apoi, odată cu închiderea urnelor să trăiască o mare dezamăgire, când politicieni care s-au jignit și scuipat, negociază în spatele ușilor închise votul cetățeanului. Asistăm la trecerea de la jigniri la pupături, lingușeli și ploconeli, unii în fața altora pentru a se realiza majorități la nivelul consiliilor locale și județene.

„Același respect" pentru votul cetățeanului are loc și la nivel occidental în general, votul dat de cetățean se negociază fără a fi consultat, de diverse partide și facțiuni politice arondate la grupurile de interese nelegitime care le-a sponsorizat campania electorală. **Democrație fără moralitate. Se pare că democrația nu este compatibilă cu moralitatea politicienilor !**

Rezultatul alegerilor locale din România, din 2016, pare a fi un răspuns sfidător la ampla campanie de zăngănit de cătușe și de cozi interminabile la ușa DNA, pentru a pune sub acuzare candidați la alegeri cotați cu șanse mari de reușită, pentru fapte de corupție și abuz în serviciu din 2007-2009, ceea ce a ridicat semne serioase de întrebare privind seriozitatea acuzațiilor, fiecare gândind că este vorba de răfuială politică. Acest spectacol făcut la vedere și bine mediatizat de televiziuni, creează imaginea unei țări aflată sub asaltul corupătorilor, fie interlopi români, fie grupuri de interese oculte din țară și străinătate care s-au aliat pentru a spolia în mod sistematic bogățiile acestei țări, a compromite încrederea cetățenilor în instituțiile statului de drept, cât și pentru a induce ideea unei țări care nu se poate guverna singură și are nevoie de un tutore american sau european.

Răspunsul alegătorului român, în ciuda apelurilor disperate ale unui președinte care poartă în cocoașă dosare penale și unui ambasador american cu un discurs arogant la adresa cetățeanului român, a fost clar: da, suntem pentru combaterea corupției, dar nu cauționăm metodele abuzive și lipsite de minimă decență din partea structurilor de putere care încalcă în mod flagrant dreptul la prezumția de nevinovăție, demnitatea și drepturile elementare ale omului.

Drept urmare, cetățeanul român, sătul de acest spectacol jalnic, care reprezintă o insultă la adresa democrației și libertăților omului, a votat o serie de politicieni condamnați sau trimiși în judecată, demonstrând că a înțeles nevoia de a transmite un mesaj ferm către DNA și justiției, de a se respecta prevederile constituționale și de a nu se mai proceda la o justiție selectivă.

Odată încheiat scrutinul, ipocrizia unor politicieni de rang înalt în frunte cu președintele Iohannis (care a fost condamnat definitiv pentru fals și uz de fals în atribuirea unei locuințe, dar care își permite să conteste o hotărâre rămasă definitivă), nu a întârziat să fie afirmată prin declarații publice în care își manifestă dezamagirea pentru alegerile făcute de români, certându-i și ironizându-i că nu dispun de educație politică.

Dar să vedem pentru cine a lucrat președintele și DNA-ul în această campanie electorală ?

Surpriză ! Pe scena din culisele tenebroase ale intereselor oculte, magicianul a tras din joben un... „iepuraș", curajos nevoie mare, care s-a luptat timp de zece ani cu mafia imobiliară bucureșteană, a apărat parcurile, bla, bla, bla, numit Nicușor Dan, fondatorul partidului Uniunea pentru Salvarea Bucureștilor (USB) și a extensiei la nivel național USR, care își propune să ne salveze... De cine, vom vedea în rândurile ce urmează.

Magicianul nu este un necunoscut, ci marele sponsor la nivel planetar al organizațiilor neguvernamentale, miliardarul american de origine ungară George Soros, care prin rețeaua sa de ONG-uri, institute de cercetări sociologice, academii de pregătire a societății civile, se întinde ca o pânză de păianjen asupra țărilor din Europa de Est și nu numai, pentru implementarea planului Noii Ordini Mondiale, prin destabilizare și haos politic, economic și social, subordonând marilor corporații, state și popoare.

„Iepurașul Duracell", Nicușor Dan, a apărut de nicăieri, dar cu aspirații să câștige alegerile parlamentare din toamnă și să formeze un nou guvern pe placul președintelui Iohannis.

Întrucât campania electorală a fost văduvită de mici, bere, afișe și bannere, trebuia să fie animată cu ceva picanterii, deci „iepurașul" nostru s-a metamorfozat în… leu și a făcut deliciul dezbaterilor televizate în care prezenta proiecte bucureștenilor, pe care le combătea a doua zi. Ziariștii și televiziunile au mediatizat generos acest personaj pitoresc, care a devenit exponentul vocii tinerilor nemulțumiți care și-au dorit o altă clasă politică, dar care s-au prezentat mai greu la vot. Totuși, USB a obținut un scor surprinzător la București, umilind marele PNL, care anunța că va câștiga capitala conform tradiției.

Dar, ghinion atât pentru PNL cât și pentru președintele Iohannis care se aștepta ca PNL și USB să învingă decisiv alianța PSD-UNPR-ALDE !

Să ne aplecăm puțin asupra anturajului și sprijinitorilor domnului Nicușor Dan.

Șeful său de campanie și eminența cenușie a acestei noi constucții politice nu este altul decât Păun Matei, personaj cunoscut ca având legături apropiate și de afaceri cu Vitali Buzdugan din Belarus (cu afaceri controversate și în România), cât și cu Victor Khnarin, un intim al cercului interior de oameni de afaceri dubioși din apropierea președintelui Putin.

Ziariștii de la Rise Project afirmau că: „Uniunea Salvați România, proiect care se pritocește în spatele emanatului de la Colectiv, Nicușor Dan, pentru alegerile parlamentare, pare să semene din ce în ce mai mult cu Frontul Salvării Naționale al emanatului Iliescu. Nu numai denumirea, dar și firele duc tot acolo, la Moscova. Cine și-ar fi închipuit ? !"

Oare președintele Iohannis care coordonează serviciile secrete românești și-a pus această întrebare ? Sau poate că așa s-a convenit cu ambasada americană să fie sprijinit acest personaj pentru a fi o momeală pentru serviciile rusești ? Dacă așa ar sta lucrurile ar trebui să le fim recunoscători lui Soros și lui Iohannis pentru acest joc operativ inteligent !

Dar, prea miroase a votcă si gulaș !

Ca și cum nu ar fi fost de ajuns că Nicușor Dan este susținut și de Remus Cernea și de tovarășul său de pahar și idei, Willy Schuster, mai este ajutat și de nimeni altul decât Erwin Albu, cunoscut pentru mesajele secesioniste în favoarea așa-zisului Ținut Secuiesc (sursa Rise Project). Sugerăm a se consulta și documentele de pe site-ul www.ziaristionline.ro

Să ne așteptăm din partea USR ca în pregătirea campaniei pentru alegerile parlamentare să lanseze o serie de acțiuni diversioniste, de manipulare și intimidare de genul celor lansate în decembrie 1989 de către agenții serviciilor de informații sovietice, franceze, americane și ungurești aciuați sub pulpana ocrotitoare a FSN-ului și săracului și cinstitului domn Iliescu ?

Vom trăi și vom vedea. Oricum, lupul își schimbă părul, dar năravul ba !

Tânărul hipiot Nicușor Dan și-a schimbat coafura, dar se pare că năravul de revoluționar anti-sistem, nu. Atenție însă că, în 1989 FSN-ul „lupta" împotriva dictaturii comuniste folosind reprezentanți de seamă ai celor care ne-au binecuvântat cu regimul bolșevic adus de Moscova. Astăzi, într-o democrație originală, Nicușor Dan pozează în revoluționar anti sistem democratic ? Ne propune eventual ca alternativă anarhia ? Se pare că USR seamănă cu surorile ei din Spania, Polonia, Grecia și Ungaria, care se identifică cu extremismul.

Dar să lăsăm acest personaj să-și savureze victoria de la București și să sperăm că până la toamnă se mai luminează mintea celor care cu bună credință susțin această construcție politică.

Să ne aplecăm doar pentru câteva momente asupra evenimentelor ce se petrec în spatele cortinei.

Printr-un mesaj recent, d-na Maria Stoicescu, director departament geologie petrolieră și inginerie zăcământ Ploiești, după o excursie efectuată la Budapesta, își exprimă îngrijorarea față de acțiunile iredentiste ungare, care în mod coordonat prezintă străinilor (turiști, oameni de cultură, ziariști, parlamentari etc.) care vizitează Ungaria, „nedreptatea ce s-a făcut prin tratatul de la Trianon. Măsurile sunt bine gândite și vizează crearea la nivelul european și nu numai, a unei atmosfere de compasiune, astfel ca la împlinirea unui secol de la semnarea tratatului (2018) să poată solicita anularea lui și autonomia Transilvaniei, care să fie pusă sub protectoratul Ungariei". Pentru a-și optimiza șansele, guvernul ungar va continua încurajarea românilor să solicite cetățenia ungară, promițându-le că vor primi mai ușor locuri de muncă bine plătite în țările din zona Schengen. Sunt atrași în acest demers și pensionarii români din Transilvania, cărora li se promite acordarea de pensii de două, trei ori mai mari decât cele din România.

Alături de Germania, Olanda, Finlanda și Ungaria va continua să blocheze primirea României în spațiul Schengen.

Interesant că deja 2,5 milioane de români au primit cetățenia și pașaportul ungar, iar până în 2018 se estimează să se ajungă la 4,5 milioane.

Am putea ca la marcarea unui secol de la Marea Unire, să ne confruntăm cu acțiuni energice politico-diplomatice, culturale și manifestații provocatoare în Transilvania din partea Ungariei și extremiștilor maghiari din Ardeal, pe lângă ONU, SUA și UE pentru a solicita autodeterminarea teritorială pe baza principiului autodeterminării popoarelor aflate sub dominație străină. Este un semnal care ar trebui să cheme la vigilență atât serviciile de informații românești, Parlamentul, clasa politică și președinția pentru a pune în dezbaterea CSAT acest subiect și a pregăti măsuri adecvate de prevenire a acestor acțiuni iredentiste.

Dacă Europa are penalii săi aleși în demnități publice, de ce să nu aibă și România faliții săi ?

În ultimul timp, România este ținta unei campanii media de discreditare a clasei politice și funcționarilor publici care au comis acte de corupție și trafic de influență cu consecințe grave pentru siguranța națională. Pe fond, situația s-ar putea prezenta așa, însă se ignoră numărul impresionant de dosare pregătite de DNA, soldate cu arestări preventive bine mediatizate, care au fost infirmate de hotărârile definitive date de instanțele de judecată. Cine răspunde pentru umilința la care au fost supuse acele persoane cărora în fața opiniei publice li s-a pus eticheta de vinovați fără vină ? Cine le repară imaginea ? Oare acțiunile abuzive ale DNA, care folosește metode din perioada bolșevică, de descindere în forță cu mascații la domiciliile sau birourile de lucru ale celor în cauză, pentru a ridica cu cătușe suspecții, au drept scop intimidarea oponenților politici sau a persoanelor publice incomode ? Revolta magistraților români față de aceste abuzuri nu spune nimic ?

Ce trebuie făcut pentru ca separarea puterilor în stat să fie respectată conform Constituției, fără a avea interferențe sau suprapuneri între acestea ?

Oare președintele României are vreun rol în această privință ?

O parte din mass-media românească, aceea care slujește necondiționat stăpânul care o menține în viață, cât și ambasadele occidentale și cea americană acreditate la București, au făcut mare vâlvă privind votul acordat de cetățeni unor candidați cunoscuți a avea probleme cu justiția, neglijându-se voit prezumția de nevinovăție și faptul că și în țări europene cu democrații consolidate, dar și în SUA, fenomenul corupției politice este prezent, dar din „rațiuni de stat" nu este mediatizat excesiv.

Să luăm de exemplu Franța, „sora noastră mai mare", care ne servește drept model de urmat nouă, balcanicilor neobișnuiți cu democrația. Recent, a fost lansată la Paris cartea lui Phillipe Pascot, *Du goudron et des plumes – Delits d'elues* (21 aprilie 2016), în care ni se dezvăluie o situație șocantă și anume că „30%, adică unu din trei din actualii aleși locali și parlamentari au probleme serioase cu legea, la care mai putem aminti și scandalurile de mare corupție și trafic de influență în care sunt implicați miniștri și foștii președinți Jaques Chiraq și Nicolas Sarkozy, dar despre care nu s-a mai vorbit în ultima perioadă. Față de această situație îngrijorătoare, Adunarea Națională examinează posibilitatea legală de a interzice exercitarea unui mandat pentru funcții alese (parlament, primarii etc.) și pentru demnități în stat, în absența unui cazier judiciar alb".

Iată deci că modelele ce ni se servesc ca exemple ce ar trebui urmate orbește de popoare, reflectă de fapt tendințele manifestate în cercurile elitiste europene și americane, în organizații inițiatice care conduc instituții suprastatale europene și internationale, „de a nu se supune dictaturii majorității, care este esența democrației, ci ar trebui ca aceste organizații să-și numească, să-și aleagă liderii politici la nivelul statelor și să nu mai depindă de votul popular". (nom vs meritocratia, voltaire.net.org).

Dar să nu ne descurajăm nici de concluzia amară la care ajungea scriitorul Mark Twain: „Dacă votul nostru ar putea schimba ceva, nimeni nu ne-ar mai lăsa să votăm".

În încheierea acestui articol, doresc să afirm cu convingere că votul responsabil al cetățenilor poate schimba lucrurile în bine și sunt suficiente exemple de tineri politicieni care au fost aleși la nivel local și care prin corectitudine, cumpătare și transparență în cheltuirea banului public, respect față de cetățeni, au reușit să schimbe fața localităților și să îmbunătățească condițiile de viață, educație prin cultură și tradiție a comunităților unde au fost aleși.

Un asemenea exemplu îl constituie tânărul primar Laurențiu Moraru din comuna Moroieni, județul Dâmbovița, care în mandatul 2012-2016, printr-o conlucrare benefică cu membrii consiliului local, a reusit să îmbunătățească infrastructura rutieră a comunei (care este pe locul doi în țară ca întindere), a renovat Căminul Cultural cu fonduri europene (unde săptămânal se organizează activități cultural-educative), a construit un parc de distracții pentru copii care poate rivaliza cu cele din marile orașe, prin accesarea de fonduri europene a renovat și dotat cu birotică școala și grădinița din satul Glod (unde se află o numeroasă comunitate romă); a modernizat stadionul de fotbal și realizările pot continua. Împreună cu primarii din cinci localități vecine, a organizat grupul de acțiune locală (GAL) Leaota Bucegi care promovează proiecte pentru diversificarea activităților turistice și încurajarea agroturismului în pensiunile existente în această zonă. În mandatul său, împreună cu tinerii și entuziaștii preoți Justin, Denis, Irineu și Daniel, alături de corpul didactic, a organizat în mod exemplar marcarea unor sărbatori laice și religioase care au contribuit la atragerea tineretului și la o mai bună coeziune socio-culturală, etnică și religioasă la nivelul comunității. Pentru toate acestea, cât și pentru proiectele aflate pe agenda sa de lucru și a Consiliului Județean, la 5 iunie 2016, dl Laurențiu Moraru a fost reales cu 70% din voturi, demonstrându-se încrederea și susținerea electoratului pentru continuitate și dezvoltare.

Am prezentat acest caz pentru a sublinia că votul contează dacă este rodul unei gândiri îndreptată spre viitor și într-adevăr, prin proiectele de dezvoltare turistică existente și apobate la nivel județean, comuna Moroieni va beneficia la orizontul următorilor ani de 4-5.000 locuri de muncă în domeniul industriei turismului și hotelier, locuri de muncă ce vor determina tineretul să se stabilizeze și să dea o nouă direcție dezvoltării comunității.

Cred că exemplul domnului Moraru poate fi urmat și de alți tineri primari aleși, cum este cazul domnului Daniel Trăistaru în orașul Bolintinul din Vale, unde decisive pentru alegerea sa au fost proiectele de modernizare a infrastructurii rutiere, apă potabilă și canalizare, cât și intenția de a reabilita edificii culturale emblematice (Cămin Cultural, Școala Veche etc.) și de a crea noi locuri de muncă prin atragerea de investitori, pentru a pune în valoare potențialul, inclusiv turistic, oferit de râurile Argeș și Sabar.

Centrul de Etică și Strategii, care și-a deschis o sucursale în Moroieni ca și în Bolintinul din Vale, va susține proiectele lansate de consiliul local, îndeosebi pentru a pune bazele economiei sociale prin crearea de module de afaceri pornind de la meșteșugurile tradiționale, promovarea producerii de alimente după rețete tradiționale, cât și pentru organizarea de acțiuni cu caracter educațional, cultural și social.

În perspectiva alegerilor parlamentare, cetățenii trebuie să analizeze cu maximă atenție fiecare candidat prin prisma virtuților și moralei creștine, competenței, comportamentului în familie și societate, pentru a evita promovarea în forumul suprem al țării de personaje controversate sau dubioase.

Cred că se cuvine ca în încheiere să amintesc reflecția plină de amărăciune a genialului compozitor și patriot român, George Enescu, care constata că: „Ne-am căptușit cu modele false, modelul omului care reușește ușor, se descurcă, știe să facă bani. Ne-am pierdut moralitatea, manierele și educația. Am uitat să ne îmbrăcăm frumos, să ne mai purtăm elegant".

Să sperăm că poporul român se va trezi din coma indusă în care a fost adus de politicienii post-decembriști și își va recăpăta respectul de sine până nu va fi prea târziu !

Daniel Trăistaru
Primarul orașului Bolintinul din Vale

În urma votului exprimat de cetățenii orașului Bolintinul din Vale la scrutinul din 5 iunie 2016, a fost ales primar domnul Daniel Trăistaru. De profesie inginer constructor, noul edil, în vârstă de 48 de ani, este născut și domiciliat în localitate, provenind dintr-o veche și respectată familie. Reușitele din cariera profesională, ca și calitățile personale l-au impus în preferințele electorilor la mare distanță în fața contracandidaților. De aici, se înțelege că și așteptările de la mandatul dumnealui sunt foarte mari.

Redacția: *Domnule Daniel Trăistaru, votul cetățenesc din 5 iunie 2016 a decis ca în următorii patru ani să administrați destinele orașului Bolintinul din Vale. Cunoaștem despre concetățenii dvs că se lasă greu când este vorba să-și acorde încrederea cuiva, dovadă că sunteți primul primar postdecembrist ales din primul tur, cu mai mult de 50% din voturile exprimate. Ce sentimente vă stârnește această încredere specială acordată de bolintineni ?*

Daniel Trăistaru: Sentimentul predominant este acela de recunoștință față de cei care au crezut în mine și m-au așezat în poziția de a decide destinele Bolintinului din Vale în următorii patru ani. Faptul că un procent atât de mare din voturile exprimate mi-a fost atribuit mie și echipei mele, mă mobilizează, mă obligă încă și mai mult să îndeplinesc ceea ce m-am angajat în campania electorală. Sunt conștient că așteptările cetățenilor sunt pe măsura rezultatului votului, însă încrederea ce mi-a fost acordată mă motivează o dată în plus.

Red.: *Programul dvs electoral conține multe proiecte menite să readucă la o stare de normalitate Bolintinul din Vale. Sunteți în continuare încrezător că ele se pot realiza ? Considerați că administrația locală, așa cum se găsește astăzi, va putea face față uriașului volum de muncă care se întrevede ? Care ar fi prioritatea nr. 1 ?*

D.T.: Proiectele pe care le-am propus în campania electorală s-au născut în urma identificării nevoilor bolintinenilor și reprezintă lucruri normale, deloc ieșite din comun. Da, sunt încrezător, iar în urma rezultatelor alegerilor locale avem premise bune să înfăptuim proiectele propuse.

Administrația locală, așa cum se găsește în acest moment din punct de vedere al organizării ca și al resurselor umane, va necesita unele modificări. Va fi un proces pe care îl voi demara imediat și care estimez că va dura câteva luni. Va fi necesară o „radiografiere" a capacităților administrației din momentul actual. Apoi, se va întocmi fișa postului fiecărui funcționar public, se vor stabili procedurile de lucru și, foarte important, criteriile de evaluare a fiecăruia. Atunci vom fi în măsură să cunoaștem care funcționar își face treaba și care nu și să acționăm în consecință. În măsura în care se va considera că este necesară completarea cu personal conform organigramei și statului de funcții, vom demara procedura de recrutare a forței de muncă. Sunt hotărât să angajăm numai oamenii strict necesari și capabili să facă față postului.

Prioritatea nr. 1 s-a născut pentru a satisface nevoia nr. 1: drumuri bune !

Pentru aceasta, vom face urgent demersurile necesare la Consiliul Județean Giurgiu, care va trebui să repare DJ601 și DJ401A (str. Palanca, str. Partizani, str. Poarta Luncii și drumul principal din Malu Spart, de la podul peste Argeș până la Ocolul Silvic). Pentru drumurile de interes local, voi urmari personal ca acestea să fie reparate de către executantul rețelelor de alimentare cu apă și canalizare. La data recepției la terminarea lucrărilor toate drumurile afectate de lucrări vor fi reparate, urmând ca deficiențele constatate cu ocazia recepției să fie consemnate. Conform legii, toate neconformitățile vor trebui îndreptate în termen de maxim 90 de zile de la data recepției la terminarea lucrărilor. Din discuțiile pe care deja le-am avut cu factorii implicați, recepția la terminarea lucrărilor se preconizează a se face în luna iulie a acestui an. După ce va trece perioada de garanție (12 luni de la data recepției la terminarea lucrărilor), avem în plan realizarea de investiții privind modernizarea drumurilor de interes local, cu includerea de sisteme de preluare a apelor pluviale, trotuare, piste pentru biciclete și canalizație pentru cablurile ce acum sunt aeriene.

Red.: *Din același program electoral am observat că propuneți un ambițios proiect de investiții în infrastructura educațională. Presupunem că face parte dintr-un program cu bătaie mai lungă, menit să dezvolte multilateral localitatea. Deși este prea devreme, totuși, fiind vorba despre un domeniu la care cititorii Sud-ului sunt cu deosebire sensibili, vă rugăm să ne vorbiți despre ce poate aștepta școala bolintineană de la mandatul dvs.*

D.T.: Așteptările principale referitoare la învățământ trebuie să fie legate de asigurarea condițiilor astfel încât procesul de învățământ să fie unul performant. Primăria, Consiliul Local, vor veni cu investiții în infrastructură, cu o deschidere reală și sinceră la dialog cu dascălii, cu părinții, cu elevii și persoanele

Dl. Primar Daniel Trăistaru asistând la festivitățile de Ziua Eroilor, 2016

capabile să sprijine atingerea acestui obiectiv. Localurile și dotările școlilor bolintinene vor fi unele superioare. Vreau ca învățământul să crească în valoare și voi susține orice demers menit să conducă către performanță.

Red.: *Ne puteți detalia unele aspecte, termene, privitoare la Școala Veche, a cărei refacere este așteptată cu o deosebită emoție de toți bolintinenii și nu numai ?*

D.T.: Ceea ce vă pot spune acum, este că așteptăm să se deschidă sesiunile de depunere a proiectelor pe POR, axa 10, pentru învățământ. În afara criteriilor de oportunitate și de calitate ale proiectului, prioritizarea se va face în ordinea depunerii, adică „primul venit, primul servit". Proiectul nostru este gata (a rămas doar să se intervină rapid pe el, după publicarea definitivă a ghidului specific), deci avem avantajul că îl putem depune imediat. Nu vreau să mă hazardez acum să spun cât va dura implementarea proiectului, atâta timp cât nu dețin toate informațiile și condițiile impuse de finanțator. Cert este că voi face tot ce depinde de mine astfel încât proiectul să se finalizeze bine și într-un interval de timp cât mai scurt.

Red.: *Bolintinul din Vale a fost dintotdeauna un reper cultural inconfundabil al zonei, motorul promovării și afirmării adevăratelor valori românești. Sunt nenumărate exemple și nu numai din Vestul Europei, ci și din Ungaria, Grecia sau Turcia, de localități, de regiuni întregi în care industria de căpătâi este cultura. Care considerați că va fi în viitor „industria" de căpătâi a Bolintinului, dacă va avea vreuna ? Se poate întrevedea o colaborare cu celelalte comune din zonă ?*

D.T.: Motorul, inima care va pompa „viața" în Bolintinul din Vale, va trebui să profite de așezarea geografică favorabilă, în apropiere de Capitală și în proximitatea autostrăzii A1 București-Pitești. Prin urmare, în vecinătatea autostrăzii, acolo unde avem și proiectul de realizare a centurii ocolitoare, vom dezvolta o zonă industrială care va aduce plusvaloare în mai multe domenii. Se vor crea locuri de muncă atât în perioada de construire, cât și în cea de exploatare a obiectivelor ce se vor realiza. De asemenea, va crește venitul la bugetul local prin taxele și impozitele legale ce vor fi colectate de la noii investitori. Cu alte cuvinte, prin crearea acestei zone vom crește autonomia bugetară a Bolintinului, având astfel resurse pentru a investi în celelalte domenii (învățământ, cultură, social etc.). În zona amintită, ne învecinăm cu comuna Florești-Stoenești și, cu siguranță, va trebui să colaborăm pentru o dezvoltare armonioasă a întregului spațiu. Așadar, nu vorbesc despre o industrie anume ci despre crearea premiselor de dezvoltare și de atragere a investitorilor în Bolintin Vale. Cred că aceasta este soluția pe termen mediu și lung, care să ne ajute în atingerea țintei: un Bolintin Vale dominat de normalitate și în care energiile creatoare să fie lăsate libere și să li se creeze condițiile să se dezvolte în voie.

Red.: *Deși nu se poate spune că Bolintinul din Vale a traversat cea mai fastă perioadă din existența sa, cu toate acestea și-a păstrat locul de lider cultural zonal. Aveți în localitate cea mai prestigioasă publicație culturală din județ (**Sud**) și câteva manifestări culturale importante. Cum vedeți colaborarea autorităților locale, implicarea dvs personală în menținerea standardului de calitate și în sprijinirea și dezvoltarea acestor proiecte de interes pentru promovarea orașului în exterior ?*

D.T.: Sunt un iubitor și consumator de cultură și vă rog să fiți siguri că înțeleg importanța acesteia pentru societate, rolul ei în creșterea coeziunii sociale, în potențarea patriotismului local, în educarea cetățenilor. Ați menționat în întrebarea precedentă cazuri în care cultura a devenit principala sursă de venit pentru localități și regiuni întregi. Sunt conștient ce înseamnă acest lucru, care este amploarea investițiilor în infrastructură, pregătirea oamenilor, legislația care permite să funcționeze un asemenea sistem. Sunt chestiuni care, deocamdată și subliniez, deocamdată, depășesc posibilitățile Bolintinului din Vale. În altă ordine de idei, bineînțeles că voi fi alături și voi sprijini mișcarea culturală locală, incluzând aici și revista de suflet a bolintinenilor – *Sud* – ca și toate proiectele menite să crească zestrea culturală a localității. Avem un program de reabilitare a monumentelor istorice și de punere în valoare a moștenirii cultural-istorice a Bolintinului și, în colaborare cu alte comune, ale zonei înconjurătoare. Este mult de muncă în acest domeniu fundamental al românismului și sperăm să găsim oamenii capabili să o facă cu profesionalism.

Red.: *Credem că una dintre cele mai mari provocări ale mandatului dvs va fi legată de integrarea populației de etnie rromă, care în curând va reprezenta jumătate din populația orașului. O problemă dintre cele mai grave, cu repercusiuni dramatice și periculoase, este cea a analfabetismului în rândul tinerelor femei rrome, aspect care, conjugat cu „tradițiile" etniei, le condamnă exclusiv la îndeplinirea funcției de reproducere, fără a aduce nici un fel de aport la dezvoltarea comunității, ba chiar dimpotrivă. Ce strategii, proiecte, programe aveți în vedere dvs personal, ca și partidul pe care îl reprezentați, pentru rezolvarea acestei situații de neacceptat pentru o comunitate europeană a secolului XXI ?*

D.T.: Se spune că primul pas spre rezolvarea unei probleme este să devii conștient de ea. În actualul mandat, unul dintre consilierii locali aleși pe lista mea este domnul Marian Curt, reprezentant respectat al etniei rrome, care se bucură și de aprecierea celorlalți cetățeni. Personal, îmi pun o mare speranță în implicarea acestuia, din interior, pentru identificarea celor mai eficiente modalități prin care să rezolvăm problemele semnalate de dvs și cunoscute și de mine. Din informațiile pe care le am și până acum s-au făcut eforturi privind școlarizarea rromilor, atât copii cât și adulți. Au fost programe europene care s-au adresat școlarizării adulților, dar este creată și o clasă pentru „a doua șansă nivel primar", pentru cei cu vârsta peste 14 ani. Este o problemă privind școlarizarea copiilor cu vârsta sub 14 ani. O soluție pentru aceștia ar fi accesarea de programe europene care să se adreseze acestei categorii de vârstă și prin care să le fie stimulată integrarea. O altă uriașă problemă este abandonul școlar al fetelor, datorită unor aspecte generate de „tradițiile" la care faceți referire. Cele privitoare la securitate vor putea fi eliminate prin asigurarea transportului de la domiciliu către școală și de la scoală către domiciliu în condiții de siguranță, pentru tinerele fete care doresc să învețe carte. De fapt, aici este cheia problemei și marea șansă: atât fetele cât și familiile acestora doresc să învețe. Noi va trebui să asigurăm condițiile pentru ca să poată face acest lucru.

Vă mulțumim și vă urăm succes, un succes de care Bolintinul are mare nevoie !

Cervantes și Shakespeare la Bolintin

23 aprilie 2016 a fost ziua care a marcat un eveniment de dimensiuni planetare: împlinirea a 400 de ani de la dispariția celor doi titani ai culturii mondiale, Miguel de Cervantes Saavedra și William Shakespeare. Bolintinul s-a simțit dator să-și depună omagiul său și cu acest prilej, pe durata a trei zile – 21-23 aprilie – a organizat o serie de evenimente cu o participare prestigioasă.

De fapt, adevărații organizatori au fost Asociația pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu și revista Sud, care au atras în acest proiect, ca parteneri, Primăria orașului Bolintin Vale, Liceul Tehnologic „D. Bolintineanu" (director Mihaela Enache; bibliotecar Silvia Popescu), Casa de Cultură (Cătălin Tudose), C54Photography (Mircea Paraschiv) și Zona Bolintin – Grup Facebook (Luminița Stoica, Vasile Ștefan).

Manifestările au debutat pe 21 aprilie cu deschiderea *Salonului de carte și presă bolintineană*, ajuns la cea de a doua ediție și cu vernisarea expoziției de fotografii „Scriitori la Bolintin".

Momentul de vârf al evenimentului a fost atins în mod indubitabil vineri, 22 aprilie, când au fost invitați scriitorii Ion Andreiță, Nicolae Dan Fruntelată, Victoria Milescu și Vasile Szolga. Curând locația Salonului și a Expoziției avea să se dovedească neîncăpătoare în fața afluxului de vizitatori: cadre didactice (Silvia Cîrstea, Diana Dima, Mihaela Enache, Andreea Grigore) și elevi de la Liceu și școlile gimnaziale din Palanca și Stoenești, însoțiți de dedicații dascăli Gianina Mehedințu și Corneliu State, membrii Asociației, localnici etc. Cu toții au rămas surprinși de numărul foarte mare de scriitori și oameni de cultură, mulți dintre cei mai importanți, care au participat de-a lungul timpului la manifestările culturale organizate la Bolintin Vale de diferite entități.

Cea de a doua parte a zilei a fost dedicată simpozionului intitulat „Cum m-am îmbogățit citind" și s-a desfășurat în Sala de Consiliu a Primăriei. Aici, în fața unui public nu atât de numeros pe cât ar fi trebuit ținând cont de nivelul invitaților și importanța momentului omagiat. Luările de cuvânt și discuțiile moderate de d-l Vasile Grigore, au avut ca preambul citirea în limbile originare (castiliană și engleză) a unor fragmente din operele scriitorilor omagiați. Momentul a fost susținut de elevele Laura Negoi, Nicoleta Mincu și Petruța Nae, îndrumate de profesoara Silvia Cîrstea. Au urmat frumoase mărturii despre rolul lecturii în devenirea lor ca filologi și scriitori ale celor patru invitați – Ion Andreiță, Nicolae Dan Fruntelată, Victoria Milescu și Vasile Szolga. Au intervenit cu întrebări și mărturisiri de suflet Constanța Crudu, Ștefan Crudu, Dan Florică și Florin Iordache. Timpul a trecut pe nesimțite (trei ore !) și toți cei prezenți au trăit o experiență deosebită, de neuitat.

Ziua avea să se încheie minunat, sub semnul prieteniei literare, unde discuțiile alese, vinul bun și bucatele delicioase aveau să mai pună o cărămidă la fundamentul culturii române.

Pentru buna reușită a evenimentului se cuvin adresate mulțumiri tuturor membrilor Asociației și remarcați în mod special Constantina Chiva, Ștefania Costache, Ștefan Crudu, Marian Grigore, Mioara Mănescu, Mircea Paraschiv, Corneliu State, Luminița Stoica, Niculae Stoica.

Bolintin
Istorie în imagini

Echipa de fotbal din Bolintin Vale, 1975-1976
Rândul de sus: Costel Dumitrescu, Costel Țuculae, Gelu Neagu, Ion Mincu, Marian Nicanor, Coco, Costel Udriște (Gojgaru), Florian Coleașă;
Rândul de jos: Ion Bidirici, Adrian Rica, Viorel Ulmeanu, Adrian Dumitrescu, Gică Dinu (Roșioru), Andebui, Tudor Paraschiv (Parase).

Echipe de fotbal ale Bolintinului din Vale de-a lungul timpului

O altă filă din istoria comunei Ciorogârla: rromii

Niculae STOICA

În arealul ciorogârlean, odată cu apariția marilor proprietari pe la începutul secolului al XVII-lea, încep a fi semnalați și țiganii, robi care erau folosiți pe moșie. Acest statut de aservire avea să înceteze, cel puțin formal, la data de 8/20 februarie 1856, când a fost votată *Legiuirea pentru emanciparea tuturor țiganilor din Principatul Țara Românească*. Documentele de arhivă studiate și din care vom prezenta câteva fragmente, scot în evidență modul în care reprezentanții acestei etnii au apărut pe aceste meleaguri.

Astfel, dintr-un hrisov dat de domnitorul Matei Basarab la mâna boierilor Ghioca și Pătru [Ciorogârleanu], negustori domnești, datat *3 aprilie 1639*, proprietarii unei părți a moșiei de la Ciorogârla-Jigorani [Domnești], prin care li se întărea dreptul asupra unor ocine, rumâni și țigani cumpărați, aflăm următoarele: „Și iar să-i fie lui Ghioca și lui Pătru negustori un vecin [cu sensul de rumân], anume Gheorghe din [...] și cu doi fii, anume [...] și **o fată de țigan, anume Voica, fiica Nanei țiganca**, pentru că au cumpărat Ghioca și Pătru de la Badea vornic din Argeș, pe Gheorghe și fiii lui, pentru 3000 de aspri gata și pe fiica de țigan, pentru 1400 aspri gata, și cu zapis de la mâna lui Badea vornic, în anul 7145 [1637] și cu mulți boieri martori înscriși în zapis." (Gheorghe Lazăr, *Familii de boieri munteni cu origine negustorească. I. Familia Ciorogârleanu*, în ***Revista de Istorie Socială***, XIII-XV, 2008-2010, p. 272-276). Ce au făcut cei doi boieri cu persoanele cumpărate nu se știe, cert este că era în practica acelor timpuri astfel de tranzacții.

Cartea de mărturie a unor bătrâni din satele Dârvari și Ciorogârla, dată la mâna vornicului Radu Brăiloiu la data de *12 iulie 1739* în care se arată cât din moșia Ciorogârla a fost și este stăpânită de neamul Brăiloiu, ne oferă amănunte despre țiganii care populau atunci această moșie, din care citățm un fragment: „...și dumbrăvița după moșia aceasta, la Ciorogârlă, am curățat eu, pârcălabul Dumitru [din Dârvari] **cu țiganii ai dumnealui banului Cornii și cu ai sărdarului Barbu** [Cațichi Ciorogârleanu]". (SMBAN, Colecția *Documente*, nr. 6).

Alte informații despre țiganii din zonă aflăm dintr-o *Carte de judecată* a domnitorului Constantin Mihai Racoviță din *20 februarie 1755*, referitoare la hotărnicia părților din moșia Ciorogârla-Jugureni (Jigorani) stăpânite de Bălașa Băleanu și Fota Vlădăianu, în care se spune că: „...însuși dumneaei jupâneasa Bălașa Băleanca au mersu pe moșie și au pus **țiganii** de au scos o piiatră [de hotar] din mijloc". (*Ibidem*, nr. 21).

De asemenea, într-un hrisov al domnitorului Alexandru Moruzi, datat *ianuarie 1796*, referitor la Fabrica de hârtie de la Cațichea, pe Sabar, se menționează că: „**4 sălașe de țigani**, meșteri în hier, afierosîm [dăruim] Domnia Mea Fabricei..." (V.A. Urechia, *Documente Moruzi*, în AARMSI, XV, p.687-692). Catagrafia județului Ilfov din anul 1810, înregistrează la Cațichea un număr de 89 de locuitori, din care 43 bărbați și 46 femei „amestecătură rumâni și **țigani**".

Țigani la râul Sabar, 1932

Date interesante aflăm și din diata (testamentul) Sultanei Drăcăchioaia (Ciorogârleanca), proprietara moșiilor Dârvari și Cațichea, întocmită la *15 martie 1805*, în care, printre altele, se găsesc referiri în legătură cu unii țigani de pe moșiile sale, din care citățm: „Orâduiala pomenirilor și ale milosteniilor, cum să se urmeze: ...100 [taleri] la **două țigănci** ce sunt sloboade, anume Ioana și Manta, fiind iertate de mine; 30 [taleri] Radului bucătarul **țiganul mieu**, carele voiesc după moartea mea să fie și acesta iertat. [...] **Trei copii dă țigani**, anume Nicolae i Dinul și Ioan; doi dintre aceștia anume Nicolae și Dinul, după moartea mea să fie ai copilului, iar pe Ioan copil țiganu îl dau dă acum să-i fie de poslușanie [să-i muncească pe moșie], iar cându vreme să va întâmpla moarte fiului mieu Costache, acești țigani să fie iertați și dă către nimeni supărați." (BAR, Ms. 612, f.104v-107v)

Aceste câteva documente, vin să adeverească posibila origine a țiganilor robi și prezența lor pe moșiile boierești din zonă, țigani care alături de populația autohtonă *rumânită,* constituiau forța de muncă principală ce asigura lucrarea pământului.

Studierea Hărții Specht de la 1791, cea mai veche reprezentare cartografică a acestui ținut, ne arată că pe lunca dintre Argeș și Sabar, pe o suprafață de aproximativ 15 km pătrați existau la acea vreme nu mai puțin de șase cătune, corespunzătoare la tot atâtea moșii: *Tentava* (Tântava), *Kaciky in valie* (Cațichea din Vale sau Adunați), *Kaciky* (Cațichea), *Derivar* (Dârvari), *Kaciky in Dial* (Cațichea din Deal) și *Kodalba* (Codalba). Numărul mare al acestor mici comunități umane a fost generat de un singur interes, acela al apropierii față de pământul muncit. Această stare avea să înceteze odată cu măsura „alinierii satelor" dispusă în urma punerii în aplicare a Regulamentului Organic, după anul 1831, când aceste cătune au fost destrămate, locuitorii fiind mutați în satele din deal, respectiv Dârvari și Cațichea.

Măsurile luate au coincis cu dobândirea moșiilor Dârvari și Cațichea de către boierul Niculescu Dorobanțu. Ca urmare, în satul Dârvari au fost stabilite două aliniamente pe care cei strămutați și-au construit locuințele, respectiv Linia Mare, denumită astăzi strada Adunați în amintirea celor strămutați (în prezent un segment al DJ 602) și cel de al doilea aliniament, denumit inițial Linia Țiganilor, devenită astăzi strada 1 Martie, unde au fost amplasați toți țiganii robi.

Nu peste mult timp a venit și *Legiuirea emancipării tuturor țiganilor* de la 1856, însă așa cum s-a văzut, dezrobirea unora începuse *de facto* cu mult înainte. Însă acești etnci nu au ieșit complet de sub controlul proprietarilor, existența lor depinzând în continuare de ei. Totuși, începe să se manifeste o oarecare separare a ocupațiilor determinată de însăși nevoile obștei, cum a fost cea referitoare la construcția de locuințe. Astfel, apar țiganii cărămidari, zidari, tâmplari, dulgheri și fierari.

Mai târziu, după anul 1945, odată cu venirea comuniștilor la putere, în sânul comunității rrome se produc unele mutații atât ca mentalitate, cât și din punct de vedere demografic, generate în primul rând de măsurile prost gândite ale guvernanților. Deși majoritatea rromilor muncesc, unii fiind recunoscuți ca buni meseriași, totuși încet dar sigur, în conduita multora și-a făcut loc disprețul față de muncă, preferând traiul din diverse expediente, de cele mai multe ori ignorând legea și normele de civilizație. La ultimul recensământ efectuat în anul 2011, populația comunei Ciorogârla număra 6188 locuitori din care: 90,41% erau români, 5,49% rromi, 0,14% alte etnii, iar pentru 3,96% necunoscându-se apartanența etnică.

Bolintinenii au votat pentru „Schimbare", „Un nou început" și „Un viitor mai bun"

Constantin Bărbuță

Alegerile recent încheiate pentru funcția de primar și consilieri locali la Bolintinul din Vale se înscriu în rândul evenimentelor de rezonanță din istoria acestei așezări multiseculare.

După risipirea incertitudinii cu privire la decizia pe care urma să o ia fostul edil al orașului, aflat la finalul celui de al treilea mandat, acesta anunțându-și retragerea chiar înaintea declanșării procesului electoral, miza, sau mai bine spus interesul vizavi de cea mai importantă demnitate a administrației locale a crescut instantaneu și constant. Expresia, mai mult decât elocventă, a acestei noi stări de spirit subzistă în aceea că, deși la data alegerilor locale imaginea urbei era și continuă să ofere o realitate dezolantă, consecință a întârzierii excesive și de neînțeles a finalizării lucrărilor la un proiect edilitar indispensabil pentru comunitate, aceasta nu a făcut decât să impulsioneze candidații, parcă mai hotărâți să ia taurul de coarne, altfel spus, să se înscrie în competiție cu programe doldora de obiective, proiecte, teme sau măsuri mai mult sau mai puțin realiste și concrete, unele excelând în generalități, animate însă de un autentic patriotism local.

Nota definitorie, salutară și demnă a fi relevată a acestor proiecte și programe cu care aspiranții la fotoliul de primar sau consilier local ai Bolintinului s-au prezentat în fața concetățenilor-alegători, este dată de o cunoaștere foarte bună a realităților orașului, de la cele globale sau de perspectivă, fără de care este de neconceput o civilizație superioară, până la cele punctuale, inclusiv din satele Crivina, Malu Spart și Suseni, a nevoilor și așteptărilor oamenilor, chemați să se alăture eforturilor, deloc ușoare, viitoare: „Împreună reușim", „Veniți alături de noi", „Împreună pentru Bolintin"...

La fel de importantă, actuală și bogată în semnificații ni se pare opțiunea, fermă și faptică, a organizațiilor locale ale partidelor politice angajate în bătălia electorală, de promovare a unor principii și criterii solide, convingătoare și clare, precum competența, onestitatea, integritatea și exemplul bun sau transparența decizională, începând cu selectarea candidaților, asigurându-se echilibrul necesar și firesc relativ la vârstă, sex, minorități. În acest sens, faptul că pentru funcția de primar s-au confruntat doi ingineri, profesioniști cu experiență (și) în administrația locală (PSD, PNL), doi juriști (ALDE, Independent), un profesor (PACT) și un manager de firmă, este mai mult decât ilustrativ.

Bolintinenii au fost martori activi ai unei campanii electorale atipice, decentă și calmă, fără atacuri sub centură sau stridente, dacă facem abstracție de unele expresii inadecvate pe site-uri de socializare. Competitorii și-au transmis intențiile și programele prin pliante și afișe colorate, broșuri, ziare editate ad-hoc, fotografii ale candidaților însoțite de sinteze a ceea ce doreau să realizeze pentru binele comun, însă predominante și determinante s-au dovedit vizitele și întâlnirile directe în casele și curțile alegătorilor, prilej pentru o mai bună cunoaștere, dezbateri, întrebări, clarificări, propuneri etc.

În dorința de a convinge și atrage un număr cât mai mare de alegători, partidele politice, candidații lor sau independenți, au prezentat liste de obiective: PSD – 32, în bună parte obiective concrete, direcții de acțiune; PSRO – 14, teme și soluții pentru Bolintin; PACT – 12, ALDE – 11, prin care s-au putut distinge marile proiecte, apte să sensibilizeze conștiința bolintineană, ele necesitând resurse financiare mari, inclusiv europene, cât și sprijin legislativ și logistic din partea unor autorități de vârf ale statului. Între acestea: realizarea unei centuri ocolitoare a orașului Bolintin Vale, extinderea rețelei de apă potabilă, gaze, canalizare în cele trei sate, reabilitarea în regim de urgență a rețelei stradale și amenajarea unor parcări, modernizări și dotări la instituțiile de învățământ, cultură, sănătate, amenajarea târgului etc.

Un aspect cu totul remarcabil, preocupant pentru bolintineni și demn a fi luat în seamă de noii aleși locali, se referă la asigurarea unei transparențe reale și totale a modului cum sunt realizate și angajate resursele financiare și patrimoniale ale comunității, ca și transformarea actului administrativ local într-un vector al încrederii publice, al competenței și profesionalismului.

Pentru ca cei 10.422 alegători bolintineni să-și poată exercita liber dreptul constituțional de vot, prevederile legii electorale și administrației publice au fost aplicate cu rigoare și promptitudine înainte, în timpul campaniei electorale cât și în ziua desfășurării efective a alegerilor, membrii biroului electoral de circumscripție, ai celor opt secții de votare, informaticienii atașați, dovedind profesionalism și o generoasă capacitate și rezistență la efort.

Prezența la vot a bolintinenilor a fost redusă (sub 45%) față de cea a județului (63%) sau la nivel național și se datorează unor cauze eminamente de sorginte locală, respectiv numărul relativ mare al celor aflați la muncă în străinatate, o anumită nemulțumire pentru modul cum arată urbea și, nu în ultimul rând, absenteismul surprinzător și masiv (50%) al votanților din rândul comunității rome, de multe ori decisivi în alegerile precedente.

Derularea scrutinului electoral la Bolintin Vale a evidențiat un fapt, recunoscut unanim de obștea locală, acela al implicării și determinării pentru schimbare a tinerilor educați și formați la școala și liceul din localitate, deveniți profesioniști și cetățeni valoroși, gata să-și asume responsabilitățile izvorâte din necesitatea dinamizării evoluției spre progres a localității natale.

Astfel, voința liber exprimată de alegătorii bolintineni în ziua de grație 5 iunie 2016, consemnată și asumată conform legii de Biroul de Circumscripție nr. 2, consacră victoria lui Daniel Trăistaru (PSD) pentru funcția de primar al orașului Bolintin Vale, care a obținut 57,6% din voturi, urmat de candidatul PACT, Gabriel Pintilie (17,9%) și PNL – Tănase Rotaru (17%), viitorul Consiliu Local urmând a fi constituit din reprezentanții PSD (10 mandate), PNL (4) și PACT (3).

În vârstă de 48 de ani, de profesie inginer constructor și având doi copii, noul primar al Bolintinului își începe mandatul conștient de faptul că greul și truda cea mare de acum încep, având dorințe sincere și proiecte multe pentru concetățenii săi, în slujba cărora promite să pună „toată priceperea și puterea de muncă".

Nu putem încheia aceste gânduri fără a semnala spiritul ridicat de civilitate cu care bolintinenii s-au prezentat la urne, incidentele din campanie sau din ziua votării fiind minore și irelevante, cât și contribuția prin discreție și eficiență a autorităților în asigurarea desfășurării scrutinului în condiții de ordine perfectă și legalitate. Este motivul pentru care adresăm tuturor, felicitări sincere !

Prof. Constantin Bărbuță, membru al Biroului electoral din Circumscripția nr. 2 Bolintin Vale

Cândva, la anul '39

Vasile GRIGORESCU

Documente recent descoperite întăresc tot mai mult supoziția că bolintinenii vechi nu erau tocmai normali. Iată ce-și propuneau să construiască la anul 1939, într-un oarecare sat cu nici măcar 5.000 de locuitori – o școală care să rivalizeze cu cele mai strălucite ale Capitalei. Vă veți întreba și pe bună dreptate, oare chiar nu le mai rămăsese nimic de făcut prin sat ? Doar exista în localitate impunătoarea clădire a Școlii Vechi, recent mărită și modernizată.

Cum de au ajuns consătenii noștri să considere firească aspirația către un edificiu de asemenea grandoare ?

O primă dispută pe care a trebuit să o câștige Bolintinul pe calea acestei modificări de atitudine, a fost una administrativă. Nu a fost simplu ca sediul Preturii, al plasei, să fie stabilit tocmai la Bolintin, când, de exemplu, satul Domnești oferea avantajul apropierii de Capitală, ori mai târziu, cel al prezenței căii ferate. Urmare a victoriei, dar mai ales a unui program propriu de dezvoltare, se vor clădi la Bolintinul din Vale sedii adecvate pentru Pretură (actuala Primărie), Primărie, Sediul Serviciului Tehnic (lângă Policlinică), Judecătorie (azi Policlinică), Jandarmerie (azi Poliție), Dispensar de Circumscripție, Dispensar antituberculos, Dispensar veterinar, Abator comunal, Farmacie, Cămin Cultural, Bibliotecă, Bancă Populară.

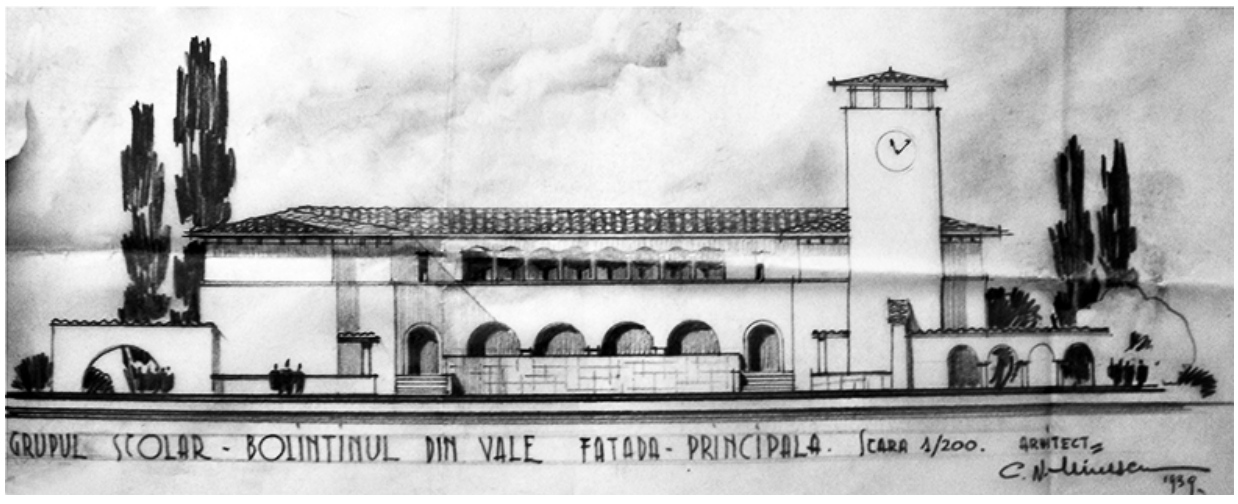
După ce filantropul Dimitrie Poenărescu își lasă averea pentru construirea și funcționarea unui Spital, vor avea grijă ca acesta să fie înălțat pe moșia pe care donatorul o avea în Bolintin și nu pe celelalte bucăți, de la Poenari sau Ulmi. Vor face numai concesia ca Spitalul să fie numit „Poenari" deși, cum am spus, se afla în Bolintinul din Vale.

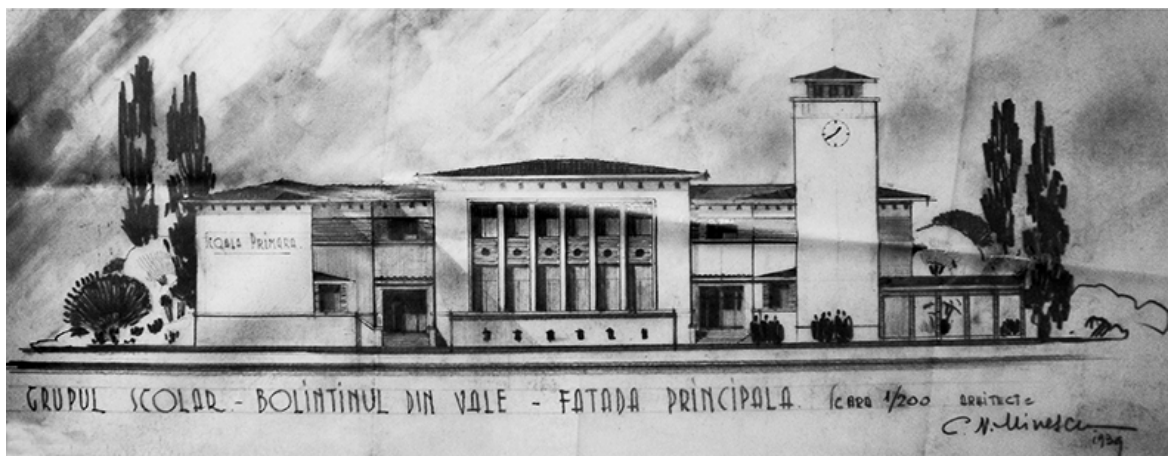
Când va fi vorba să se construiască o Școală, vor avea ambiția să facă una aparte, cea mai mare școală sătească din tot județul Ilfov, inaugurată la anul 1889, cea pe care o vom numi mai apoi Școala Veche. În 1939 avea șapte săli de clasă și era frecventată de 350 băieți și 280 fete. Peste câteva decenii de la momentul inaugurării școlii, imediat după Marele Război, prin strădania fraților Constantin și Athanasie Bolintineanu, se va întemeia, dotându-se cu cele necesare (săli de clasă, ateliere, scule, dormitoare, cantină etc.), gimnaziul industrial de băieți, loc unde au învățat meserie mulți dintre bunii meșteșugari ai Bolintinului și nu numai. Tot frații Bolintineanu sunt cei care au insistat până s-a făcut în sat „Grădina de copii" și cantina socială.

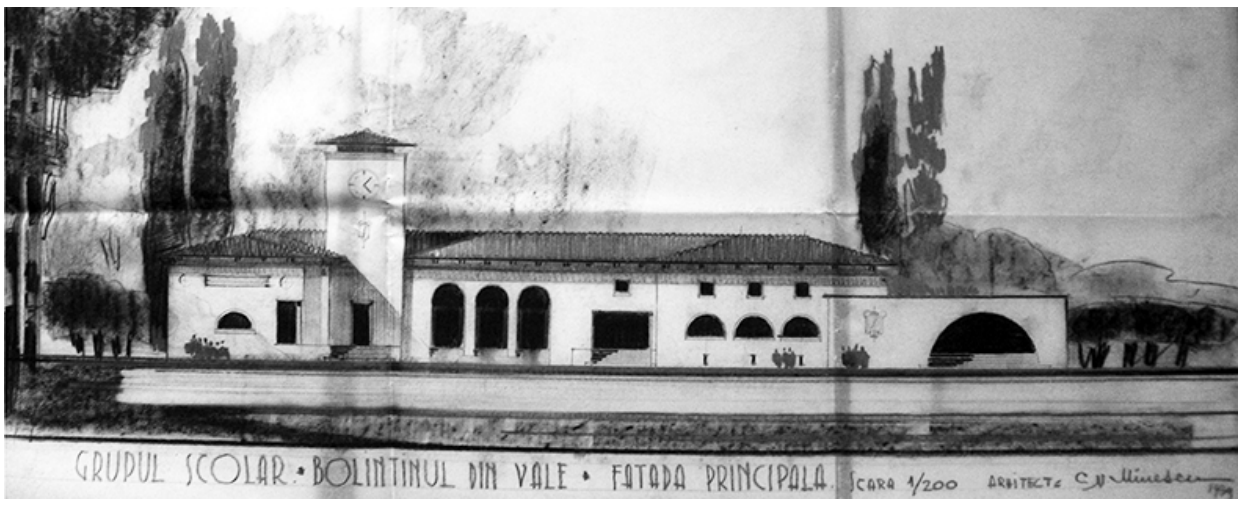
Pentru noi, astăzi, este evident că măsura înființării târgului duminical a avut ca scop principal crearea de meșteșugari, căci, nu-i așa, cererea naște oferta. A fost o măsură determinată de lipsa acută de pământ din localitate și care a condus ca, în 1939, principala sursă de venit a locuitorilor să provină din alte îndeletniciri decât munca pământului. Deși din statisticile oficiale s-ar putea crede altceva, majoritatea bolintinenilor practicau în paralel cu agricultura și o meserie sau negoț pentru a putea trăi convenabil. A ști o meserie, la fel cu a ști carte, făcea la bolintineni diferența între om și neom. Însemna, de fapt, că eforturile de conștientizare, de deșteptare a spiritului liber depuse de atâtea personalități bolintinene, dăduseră roade. Un exemplu din familie: bunicii materni, născuți la 1894, respectiv 1900; el agricultor și cizmar, ea agricultoare și croitoreasă, proveniți din știutori de carte, au fost știutori de carte și au avut nouă copii știutori de carte. Bunicii paterni, la fel: născuți în 1911, respectiv 1913; el agricultor și brutar-covrigar, ea agricultoare și covrigăreasă. Pe bunicii amândoi, matern și patern, îi va răpune Războiul Mondial ce sta să izbucnească.

Conform statisticilor, atunci la anul '39 am fi găsit la Bolintinul din Vale 860 familii agricultori (3982 suflete), 146 familii meseriași (590 suflete), 66 comercianți și 53 intelectuali.

Satul, intravilan și arabil, avea numai 1372 ha, ceea ce revine undeva la un hectar de familie. Nu erau mari proprietari, cele mai importante suprafețe, însă sub 30 ha, stăpânindu-le familiile Bolintineanu, Niculescu-Bolintin, Oprea Cristescu sau Gogu Căpriță Bolintineanu. Terenurile fuseseră însămânțate cu grâu (156 ha), orz (14 ha), porumb (580 ha), lucernă (55 ha), mei (14 ha), tutun (16 ha), zarzavaturi diverse (8 ha), ceapă (2 ha), varză (3 ha), vii și livezi (89 ha). Însă, cum am spus, baza o constituiau meseriile, negoțul și micile afaceri. Nu existau stabilimente industriale în adevăratul sens al cuvântului, funcționau numai câteva ateliere mari de cizmărie (Dumitrescu, Zinca etc.), mai multe brutării și măcelării, o fabrică de ulei și una de spirt, trei mori, nouă cârciumi, patru restaurante, mai multe magazine universale și dughene, câteva ferme model (Bolintineanu, Niculescu-Bolintin, Dae, popa Tănase etc.)

Legătura cu Bucureștii era asigurată prin curse regulate, efectuate de autobuze care ridicau o prăfăraie de nedescris prin satele pe unde treceau. Mai puțin la Bolintinul din Vale, care pavase toată zona centrală, mai cu seamă cea străbătută de cursele ce continuau spre Vlașca. Programul de pavare cu piatră cubică a drumurilor începuse mai de mult și se extindea cu încetul, câte o bucată în fiecare an, pentru că era o lucrare susținută numai din bugetul propriu. Desigur, toată zona pietruită era dotată cu trotuarele corespuzătoare, cu borduri, cu toate cele, inclusiv cu serviciu de curățenie a străzilor. Apropo de buget, cel de venituri al comunei Bolintinul din Vale la anul 1939 era 837.798 lei, de departe, cel mai mare din județ. (Bolintin Deal 351.477 lei; Poenari-Ulmi 368.582 lei; Stoenești-Palanca 289.910) Trecerea peste ape era asigurată de patru poduri: două peste Răstoacă/Sabar, unul peste Argeș și unul peste Moarta.

Printr-un program asemănător, cu fonduri proprii și la modul „pe fiecare an câte o stradă", fusese introdusă electricitatea în sat și iluminatul public. Contorizată, desigur, pentru că-mi amintesc uluirea posesoarei unui asemenea contor străvechi – nemțesc – văzând cum se certau, care să-l fure, „specialiștii" ENEL-ului veniți să-l înlocuiască, după 80 de ani de funcționare neîntreruptă, cu altul „digital".

Exista telefon, telegraf, poștă, tot așa cum bolintinenii se mândreau cu două monumente de for public, executate de artiști străluciți. Străzile purtau denumiri cumsecade, evocând vechi toponime și personalități ale satului sau neamului: Dimitrie Bolintineanu, Constantin Șt. Bolintineanu, Octavian Goga, Regina Maria, Lt. Tănescu, Bordieri, Burtan etc. „Apa curentă" fusese introdusă cu peste 30 de ani în urmă, printr-un program înfăptuit sub privegherea severă a primarului Constantin Șt. Bolintineanu. S-au săpat atunci, la mică distanță unul de altul, câteva sute de puțuri, cu tuburi din beton cu diametrul de cca. un metru, pe toate străzile satului. Concomitent, s-au aplicat măsuri draconice de igienă pentru a se împiedica contaminarea apei și răspândirea epidemiilor.

Un singur lucru nu le reușise bătrânilor noștri: aducerea căii ferate la Bolintin. Și asta nu pentru că nu și-ar fi propus ci, ca la noi, din cauza unei insuficiente susțineri politice. În anul 1899, se întocmea proiectul pentru o linie de cale ferată îngustă, care să funcționeze în regim de tramvai, de tren de piață (metrou ușor, i-am zice acum) și care să transporte spre Capitală produsele agricole, forestiere și de tot felul ale văilor Sabarului și Neajlovului. Ea urma să lege Bucureștii (Piața Rahova) cu satul Golășei (azi Dealu), trecând prin Bragadiru, Domnești, Bolintin Deal, Bolintinul din Vale și Malu Spart. (Toader Popescu, *Proiectul feroviar românesc*, București, Editura Simetria, 2014, p. 173, apud SMBAN, Fond *Primăria Municipiului București*, 601/1899)

Bag seamă, privind de la înălțimea zilei de azi, că singurul lucru care le lipsea era Internetul de mare viteză !

Pe bună dreptate atunci că-și propuneau edificarea unui strălucit local de școală, unde să se formeze cei care urmau să ducă mai departe aceste impresionante realizări. Sub conducerea arhitectului C.N. Minescu vor fi elaborate trei variante ale proiectului Grupului Școlar, ce vor fi propuse spre selecție primarului și consiliului local. Cea aleasă va primi aprobarea finală pentru execuție din partea Rezidenței Regale a Ținutului Bucegi, Comisiunea Planurilor de Sistematizare, Înfrumusețare și Desvoltare a Comunelor, la 23 iunie 1939. Cele două niveluri ale Grupului Școlar urmau să adăpostească, în jurul unei vaste curți interioare, 14 săli de clasă (opt la parter, șase la etaj), vestiare, bibliotecă, sală de serbări și activități, două spații muzeale, grupuri sanitare, trei ateliere, sală de gimnastică dotată cu vestiare și dușuri, cantină școlară cu bucătărie și depozit, farmacie. În grădina ce acompania Grupul Școlar erau prevăzute două case – locuințe pentru directori.

Războiul mondial care avea să izbucnească peste două luni numai, va curma aspirațiile bolintinenilor în privința Grupului Școlar. Apoi, cu instalarea regimului „democratic", localitatea va intra pe panta unui declin inexorabil. Așa numitele avansuri ce s-ar putea invoca de către unii, n-au fost decât un trist dans cu un pas înainte, doi înapoi. Nu avem azi nimic mai mult decât ei la anul '39. Dimpotrivă !

Bibliografie:

BJAN Ilfov, Fond *Prefectura Județului Ilfov*, dosar 341/1939, f. 53-74.

BJAN Ilfov, Fond *Prefectura Județului Ilfov*, dosar 389/1939. Imaginea de pe prima pagină la f. 5, cele din pagina 17, la f. 6, 7, 8.

UITE CALU', NU E CALU'...

Dina DANCIU

Mergi prin orașul acesta pestriț, care este Bolintinul, în care autohtonii au rămas tot mai puțini, iar veneticii, în sensul bun al cuvântului, au găsit locul ideal pentru a se stabili aici, atât de aproape de Capitală, dar oarecum departe de tumultul ei.

Evoluând către statutul de oraș, transformările n-au întârziat să apară. Locuitorii de la blocuri, din colonie, au dat tonul. Ei erau mai mult nou veniți, care și-au abandonat gospodăriile, mica lor ogradă, complăcându-se în confortabilele apartamente. O serie de localnici, cu servicii, i-au urmat, adăpostindu-se în cutiile de chibrituri unde femeile nu mai aveau mare lucru de făcut, nu mai munceau din greu pentru a obține de pe bucățica de pământ, bine parcelată, cele necesare traiului.

Și așa, rând pe rând, au început să dispară și animalele de pe lângă casa omului. Câinele de curte a fost înlocuit cu cel de rasă, mâțele banale cu birmanezele, siamezele. Vacile de lapte cu care și-au crescut copiii au luat drumul abatoarelor, iar caii, mândrele ființe leale nouă, la fel.

Acest prieten străvechi al omului a fost abandonat treptat, adesea fără remușcări, ajungându-se până la ideea că e o rușine să mai crești o vită, că ți s-ar știrbi ,,noblețea". A fost abandonată, ușor-ușor, viața aparent independentă, dusă în aer liber, în câmpul cu vipie ori cu vânturi nebune, unde în pasul calului mergeai la muncile istovitoare.

Au apărut zeii șoselelor, bolizii sau elegantele autovehicule și nu e casă care să nu aibă cel puțin o mașină, de altfel, absolut necesară.

Dar caii ? Cu ei ce s-a întâmplat ? A rămas numai nostalgia după vremuri de mult apuse ?

Am aflat de curând că în județul Vaslui, de pildă, există cu două mii de căruțe mai multe decât mașinile. Acolo de ce n-au dispărut ? Poate din cauza sărăciei ? Un om cu calul lui poate supraviețui, până la urmă. Sau se vorbea acum câțiva ani despre caii sălbatici din Dobrogea, din ciudata pădure Letea, care trăiesc în libertate, că nici ei n-au parte de liniște, că sunt uciși fără prea mari regrete.

Și dacă ar fi să numărăm caii de la Bolintin, cel mult o sută au supraviețuit tăvălugului metamorfozelor. Nu cele din basmele cu Făt-Frumos unde calul era sfătuitorul, mentorul chiar, ce-l ducea pe stăpânul lui ca vântul și ca gândul, peste nouă mări și nouă țări. Sunt peste 50 la Bolintin-Vale și tot cam atâția la Crivina și Malu Spart, satele-cartiere mărginașe.

La Vale, frații Dobre, Dumitru Șovărel, Mitu, care păstrează și un faeton și Alexandru Șovărel, fiii lui Gheorghe Dobre; Constantin Bobe, zis Hrusciov, ai cărui cai au fost cu toții, succesiv, botezați, Mugurel; Titel al lui Câmpeanu; Caterina Constantin, născută Ciubuc, soția răposatului Ion al lui Tetene, care mai posedă și camion; Drăgănescu; Ion Șovărel, poreclit Gâneaț; Alexe Băețel, băiatul lui Apostu lui Rică; Florica Ducanu, a lui Gelu Manafu de pe Agricultori; Cătălin Ghergan, al lui Șepete; Victor Neagu, care a moștenit pasiunea din moși strămoși, neacceptând să nu aibă cal și căruță pe lângă casă, nefiindu-i absolut necesare, aproximativ zece proprietari care mai cresc aceste rare apariții, în total 6 cai și 5 iepe sirepe.

La Crivina au rămas puțin mai mulți, dintre care Marin Constantin, al lui Gogu, singurul ce deține un armăsar de prăsilă, iar la Suseni, Alexandru Constantin, cunoscut ca Gică Mangeac, crescător al unei perechi frumoase.

O apariție de senzație este Ileana a lui Câmpeanu, înlocuind motocicleta pentru o cursă pe străzile principale, la galop cu calul ca o amazoană anacronică, pentru a epata în acest mod insolit, imaginându-se, nonconformistă cum e, în Vestul sălbatic.

Mulți dintre ei chiar îi iubesc, unii se întrețin numai din munca la câmp sau cărăușie, alții își rotunjesc pensia. Poneii de la marginea localităților sunt de decor, de curiozitate, ca și cei câțiva cai de rasă, de lux din aceeași zonă. În rest, statistica în ceea ce privește roibii spoitorilor este greu de realizat, căci azi îi cumpără, mâine îi vând. I-au folosit la căratul „ferului", la „cumpărarea" porumbului oamenilor de pe câmp, la diferite alte deplasări. Aproape toți niște mârțoage, nemâncați, nețesălați, „slabi și ogârjiți", lipsiți de afecțiunea stăpânului. Animale mari, pursânge, mai au doar ursarii, infatuați căruțași, pe care-i îngrijesc și îi cresc doar ca să se dea mari. Cândva ei dominau târgul, când mai existau geambași în zonă.

L-am văzut odată pe Ariton, adolescent de vreo 14 ani ce abandonase școala, care deja își întemeiase o familie, conform tradiției etniei lor, negru tuci cu ochii de abanos, sclipitori, inteligenți, încăpățînat și taciturn, resemnat cu soarta, plecat la muncă cu căluțul și cărucioara. Își cîștiga pâinea în mod onest, pătruns de rolul lui cel nou ce nu părea să i se potrivească. Sau mai nefericitul Aurică, român crescut de spoitori, cu suferința întipărită pe chip, în mersul calului, ca vânzător ambulant de legume, mai ales pepeni, cumpărați la prima mână de la producătorii din jur sau de la piața de zarzavaturi, aduși din Turcia.

Vremea cailor a apus. Copilașii de pretutindeni pot să-i vadă la circ, biete animale dresate pentru amuzament, fără strălucirea de altădată. Mai apare uneori câte o trăsură lucitoare, cu cai albi la trap, transportând mirii la biserică, spre fala neamului. Rămânem așadar cu gustul amar și întrebarea: „Și caii se împușcă, nu-i așa ! ?"

Clubul de istorie

Ciprian NECȘUȚU

Timpul trece pe nesimțite și nu așteaptă să ne terminăm treburile, astfel încât cele două luni trecute de la precedenta ediție a Clubului de Istorie ne-au aruncat în plină... campanie electorală. Am zice noi că nu prea avem de-a face cu politica, însă iată că unii dintre membrii de seamă ai Clubului sunt bine angrenați în această treabă foarte importantă pentru obște: care simplu băgător de seamă, care pentru o funcție de consilier, ba chiar și pentru primărie. Una peste alta, Clubul de Istorie notează și această premieră: din

sânul său au ieșit un primar și câțiva consilieri. Sperăm să fie un semn bun !

Lăsând la o parte aceste aspecte electorale, ediția din 14 mai 2016 a Clubului de Istorie și-a propus ca temă „Despre Tudor Vladimirescu și alte întâmplări", pornind de la faptul că luna mai a anului 1821 consemna o ultimă trecere a conducătorului pandurilor pe meleaguri bolintinene. Strict la temă se vor referi domnii Niculae Stoica și Constantin Bărbuță, însă întâmplările războinice din alt veac vor fi îmblânzite de poeziile recitate de elevii d-lui profesor Corneliu State: Oana Bianca Marinică, Ana Cârciumaru, Natalia Stan, Adriana Păduraru sau Raul Cârciumaru. O revelație a constituit-o eleva Florentina Grigore de la școala din Florești, autoare a unor versuri de mare sensibilitate, descoperită și „oferită" Clubului de profesorii Raluca și Marius Nițescu (primar ales al comunei Florești Stoenești).

Continuarea a aparținut moderatorului „ostilităților", Vasile Grigore, care a anunțat, cu documentarea de rigoare, descoperirea a două lăcașuri de cult, până acum necunoscute, aflate în spațiul localității Bolintin Vale. S-au adăugat comentariile celorlalți participanți la ședință, care au făcut ca dezbaterile să devină mai interesante și mai pline de învățăminte.

Au mai fost prezenți: Marian Grigore, Marian Ștefan, Mioara Mănescu, Vasile Valeriu Dumitrescu, Valeriu Crețu-Taulescu, Constantin Vasile, Ana Maria Guler, Iulia Lazăr, Marian Țuțurescu, Răzvan Preda, Ștefan Crudu, Constanța Crudu, Constantina Chiva, Andreea Grigore.

Iarăși, cu voia dumneavoastră, nu au lipsit, creînd o atmosferă „incendiară", mezinii Clubului: Dinu Grigore (4 ani) și Vlad Crudu (3 ani), care se pregătesc intens să preia organizarea prestigioasei manifestări.

Următoarea întâlnire, la care vă invităm și vă așteptăm cu drag, va avea loc sâmbătă, pe 16 iulie 2016, de la ora 16.30. Tema va fi: *Istorii vechi și noi din satele vecine Bolintinului și câte ceva despre o străveche artă marțială – arcul japonez*. Invitat special sensei 5 dani Marian Ștefan.

Debut

Florentina GRIGORE

***Florentina Grigore** este elevă în clasa a V-a la Școala Gimnazială Florești, din comuna Florești Stoenești, județul Giurgiu, unde este îndrumată de profesorii Raluca și Marius Nițescu.*

PE-O ARIPĂ DE PHOENIX

Un zbor interminabil și nul, neînțeles,
Închipuiri deșarte rodesc al vieții mers.
Totul e-un vis, ce-i creionat în noapte
Când singurul concret sunt zorii dinspre moarte.

Miraje infinite mă-npiedică-n cale
Toți suntem numai aburi ai focurilor care,
Se sting atât de gol, mocnind inexpresiv
Zburăm printr-un neant, cădem într-un abis.

Doar ielele-ncețoșate... Dansăm în infinit !
Sădim speranțe goale, clădindu-ne un mit !
Și printr-un cerc ying-yang ce nu se mai sfârșește
Se ostenesc fragmente din jalnica poveste...

Toate-s închipuiri din mintea-mi încordată,
Scriindu-mi însămi piesa cea încă nejucată !
Scriind biografia-mi cea încă netrăită !
Atât de criticată ,dar niciodat' citită !

Nesiguranță-n valuri și întrebări nepuse
Se învârtesc haotic prin visele răpuse !
Dar știu... ! Când Gongul Vieții va bate miezul fix
Eu nu am să mai zbor *pe-o aripă de Phoenix !...*

FRUNZE-N VÂNT / VORBE-N VÂNT

Apele trec, apele vin...
În vânt se leagănă frunza de arin,
Adie vântul, soarele bate,
Dansează frunza de arin pe ape...

Valsează-n aer, pe apă plutește
În vale curge râul, vântul se-ntețește,
Fierbinte-i nisipul, drumul e amar,
Atât de rar... De ce-i atât de rar ?

Neagra rândunică din zborul lung și lin
Ca pe un loc sfânt se-așează pe arin,
Ramura i-o-nclină, frunza din nou cade,
Rândunica zboară frunza iar pe ape...

Mersul târgului

Ștefan CRUDU

10.04.2016 – *Bani să ai, că-ți umpli traista !*

Și-ți mai bucuri și nevasta dacă merge cu tine. Spectacol pe gratis. Cam tot ce ai nevoie se găsește în această dimineață în târgul bolintinean. Mulți amatori de răsaduri cumpără la greu să-și pună în solarii. În special cei mai tineri care s-au convins de avantajele unui mic solar pe lângă casă. Primăvara timpurie a forțat creșterea și dezvoltarea legumelor și zarzavaturilor care acum umplu tarabele. Prețuri relativ bune. Florile la ghiveci se vând și ele bine, deși au prețuri mari, chiar duble față de cum sunt cumpărate de la producătorul aflat la 5 km spre Ciorogârla. Ofertă și la puii de găină, sau bobocii de rață de diferite vârste.

17.04.2016 – *„Nomol" de răsaduri*

Așa ar fi spus Romica Puceanu dacă ar fi văzut mulțimea de vânzători cu dubițe pline de lădițe cu răsaduri (repet, vânzători, nu producători). Ca și florile, cele mai multe sunt luate en-gros de la producători și revândute cu preț dublu de la o zi la alta. Problema nu e numai prețul, dar, deși au denumiri afișate pe bucăți de cartoane cu soiurile expuse, nu poți fi sigur pe ce iei. Cererea e mare pentru că foarte mulți și-au construit solarii unde plantele sunt protejate de temperaturile încă scăzute din timpul nopții dar și de ploile reci și acide. Și azi a venit controlul la brânzeturi și lapte, unde s-au dat amenzi și s-au confiscat câteva găleți cu brânză. A căzut în plasă o băbuță care a răcnit speriată, a lăsat marfa și a fugit. Mica busculadă a dat răgaz celor mai depărtați să-și ascundă marfa în portbagaje și să se depărteze în grabă.

În schimb au amendat pe o producătoare din Băleni că nu a afișat prețul la legătura de usturoi verde. Știau că la târg nu există preț de mercurial, ca altă dată, ci negociezi direct. Nici nu știi ce să mai crezi. Vezi și te minunezi că inspectorii ANAF cred că au găsit marea fraudă financiară la o biată bătrână cocoșată de truda depusă ca să avem noi zarzavaturi proaspete. Păcat. Huo ! (Huo, cuvânt cu sonoritate chineză dar cu înțeles necunoscut chinezilor, în mod sigur). Știu că v-ați prins !

24.04.2016 – *Jale și disperare de Florii !*

Șef jandarmi către superiori:

– Raportez, am arestat lapte, brânză, ouă și carne. Misiune îndeplinită !

Trei băbuțe au fost băgate în sperieți și nu cred că vor mai reveni în acest târg. 20 de jandarmi echipați complet pentru o acțiune în forță au descins direct (în jurul orei 8:00) la sectorul brânzeturi și carne, pe care deja îl cunosc destul de bine după ultimele „vizite" inopinate din această primăvară. Așadar, a fost vizat tocmai sectorul cel mai căutat de cumpărători pentru produsele proaspete necesare în dietele bătrânilor și bolnavilor, căutate azi și pentru marea sărbătoare de Paște. Foarte multe răsaduri și flori au umplut literalmente târgul, atât în interior cât și pe strada Republicii. Starea de stres cauzată de acțiunea jandarmeriei, care patrula ostentativ pe aleile dintre tarabe, a alungat cumpărătorii și a timorat pe vânzători, așa că prețurile nu erau deloc mari. Varza nouă autohtonă vândută ieri cu 4 lei/kg în piața din centrul localității, am cumpărat-o azi cu 1,5 lei/kg. Chilipir taică, chiar pomană ținând cont că eu am cumpărat firul de răsad acum o lună cu 0,5 lei/buc. Cartofii vechi: 1,4 lei/kg (mai ținem și post, măcar în săptămâna patimilor). Nu știu ce s-a întâmplat cu brânza și laptele confiscate și păzite de cei 20 jandarmi pe care nu am avut curajul să-i fotografiez. Poate ne spune d-l șef al A.D.P., Victor Doandeș care era în dialog cu aceștia. Sunt curios dacă recunoaște că este cel mai vinovat despre starea târgului, vaca de muls de la țâța căreia suge de peste 20 de ani și pe care a dus-o la faliment !

Au apărut și cartofii noi (6 lei/kg). Despre flori, numai de bine.

P.S. Ați înțeles că nu am găsit nici lapte și nici brânză dulce acum, că aveam nevoie. Bidoanele confiscate erau expuse pe câteva tarabe adăpostite de o aplecătoare iar lângă ele jandarmii baricadaseră cu mese intrările și așteptau pe eventualii proprietari mai îndrăzneți ce ar fi încercat să-și recupereze marfa ca să-i „înhațe". Unul de-al lor filma și fotografia de jur-imprejur în încercarea de a-i identifica ulterior pe infractori („prin metode specifice"). Se știe, criminalii revin la locul faptei ! Și să trimită amenzile acasă, cum au făcut și acum o săptămână. Teoria conspirației îmi spune că poate fi o legătură între înființarea în viitorul apropiat al unui nou super-mega-magazin pe str. Partizani și intenția de desființare a târgului prin prea desele controale. Ce vremuri domnilor, ce vremuri !

1.05.2016 – *Bilanț Pascal*

În săptămâna Patimilor, seară de seară, bisericile s-au umplut de credincioși. Diminețile însă, la „târgul dinlăuntru" – citește minipiața centrală – lumea s-a cam înghesuit la legume și zarzavaturi, carne de vițel, vită și porc precum și lapte proaspăt (care nu s-au prea vândut ca în alți ani). În schimb ceapa sau usturoiul verde au fost la mare căutare. Un vânzător mi-a spus că se duce să mai aducă ceapă verde de acasă deoarece până la ora 9:30 vânduse tot. Se cumpăra cu snopul nu cu legătura, pentru stufatul tradițional din miel cumpărat direct de la ciobani. Concluzii: oamenii s-au boierit, nu mai cultivă nici ceapă pe lângă casă, iar cozonacii îi cumpără din magazine (termen de garanție un an !) sau de la Vlador. În final, în ziua de Paște, (când târgul este închis) am mâncat de toate, dar scump. Hristos a înviat !

8.05.2016 – *Blândețea lui Toma*

Sunt sigur că Toma Necredinciosul a fost un om blând. Ca și ziua aceasta liniștită în care fiecare-și vede de treaba sa: să vândă sau să cumpere. Pentru că spoitorii serbează Paștele Blajinilor, cu mici tăiați din care împart bucăți crude vecinilor împreună cu flori și leuștean, tarabele s-au golit de parfumata frunză aliment iar florăriile din centru și-au sporit vânzările. Marfa din belșug și lipsa controlului ANAF au stimulat apetitul de cumpărare. Răsadurile au fost iarăși în top. Laptele și brânzeturile au rămas în stoc. Cartofii noi 3,5 lei/kg iar cei vechi 1,4 lei/kg. Varza nouă a rămas în final la un leu/kg. Curat chilipir, coane Fănică. Cine nu a venit azi în târg cumpără mâine de la piața centrală la preț mai mare cu peste 100% aceleași produse.

15.05.2016 – *Punctul de saturație*

Primăvara este în toi. Au apărut căpșunile (7 lei/kg) și mazărea păstai (tot 7 lei/kg). În curând vom avea și roșii de solar autohtone. Tocmai de aceea vremea răsadurilor s-a cam dus. Supraoferta a saturat piața încă de la începutul lui aprilie. Oamenii au cumpărat (ca și mine) cât le-a trebuit așa că acum doar completează golurile. Dubițele și tarabele erau pline dar producătorii și intermediarii au plecat cu marfa acasă. La fel florile la ghiveci. Deși erau foarte frumoase nu au mai avut clienți. Legea pieței a răsturnat calculele vânzătorilor. Așa-i când toată lumea vinde aceeași marfă.

22.05.2016 – *Campania electorală salvează târgul de... controale !*

După incursiunile ANAF-ului din luna aprilie, toată lumea a presupus că în campania electorală nu vor mai fi controale. Așa a și fost până acum. A apărut încă de acum 4 ani moda colindului pe străzi de către alaiurile electorale ale diferiților candidați ai partidelor înscrise în cursa electorală. Mai toți s-au gândit la târg unde sunt mulți alegători. Există însă riscuri în astfel de aglomerări printre care posibila întâlnire a unora dintre alaiurile care cerșesc voturi și care interferând generează energii negative cu efecte nedorite, precum miresele care din superstiție se evită reciproc. Una peste alta, ca să vină tocmai de la Giurgiu d-l Beianu (PNL) în târgul din Bolintin Vale este un eveniment chiar dacă nu este decât un pretext pentru manipulare electorală (citește „prostire"). M-a emoționat până la lacrimi (! ?) această vizită istorică (o dată la 4 ani) care a însemnat împărțirea de fluturași dar a și stârnit nemulțumirea vânzătorilor care au ridicat problema controalelor („D-le candidat, azi târgul este autorizat ? De ce nu ați venit acum o lună când ne-au terorizat jandarmii și ANAF-ul ?"). Vânzătorii, văzând albastrul semn electoral au crezut că iar au venit „forțele" și au dosit marfa prohibită. Când s-au dumirit, nu și-au mai scuzat înjurăturile. Deci, nu au fost întâmpinați cu pâine ci doar cu sare. Deh, riscuri electorale !

29.05.2016 – *Azi... „Fiesta"*

Rar, dar mai lipsesc și eu din târgul bolintinean. Ca acum, când mă aflu într-o excursie mult dorită în Spania. Întâmplarea fericită a făcut să prind sărbătorile, când au loc procesiuni religioase tradiționale în mai toate localitățile. Iar azi, aflându-mă la mănăstirea Montserrat, să ascult un celebru cor de copii cu glasuri de înger și apoi, pe platforma din fața bazilicii, un festival, tot anual – „bal de gitanos" – la care au participat peste 20 de formații din diverse localități ale Cataluniei. Diversitatea costumelor, muzica și dansurile au încântat mulțimea de turiști aproape două ore, fiind aplaudați la scenă deschisă. Interesat de târguri, am constatat că în multe piețe centrale, duminica dimineața, câțiva comercianți expuneau spre vânzare produse proaspete – legume și fructe de sezon. Totul în condiții de curățenie desăvârșită, iar o parte din mărfuri frumos ambalate în caserole. În marile orașe, piețele agroalimentare (Mercado) păreau adevărate expoziții în care găseai orice doreai (la prețurile lor, evident). Lipsea însă farmecul negocierii directe, praful sau noroiul, mirosul de brânză sau de balegă, marfa de calitate îndoielnică, chiar și muștele sau câinii vagabonzi. Lipsea muzica și evident Didina și alții ca ea. Lipsea aroma micilor și fumul grătarelor. Un tablou frumos, dar fără viață ! ?

5.06.2016 – *Votați și pentru târg !*

Mergeți la votare gândindu-vă și la viitorul târgului nostru, pentru că dacă nu se vor lua măsuri urgente de amenajare și autorizare, va rămâne în amintire. El trebuie să servească interesele tuturor cetățenilor, să se ridice la standarde de comerț civilizat și să aducă venituri la bugetul local, nu să fie o „vacă de muls" pentru cine știe toată lumea și un loc unde prosperă fără mari eforturi negustori („producători" !) dubioși și grataragii versați.

În rest, marfă multă pentru fiecare. Prețuri mici la cartofii noi (0,7-1,5 lei/kg), prețuri mari la fructe de sezon (5 lei/kg căpșunile, 8 lei/kg cireșele). Au fost afectate de ploile din ultimele săptămâni. Încă sunt multe răsaduri de zarzavaturi și legume. Puțină mazăre (3-4 lei/kg). Lactate foarte multe, la fel și păsări. Ai de unde alege. Pe tarabe sunt afișate la vedere prețurile și omniprezentul „românești". Ei, nici chiar așa !

12.06.2016 – *Ce-i mult strică !*

O ploaie de vară de cca. două ore a dat peste cap bunul mers al târgului. Deja excesul de apă a afectat mult agricultura pe toate planurile, inclusiv fructele de sezon iar în vara care se apropie tomatele și legumele de grădină vor fi trufandale. Așadar, doar cei cu mașini personale s-au deplasat azi în târg. Fiind deja marfă din abundență, prețurile au scăzut mult. Roșiile, de exemplu, s-au vândut cu 2,5 lei/kg (cele calitatea a doua cu doar 1 leu/kg !). Ieri în piața centrală erau la 4 lei/kg. La fel cartofii, maxim 1 leu/kg superfrumoși. Varza nouă tot la 1 leu/kg. Prețuri mari au rămas la fructele momentului: 7,5 lei/kg cireșele, 5 lei/kg caisele. Căpșunile s-au stricat de prea multe ploi, ca și mazărea păstăi (3,5 lei/kg). Se prefigurează o criză de ceapă pentru că s-a mănat mai rău ca niciodată. Din cauza ploii, cred că pastrama de pe taraba unui cioban s-a desărat. Pagube colaterale.

Dinu Grigore și mamaia la târg

Reviste primite la redacție

Litere, anul XVII, nr. 5 (194), mai 2016, revistă lunară de cultură a Societății Scriitorilor Târgovișteni. Director Tudor Cristea; Redactor șef Mihai Stan.

Actualitatea literară, anul VII, nr. 58, aprilie 2016, revistă a Unirii Scriitorilor din România editată de Societatea Culturală Lugojpress. Director Nicolae Silade; Redactor șef Remus V. Giorgioni.

Pro Saeculum, an XV, nr. 3-4 (111-112), 1 martie – 15 aprilie 2016, revistă de cultură, literatură și artă editată de Vranpress Media. Director executiv Nina Deșliu; Redactor șef Rodica Lăzărescu.

Bucovina literară, anul XXVII (serie nouă), nr. 1-2 (199-300), ianuarie-februarie 2016, revistă editată de Societatea Scriitorilor Bucovineni. Director Carmen Veronica Steiciuc; Redactor șef Alexandru Ovidiu Vintilă.

Destine, anul XXVI, nr. 127-129, 2015, publicație de cultură și probleme sociale, editată de SC Destine SRL. Director Victor Gh. Stan.

Dilema veche, anul XIII, nr. 640, 26 mai – 1 iunie 2016. Redactor șef Sever Voinescu.

Bucureștiul literar și artistic, anul VI, nr. 6(57), iunie 2016. Redactor șef Florentin Popescu.

Revista poate fi procurată, în București: de la chioșcul de presă din Piața Romană (La Coloane) și de la sediul Editurii RAWEX COMS (Calea Griviței, nr. 403, Bl. R, sector 1); în Bolintin Vale: de la Librăria Traian Chiva și de la sediul redacției.

Cărțile se primesc pe adresa redacției (str. Partizani, nr. 41A, Bolintin Vale, Giurgiu), iar manuscrisele pe adresa de e-mail: revistasud@yahoo.com.

Revista "SUD" recomandă autorilor sudiști și din alte părți de țară Editura - RAWEX COMS, București, pentru publicarea unor volume de poezie, proză, teatru, eseu etc.

Indiferent de tiraj, pentru debutanți se oferă o reducere de 10%; pentru autorii publicați reducerea este de 5%.

Editor: Raluca Tudor

Telefon editură: 0720 773209

Consilier editorial: Vasile Grigorescu

Telefon revista "SUD": 0786 455702

DADA –Promenada

(urmare din pagina 4)

Despre acești doi, ca și despre Hugo Ball, Emmy Hennings, Richard Huelsenbeck și alți câțiva eroi principali ai acestui episod care a introdus noutatea nu numai în domeniul poeziei, dar și în teatru, pictură, artă

***Tristan Tzara* de Robert Delaunay, 1923**

decorativă, dans, muzică, film, arta tipăriturilor, curent care a început să traverseze granițele, răspândindu-se pe toate continentele, în forme germinate de un nucleu, care avea în interiorul său acel liant care transmitea informația și făcea posibilă trecerea de la o formă de artă la alta.

Este cazul să citățm aici un articol apărut în numărul 71 al *Contimporanului* (1926), semnat de Ion Vinea, care forțând nota face aluziv referire la Demetrescu-Buzău ca fiind un precursor al Cabaret Voltaire.

Așa cum se preconizează în introducerea unei minuscule expoziții de la Muzeul de Artă Contemporană din București, Dada nu este un produs de import, ci mai degrabă de export, Capitala noastră fiind un loc semnificativ pe harta avangardei europene.

Încep cu această expoziție, cea mai recent deschisă, dar și cea mai redusă ca exponate, din seria de manifestări aniversare din cadrul centenarului Dada. Din păcate, chiar publicația invocată mai sus nu este expusă, alături de alte trei reviste deosebit de importante: *Urmuz*, *Unu* și *Punct* – cea din urmă având pe ultima pagină reclame la *75HP*, dar și referiri la „surorile" avangardiste *De Stijl*, *G*, *Blok*, *Merz* și altele. Alături de șase desene în tuș de Paul Păun, unul de Brauner (profilul lui Hitler, obținut prin arderea hârtiei cu flacăra brichetei) și o piesă de mobilier a lui Vinea (un tron), scriitorul având și câteva pagini de manuscris (cu cerneală neagră) și bineînțeles, un manuscris de Tzara, ca o prevestire a ceea ce va urma, *Călătoria* (1915). Va exista după 26 iunie și „secondo tempo" expozițional. Cam anemică, pentru o asemenea instituție și oricum, nu cred că era nevoie de un curator adus din străinătate pentru a o organiza.

Dar pe când se deschidea aceasta se pregătea închiderea unei expoziții găzduită la Hanul Gabroveni, din Centrul Vechi, unde un număr bun de piese valoroase alcătuiesc un ansamblu „pe cinste" sub sloganul *Tzara, Dada, Etc*. Norocul cel mare, un colecționar particular care a pus la dispoziție materialul documentar, distribuit elegant în două săli, care timp de trei luni au umplut de bucurie pe cei ce s-au aplecat asupra exponatelor.

La București, trebuie să menționăm sesiunea de comunicări Dada, „Reverberații în arta secolului XX." Două zile pline de comunicări și conferințe, una mai interesantă decât cealaltă. Tot la capitolul conferințe, este de notat prelegerea ținută la Teatrul Național, într-o duminică, în cadrul ciclului de la *orele 11*, de către profesorul Ion Pop, starostele cercetărilor în domeniu.

Au fost însă și mari expoziții în străinătate, începând cu grandioasa expoziție dedicată lui Tzara, organizată de Muzeul de Artă Modernă și Contemporană din Strasbourg în toamna lui 2015, sau o expoziție privind Dada din perioada elvețiană, deschisă în 5 februarie la Berlin, exact în același moment cu cea de la Arcub – Gabroveni. În cadrul ei au fost expuse piese de o valoare documentara unică, cum ar fi *Aventurile domnului Antipyrine*, cu xilogravurile colorate manual de Iancu (unicat !) și mapa aceluiași, având toate cele opt piese (doar două exemplare sunt complete în lume).

Dada, fără expoziții elvețiene, se putea ? Categoric, nu ! În calendarul evenimentelor centenarului sunt prevăzute multe și diferite manifestații: expoziții, lansări de carte, spectacole de teatru, dans, conferințe, simpozioane, filme.

La început de primăvară în Șvițera, vizitatorul avizat putea vizita la Zürich, la Muzeul de Artă, expoziția *Dada reconstruit*, în care se încerca refacerea tentativei de la Zürich și apoi de la Paris a lui Tzara, de a face o culegere de opere dadaiste apelând la cincizeci de artiști care i-au trimis fotografii și texte pentru a recompune mișcarea. Încercarea a eșuat... însă de două ori a fost recompusă „post factum" de specialiști din Zürich.

Tot la Zürich, la Ritsberg Museum este deschisă expoziția *Dada-Africa*, făcând legătura dintre arta continentului negru și influența acestuia asura creației avangardiștilor. De amintit Măștile lui Marcel Iancu, expuse la loc de cinste și faptul că Tzara, dealtfel ca și Breton, era un mare colecționar de artă neagră, element pus în evidență și la expoziția de la Strasbourg. O expoziție de artă africană s-a organizat și la Universitatea din Zürich.

Un al treilea muzeu, din același oraș helvetic, Bellevue, găzduiește o minunată înșiruire de imagini fotografice ale marilor maeștri, între care și doi cu rădăcini românești: George Brassaï și Eliazar Lotar.

Cel mai mare oraș al Elveției are multe muzee, locații moderne, oricum și cele vechi și cele noi sunt puse la punct, așa că nu este de mirare că simultan s-a deschis și *Dada altfel*, o expoziție a unui trio feminin la Haus Konstruktion. Trei pictorițe din preajma Dada, Elsa Freytag baroneasă de Loringhofen, Haanah Höch și Sophie Taueber-Arp, expun lucrări importante dintr-o creație artistică de mare valoare dadaistă.

Putea capitala Elveției, Berna, să nu participe la această sărbătoare ? Răspunsul a fost expoziția de la Arhivele Naționale de Literatură în care Iancu și Tzara sunt la loc de cinste, dar unde îi întâlnim și pe Hugo Ball și Emmy Hennings. Aș nota faptul că în această locație se află originalul celebrei fotografii a lui Hugo Ball, surprins de obiectivul foto pe când recita poemul *Caravana*.

Pe încântătoarea vale a Rinului, într-o fostă stație de cale ferată dezafectată cu ani în urmă, marele arhitect american Richard Meier a aplicat soluții curajoase pentru a realiza o mândrețe de construcție arhitecturală, Fundația Arp, care a organizat de asemenea o expoziție Dada, *Geneza*. Nici nu se putea altfel. Era vorba de un artist implicat direct în mișcarea Dada. Hans Arp nu putea lipsi din acest mare dans Dada 2016, alături de cea care i-a imortalizat ideile și l-a acompaniat în această activitate, Sophie Taueber.

Ce surprize ne mai așteaptă în acest an Dada ? Vom vedea !

Hugo Ball la Cabaret Voltaire, 1916

La noi, Safari Art a avut ambiția de a găzdui o expoziție de avangardă apropo de Dada. Poate și Academia Română ne prezintă în sala de expoziții a Bibliotecii sale expoziția cu cei de la *Contimporanul*, prezentată la I.C.R. Madrid.

Să nu uităm că sunt și două mari târguri de carte care nu pot trece fără să ne ofere ceva surprize.

Aș mai aminti de întâlnirea anuală, din octombrie, de la Craiova, unde vin cercetători din domeniul avangardei și unde în acest an subiectul este Dada.

Alături de manifestarea științifică din Aula Bibliotecii Academiei, acum când revista *Sud* este sub teascuri, aflăm programul unei săptămâni în care, în fiecare zi avem câte o manifestare din *Săptămâna Dada Vizual*, organizată de CESI (Universitatea București). Totodată, se deschide o expoziție Brâncuși, „Omul și lucrările" la Gabroveni, cu ocazia împlinirii a 140 de ani de la naștere.

În rest, tot ce este în legătură cu această temă este binevenit ! Promenada continuă !

Sud

Director fondator: Constantin Carbarău
Redactor șef: Vasile Grigore. **Senior editor:** Florentin Popescu
(tel.: 0246.270.633; 0720350555, revistasud@yahoo.com)
Colectiv de redacție: Ștefan Crudu (secretar general de redacție), Constantin Bărbuță, Constanța Crudu, Marian Grigore, Corneliu State, Gabriel Dragnea, Ciprian Necșuțu, Geanina Mehedințu
Prelucrare imagini: Mircea Paraschiv

Redacția și administrația:
Str. Partizani, nr. 41A, Bolintin Vale, județul Giurgiu

ISSN 1224-7367
PREȚ 5 lei

Concepție grafică: Raluca Tudor

RAWEXCOMS
Editura RAWEX COMS SRL
ralucatudor2000@yahoo.com; 0720 773209

Tipar: Oscar Print

Revista Sud publică opiniile colaboratorilor săi oricât de diverse ar fi acestea.
Responsabilitatea pentru conținutul fiecărui text aparține, în exclusivitate, autorului.